

İhracata ilk adımda 15. etap

İstanbul Ticaret Odası'nın, KOBİ'leri ihracatçı yapmak ve yeni pazarlara açılmalarına katkıda bulunmak amacıyla ilkinin 2005 yılında düzenlediği İhracata İlk Adım Programı'nın 15. etabı başlıyor. Programdan bugüne kadar 310 firma yararlandı. **Bariş Cabacı** ■ 6'da

Yatırımcı Hızlandırma Platformu globalleşecek

BTM'nin nitelikli yatırımcı ve mentor yetiştirmek amacıyla başlattığı Yatırımcı Hızlandırma Platformu, bu zamana kadar 139 mezun verdi. Toplam 18 ay süren programın global hale dönüştürülmesi hedefleniyor. ■ 2

Ticaret diplomasisine DEVAM

✓ Türkiye'nin dış ticaretini artırmak ve uluslararası alanda tanımak için lobi çalışmalarını yoğunlaştıran İstanbul Ticaret Odası, yabancı heyetlerin çekim merkezi olmayı sürdürüyor. Burgaz Ticaret ve Sanayi Odası heyeti ile Türk İspanyol Sanayi ve Ticaret Odası temsilcisi Vicente Balbin'i ağırlayan İTO'yu, MÜSİAD Avrupa temsilcileri de ziyaret etti.

✓ İhracatın geliştirilmesi için yapılan tüm katkıları değerli bulduklarını dile getiren İTO Başkanı Şekib Avdagiç, MÜSİAD Avrupa şubelerinin çalışmalarıyla bu yöndeki hedeflere de ivme kazandırmasını takdirle karşıladıklarını söyledi. ■ 7'de

İSTANBUL TİCARET

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır."

H. Otatürk

5 MAYIS 2023 YIL: 65 SAYI: 3258

ISSN 1300-3666

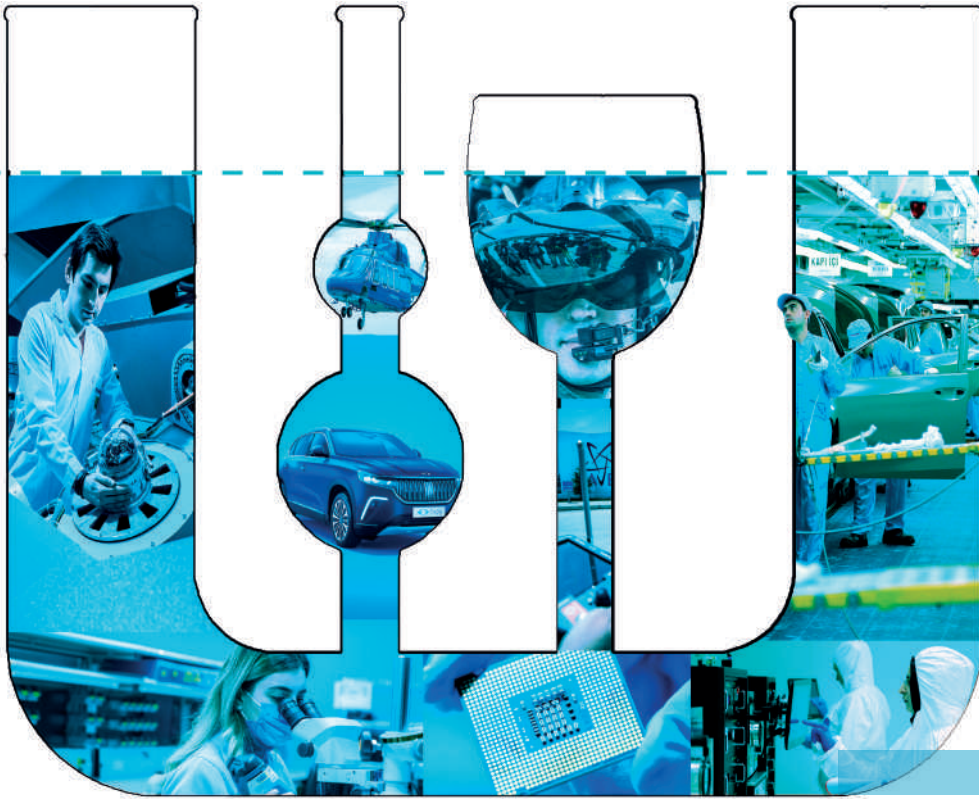
■ İSTANBUL TİCARET ODASI YAYINI ■

www.istanbulticaretgazetesi.com

Bilesik kaplar modeli DEVREDE

ÖZEL VE SAVUNMA SEKTÖRLERİNDE

Genel ekonomi için geliştirilen teknolojiler savunma sanayine olumlu yansırken, savunma sanayindeki ilerleme de fizikteki bilesik kaplar misali genele pozitif etki ediyor.

ÇİFT YÖNLÜ ETKİ

Savunma sanayinin yıldız şirketlerinden ASELSAN'ın Genel Müdürü Prof. Dr. Haluk Görgün, savunma sanayi dışında halkın kullanımına etki eden 5 ana çalışma yaptıklarını

belirterek bunları şöyle sıraladı: "Enerji, sağlık, akıllı sistemler, ulaşım ve güvenlik." Görgün, kendilerinin de geliştirilen 5G ve elektrikli araçlar teknolojilerinden faydalandıklarını vurgulayarak, çift yönlü etkiye dikkat çekti.

KG DEĞERİ ARTTI

Orta gelir tuzağından çıkışa yönelik adımlar atan Türkiye, savunma sanayindeki ataklarla bu süreci hızlandırıyor.

Hava, kara ve deniz araçlarında gerçekleştirilen ihracat ile Türkiye ihracatındaki kg değeri yükseliyor. Geçmişte net ithalatçı olan Türkiye, artık ihracat ile cari açığını da azaltıyor.

YENİ HEDEF

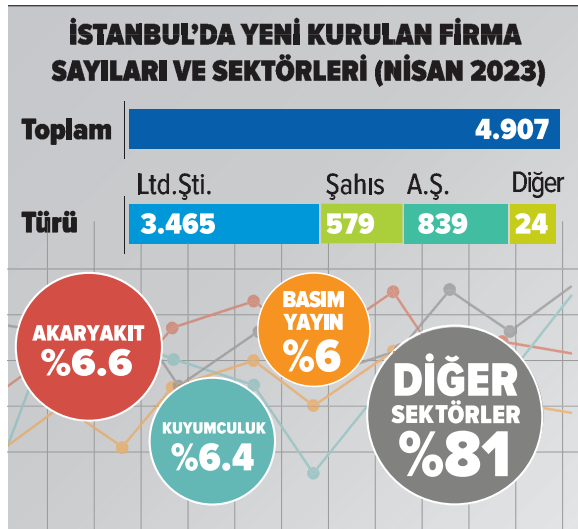
Cumhuriyet'in 100. yılında İktisat Kongresi'ni yeniden düzenleyen Türkiye, önceliklerini de belirledi. Buna

göre, enerjide dışa bağımlılık azaltılırken, sanayi inovatif yönde dönüştürülecek ve yüksek katma değerli üretim ile ihracat artırılabilecek. Türkiye dünyanın 10 büyük ekonomisi arasında yer alacak.

Adem Orhun-Şeref Kılıçlı-Bariş Cabacı ■ 8-9-10'da

Depreme karşı mobil ön uyarı sistemi

Girişimci Emre Tokar, hayvanların deprem öncesinde gösterdiği davranışların bilgi olarak işlenebildiği bir mobil uygulama geliştirdi. **Soyhan Alpaslan** ■ 16'da

tabii

Türkiye markasına milli dijital platform

TRT'nin uluslararası dijital platformu 'Tabii', dünya seyircisinin kullanımına sunuldu. 'www.tabii.com' adresli platformda birçok içerik 5 farklı dilde izleyiciyle buluşacak. ■ 12

Kalkınma Yolu Projesiyle okyanusa bağlanıyoruz

Karadeniz'i Basra Körfezi'ne bağlayacak güzergahta önemli bir eşik olan Yeni Zigana Tüneli açıldı. Trabzon'dan başlayıp Habur'a uzanan kuzey-güney ulaşım koridoru, Habur'dan devam edecek 'Kalkınma Yolu Projesi' ile Basra Körfezi'ne ulaşacak ve Hint Okyanusu'na açılan yeni bir ticaret hattı oluşacak. ■ 17'de

Kaan'ın imzası şimdi göklerde

Türk hava sahasının ana savunma gücü olması planlanan Milli Muharip Uçağı'nın (MMU) ismi, Türk kültürünün en önemli devlet büyüğü olan Oğuz Kağan'dan geliyor. Türk töresinin kurucu atası olarak tarih kayıtlarında yer alan Oğuz Kağan'ın devlet kurarken en büyük düsturu ise cihan hakimiyeti anlayışydı. **SümeYra Yarış Topal** ■ 19'da

Abu Dabi Kitap Fuarı'nda Türkiye 'onur konuğu'

Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dabi'de 22-28 Mayıs tarihlerinde düzenlenecek Abu Dabi Uluslararası Kitap Fuarı'nda 'onur konuğu' ülke Türkiye olacak. Fuarla iki ülkenin yayıncılıkta işbirliğinin artması öngörülüyor ■ 18

İhracat yeni nesil destekle tabana yayılıyor

İhracatta sürdürülebilir artışın sağlanması için destek mekanizmaları güçlendirilmeye devam edilirken, yeni nesil destekler de devreye alınıyor. Hedef ise ihracatın hem artması hem de tabana yayılması. ■ 6'da

TİCARET'te Digidays 2023 heyecanı

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde geleneksel hale gelen Dijital İletişim Günleri (Digidays), bu yıl 11-12 Mayıs tarihlerinde youtube kanalından canlı yayımla gerçekleştirilecek. Herkesin katılımına açık olacak etkinlikte, e-ticaretin dijital pazarlamaya kadar pek çok farklı konu ele alınacak. ■ 14'te

Toplam 466 başvuru yapıldı

Yatırımcı Hızlandırma Programı, İstanbul'da var olan küresel ölçekli startup yatırımcılığı potansiyeli odağında topluma, sanayiye ve ticarete katma değer yaratmayı ve bölgesel çekim gücünü artırmayı hedefliyor. Program kapsamında bu zamana kadar eğitim, mentorluk, yuvarlak masa toplantıları ve yatırım simülasyonu gibi çeşitli faaliyetler düzenlendi. Üçer aylık 4 ayrı dönemden oluşan ve toplam 18 ay süren programa 466 kişi başvurdu. Bu başvurular arasından toplam 394 kişi programa dahil edildi. Programa kabul edilen katılımcıların yüzde 79'u erkek, yüzde 21'i kadınlardan oluşuyor. Program, bugüne kadar toplam 139 mezun verdi. Son dönem mezun sayısı ise 40 oldu.

YATIRIMCI HIZLANDIRMA PLATFORMU'NDAN

139 yatırımcı mezun oldu

BTM'nin nitelikli yatırımcı ve mentor yetiştirmek amacıyla başlattığı Yatırımcı Hızlandırma Platformu, bu zamana kadar 139 mezun verdi. Toplam 18 ay süren programın global hale dönüştürülmesi hedefleniyor.

BİLGİYİ Ticarileştirme Merkezi'nin (BTM) girişimcilik ekosistemine nitelikli yatırımcı ve mentor kazandırmayı amaçlayan programı Yatırımcı Hızlandırma Platformu, yeni mezunlarını verdi. Bu amaçla düzenlenen mezuniyet töreni, BTM'nin Fulya Yerleşkesi'nde yapıldı. İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) desteğiyle hayata geçirilen program, İstanbul Ticaret Odası (İTO), İstanbul Ticaret Üniversitesi, Teknopark İstanbul, Uluslararası Teknolojik Ekonomik ve Sosyal Araştırma Vakfı, Startup Bilgi Teknolojileri, WePlay Ventures, Tarvenn Ventures ve İstanbul Portföy Yönetimi ortaklığıyla gerçekleştirildi.

DÜNYANIN İLK 5'İ ARASINDA

Mezuniyet töreninde konuşan BTM Genel Müdürü İbrahim Elbaşı, Yatırımcı Hızlandırma Programı'nın 4 dönemden oluştuğunu ve 18 ay sürdüğünü belirtti. Elbaşı, şunları söyledi: "Burada startup yatırımcısı olmak isteyen iş insanlarına bir formasyon tanımladık. Onları yeni yöntem ve terim havuzuyla buluşturduk, kıdemli yatırımcılarla eşleştirdik ve onlarla startup diyalog süreçlerini deneyimledik. Aslında startup yatırımcılığına dair bir tür formülasyon süreç yöntemi geliştirdik ve potansiyel yatırımcı ile buluşturduk. Dünyada kişi başına düşen startup yatırımı diye bir tabir var. Bu tabirin Türkiye'de de yerleşmesi için adımlar atıyoruz. Bir sonraki dönemde de daha global bir çıkışla ve ölçekle yeni çalışmalara imza atmayı planlıyoruz. Amacımız, Yatırımcı

Hızlandırma Programı'nı global anlamda ölçeklemek. Tüm dünyada otorite olarak kabul edilen UBI Global tarafından 'Dünyanın En İyi 5 Startup Merkezinden Biri' olarak seçilmemiz, global anlamda herkesin dikkatlerini de üzerimize çekti. Bizi takip eden kurumsal yapılardan Yatırımcı Hızlandırma Programı'na yönelik çok olumlu dönüşler alıyoruz. Umarız tüm dünyaya örnek bir çalışma olacak."

İSTEĞİ OLAN YATIRIMCI OLABİLECEK

Törenin açılışında konuşan bir diğer isim, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) Genel Sekreteri İsmail Erkam Tüzgen oldu. Tüzgen, "Girişimcilik İSTKA'nın hep birinci hedefi oldu. Girişimcilik merkezlerini sayarken İstanbul'u buraya sokmak için yola çıktık. Bu alana ilk girdiğimizde 2009-2010 yılında girişimcilik İstanbul'da yaygın değil, aksine tekil birkaç örnekten ibaretti. Artık çok büyük bir ekosistem oldu. Kalkınma ajansları kamunun startupları gibi çalışıyor. Sürekli bir arayış içindeyken BTM, bize orijinal fikirlerle geldi. 'Girişimcileri desteklerken yatırımcıları da desteklememiz lazım. Yatırımcılara da alternatifleri göstereceğimiz bir mekanizma kuralım' dedi. Bizim de övünerek desteklediğimiz bir proje oldu. Kalkınma ajansları olarak bizim de örnek göstereceğimiz, övüneceğimiz projelere ihtiyacımız vardı ve hâlâ var. Bize böyle bir projeyi destekleme fırsatı sunduğu için BTM'ye çok teşekkür ediyorum. Bu programla 'benim sadece girişimciye yatırım yapma isteğim var diyenler' bile yatırımcı olabilecek" dedi.

Deneyap atölyeleri BM'ye model oldu

BİRLEŞMİŞ Milletler (BM) Genel Kurulu'nun alt kuruluşu olan BM Teknoloji Bankası, Türkiye Cumhuriyeti'nin ev sahipliğini yaptığı tek BM kuruluşu. BM Teknoloji Bankası, Deneyap Teknoloji Atölyelerini en iyi örnek kabul ederek 'Technology Makers Lab Projesi'ni başlattı. Bu projenin uygulanacağı ilk ülke olarak Nijer seçildi. Projenin ana paydaşı da Nijer Cumhurbaşkanlığı oldu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Türkiye Teknoloji Takımı (T3) işbirliğinde BM Teknoloji Bankası, Nijer'de Deneyap Teknoloji Atölyeleri kuruyor. TİKA tarafından atölyeler donatılırken TÜBİTAK, eğitim müfredatları ve eğitimlerde kullanılacak ekipmanları sağladı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da projenin en önemli yapı taşlarından olan eğitimcilerin lojistik, konaklama ve eğitimci eğitimleri gibi ihtiyaçlarını karşıladı.

İLK ADIM ATILDI

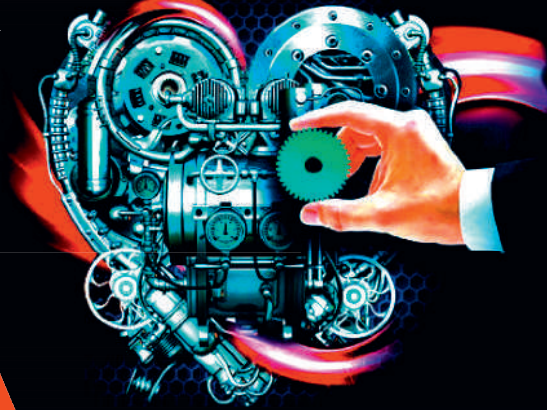
Eğitmenlere tasarım ve üretim, robotik ve kodlama, malzeme bilimi ve nanoteknoloji, elektronik programlama ve nesnelerin interneti, yazılım teknolojileri, ileri robotik ve siber güvenlik eğitimleri verildi. Proje, eğitimcilerin tamamlanmasının ardından başlayacak. Projenin, Nijer'in ardından gelişmekte olan 9 ülkede daha uygulanması planlanıyor.

AUTOMECHANIKA DUBAI 2023

Dubai-Birleşik Arap Emirlikleri
2 - 4 Ekim 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

- Aksesuar & Modifiye
- Elektronik Donanım & Sistemleri
- Bakım & Onarım
- Oto Yıkama, Parça & Sistemleri
- Bakım & Yenileme
- Yönetim & Dijital Çözümler

ULUSLARARASI OTOMOTİV SATIŞ SONRASI ENDÜSTRİSİNDE PROFESYONELLER AUTOMECHANIKA DUBAI'NİN 20.YIL EDİSYONUNDA BULUŞUYOR!

AUTOMECHANIKA DUBAI 2023

- 56.000m² alanda 12 sektörel salon
- 53 ülkeden 1145 katılım ve 20 resmi ülke pavilyonu
- 145 ülkeden yaklaşık 43.000 profesyonel ziyaretçi
- Üreticiler, distribütör ve tedarikçiler ile görüşmeler
- Ürün yeniliklerini tanıma, pazar talebine hazırlıklı olma fırsatı
- İstanbul Ticaret Odası'nın sınırsız hizmet anlayışı ile 2016 yılından itibaren Türkiye Milli İştirak Organizasyonunun yükselen başarısı
- En büyük yabancı ülke katılımı: Türkiye

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince iletişim ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

- Minumum stant alanı : 9m²
- Katılım bedeli (Nakliyesi) : 18.000 TL/m²
- Katılım bedeli (Nakliyesiz) : 17.100 TL/m²

Şaban Oruç / Murat Özturan / Esra Avcioğlu

Tel : 0212 455 61 12 / 0212 455 62 21 / 0212 455 61 10
GSM : 0533 959 30 57 / 0539 931 49 50 / 0530 386 92 66
E-Posta : saban.oruc@ito.org.tr / murat.ozturan@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito_kurumsal

Kümes hayvanları ihracatına düzenleme

İHRACI kayda bağlı ürünler listesine 'Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı' da dahil edildi. Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğle 'ihracı kayda bağlı mallar listesi'ne, 'Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)' eklendi.

Ücretsiz doğalgazdan tüm aboneler yararlanacak

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, ücretsiz doğalgaza ilişkin yaptığı açıklamada, tahsil edilen faturaların iptal edilip ödemenin iade edileceğini, ayrıca ön ödemeli sayaç kullanıcılarının da uygulamadan yararlanacağını belirtti. Yılmaz açıklamasında, "Bir aylık tüketimi tespit edilecek ve akabindeki ay o miktarda doğalgaz vatandaşımızın kartına ücretsiz yüklenecek" dedi.

Afet bölgesinde çekte ibraz süresi uzatıldı

DEPREMDEN etkilenerek OHAL kapsamına dahil edilen illerdeki yargı alanında alınan tedbirlerle ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde, depremzede çek keşideleri için yeni bir değişiklik yapıldı. Buna göre deprem felaketinden etkilenen yerlerdeki gerçek ve tüzel kişilerin keşidecisi olduğu çeklerin ibraz süreleri 6 Haziran 2023'e kadar uzatıldı. 11 Şubat'ta ilk çıkan kararnamede, deprem sebebiyle OHAL ilan edilen illerdeki icra takipleri, 6 Şubat ile 6 Nisan tarihleri arasında durdurulmuş, bu kararnamede değişiklik yapan 5 Nisan tarihli yeni bir kararname ile icra takiplerinin durdurulacağı illerin kapsamı daraltılmıştı. Ayrıca takiplerin durdurulmasına ilişkin süre 1 ay uzatılarak, 6 Mayıs'a çekilmişti.

**QR KODLA
BİZE BAĞLANIN**

HER GÜN 250 YENİ ŞİRKETİN BİLGİLERİNİ ALIN

İstanbul Ticaret Odası'nda (İTO) her gün yaklaşık 250 yeni şirketin kaydı gerçekleştiriliyor. Bu listelere İstanbul Ticaret Gazetesi okuyucuları artık kolayca ulaşacak.

İTO'da son bir hafta içinde kurulan yeni şirketlerin listesine ulaşmak için **QR kodu taramanız** ya da bilgisayarınızda https://www.ito.org.tr/documents/QR_Code/040523.pdf adresini ziyaret etmeniz yeterli.

Su verimliliği ve Gediz Havzası için eylem planı

2023-2033 yıllarını kapsayan Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı genelgesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Planın detayları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından açıklanacak. Bu kararlar birlikte 2 milyon kişinin yaşadığı Gediz Havzası'nı kapsayan eylem planı da yürürlüğe girdi.

SU Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033) konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlandı.

Genelgede, Su Verimliliği Seferberliği sürecinde Tarım ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033) hazırlandığı belirtildi. Buna göre, Mezkur Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile buna dayanılarak hazırlanan rehber dokümanlar, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın resmi internet adresinde (www.tarimorman.gov.tr) yayımlanacak. Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033) kapsamındaki tüm kamu kurum ve kuruluşlar, eylem planının uygulanmasından

sorumlu olacak.

Öte yandan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzaladığı Gediz Havzası Eylem Planı ile ilgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi de Resmi Gazete'de yayımlandı.

2 MİLYON Kişi YAŞIYOR

Konuyla ilgili Bakanlık'tan yapılan açıklamaya göre, Türkiye'deki 25 nehir havzasından biri olan Gediz Havzası'ndaki nüfus artışı, sanayileşme, yoğun tarımsal faaliyetler su kaynakları üzerinde miktar ve kalite baskısı oluşturuyor. Bu nedenle taşkın ve kuraklık etkilerinin azaltılarak risk yönetimine geçilmesi, mevcut su potansiyelinin sektörler arasında adil bir şekilde dağıtılması ile refah seviyesinin artırılması amacıyla Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nce Gediz Havzası'nda hazırlanan

Nehir Havza Yönetim Planı, Sektörel Su Tahsis Planı, Taşkın Yönetim Planı ve Kuraklık Yönetim Planı, Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu'nda onaylanarak yürürlüğe girdi. Havza ölçeğinde hazırlanan ve uygulaması devam eden söz konusu dört planın 'Gediz Havzası Eylem Planı' adı altında entegre edilmesiyle daha etkin bir su yönetimi sağlanmış olacak.

Yaklaşık 2 milyon kişinin yaşadığı havzanın tamamında kentsel atık su arıtımı, katı atıkların düzenli bertarafı, sanayi kaynaklı kirliliğin giderilmesi, iyi tarım uygulamaları ile tarımsal kaynaklı kirliliğin azaltılması, suyun verimli ve etkin kullanılması, arz-talep dengesi dikkate alınarak gıda güvenliğinin sağlanması, taşkın ve kuraklığın olumsuz etkilerinin azaltılması hedeflerine ulaşılacak.

Depremden etkilenen balıkçılar için destek

KAHRAMANMARAŞ merkezli depremler nedeniyle afet bölgesi ilan edilen illerde deniz ve iç sularda avcılık yapan balıkçılık gemisi sahipleri ile üretim tesisleri ve zarar gören su ürünleri yetiştiricilik işletmelerinin desteklenmesi kararlaştırıldı. Konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararları, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, 6 Şubat'ta meydana gelen depremler nedeniyle afet bölgesi ilan edilen illerde deniz ve iç sularda avcılık yapan balıkçı gemisi sahipleri, gerçekleştiremedikleri avcılık faaliyetlerinden dolayı oluşan gelir kayıplarını karşılamak ve avcılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini temin etmek üzere desteklenecek. Adana ve Hatay'a kayıtlı, 6 Şubat ve öncesi itibarıyla geçerli su ürünleri ruhsat tezkeresine sahip olan, denizde faaliyet gösteren balıkçı gemilerinin tamamına gemi başına, 6 Şubat 2023 ve 31 Aralık 2023 tarihleri arasında bir defaya mahsus olmak üzere destekleme ödemesi yapılacak.

SU ÜRÜNLERİ

Diğer bir kararla da afet bölgesinde üretim tesisleri zarar gören su ürünleri yetiştiricilik işletmelerinin faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak için verilecek destekler düzenlendi.

Bu kapsamda, söz konusu illerde il-ilçe tarım müdürlüklerince hasar tespiti yapılarak, kayıt altına alınmış üretim tesisleri zarar gören ve 6 Şubat tarihi veya öncesinde Su Ürünleri Bilgi Sistemi'ne kayıtlı olup yetiştiricilik belgesine sahip olan su ürünleri yetiştiricilerine, 6 Şubat 2023-31 Aralık 2023 tarihlerinde bir defaya mahsus olmak üzere destekleme ödemesi yapılacak. Kararlar, 6 Şubat'tan geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi.

DTÖ harici ülkelerden ticarete yeni karar

TİCARET Bakanlığınca, bazı gümrük uygulamalarına yönelik düzenleme yapıldı. Bakanlık tarafından hazırlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Bu kapsamda, İthalat Rejimi Kararı ek listelerinde Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının, 'Diğer Ülkeler' sütununda gösterilen gümrük vergisinden daha yüksek oranda belirlenmesi halinde, eşyanın DTÖ üyesi ülke menşeli olduğunun ispatı yeniden düzenlendi. Mevcut yönetmeliğe göre yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde bir üst makama sunulmak üzere ilgili gümrük idaresine, gerekçelerini de açıkça gösteren bir dilekçeyle itiraz edebiliyor. Değişiklikle, itirazın karara bağlanmasından önce eşyanın çekilebilmesi için teminata bağlanması gereken para cezası, sadece eşyanın alıcısı adına düzenlenen cezaıyla sınırlandırıldı.

Türk Ticaret Bankası'nın satışına onay

TASARRUF Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Türk Ticaret Bankası'nın ihalede en yüksek teklifi veren İhracatı Geliştirme A.Ş.'ye (İGE) devrini onayladı. TMSF'den yapılan açıklamaya göre, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) olumlu görüşlerinin ardından TMSF Fon Kurulu, nihai kararını verdi. Buna göre, Türk Ticaret Bankası'nın, Türkiye İhracatçılar Meclisi, ihracatçı birlikleri, Türk Eximbank ile birlikte özel sektöre ve kamuya ait 20 bankanın ortak olduğu İGE'ye devri uygun bulundu.

Her ölçekte işletmenin çözümü Uyumsoft'ta!

26 yıllık tecrübemizle küçük, orta ve büyük ölçekli tüm işletmelerin dijitalleşme süreçlerinde 7/24 yanındayız.

uyumsoft
www.uyumsoft.com

İstanbul'da nisan ayı fiyat hareketliliği

İstanbul'da nisanda önceki aya göre perakende fiyatlar yüzde 4.57, toptan fiyatlar ise yüzde 3.14 arttı. Yıllık bazda artış perakende fiyatlarda yüzde 62.46, toptan fiyatlarda ise yüzde 70.58 oldu.

İSTANBUL Ticaret Odası'nın (İTO) 1995 bazlı verilerine göre, kentte perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretli Geçirime İndeksi, nisanda bir önceki aya göre yüzde 4.57, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi ise yüzde 3.14 artış kaydetti. Söz konusu veriler yıllık bazda incelendiğinde, perakende yüzde 62.46, toptan fiyatlarda ise yüzde 70.58 olarak gerçekleşti.

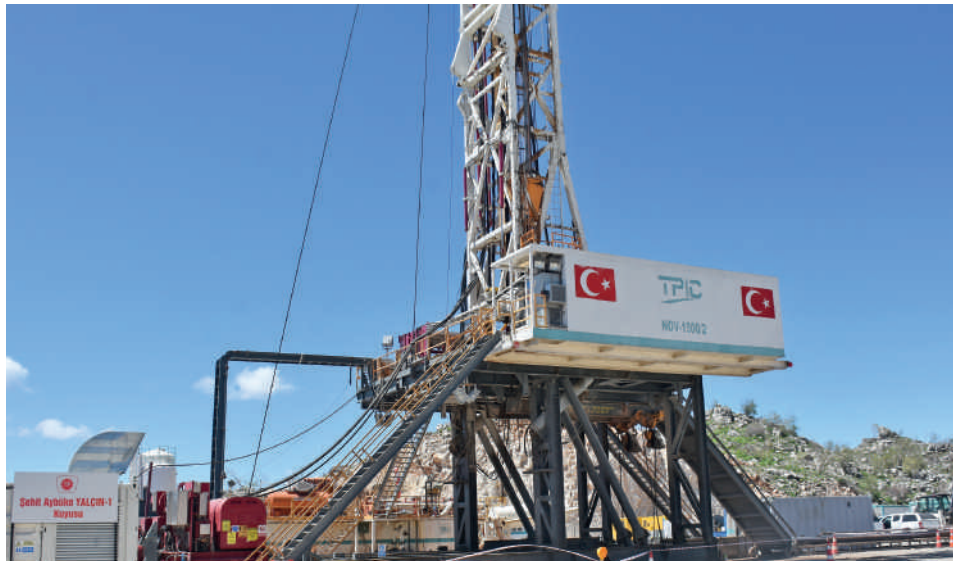
SEKTÖREL BAZDA DEĞİŞİM ORANLARI

Perakende fiyatlarda nisanda önceki aya göre, giyim harcamalarında yüzde 29.04, kültür, eğitim ve eğlence harcamalarında yüzde 11.97, gıda harcamalarında yüzde 3.87, ev eşyası harcamalarında yüzde 2.32, konut harcamalarında yüzde 1.68, ulaştırma ve haberleşme harcamalarında yüzde 1.32, sağlık ve kişisel bakım harcamalarında yüzde 0.64, diğer harcamalar grubunda yüzde 0.24 artış oldu. Nisanda toptan fiyatlar bir önceki aya göre, işlenmemiş maddeler grubunda yüzde 16.25, mensucat grubunda yüzde 3.35, inşaat malzemeleri grubunda yüzde 2.96, gıda maddeleri grubunda yüzde 0.76, madenler grubunda yüzde 0.61 artarken, kimyevi maddeler grubunda yüzde 10.45, yakacak ve enerji maddeleri grubunda yüzde 1.10 azaldı.

Yeni müjde Gabar'dan

PETROLDE İHTİYACIN YÜZDE 10'UNU KARŞILAYACAK

Ham petrol ihtiyacının yüzde 92'sini ithalatla karşılayan Türkiye, Şırnak-Gabar Dağı'nda Şehit Aybüke Yalçın-1 petrol sahasında yapılan yeni keşifle, enerjide dışa bağımlılığı azaltacak bir adım daha attı. Günlük 100 bin varil üretim kapasitesine sahip yeni saha, Türkiye'nin petrol ihtiyacının yüzde 10'unu tek başına karşılayacak.

PETROL ve doğalgaz arama ve sondaj çalışmalarında son yıllarda önemli başarılarla imza atan Türkiye, Şırnak'taki Gabar Dağı Şehit Aybüke Yalçın-1 petrol sahasından gelen haberle yeni bir sevinç yaşadı. Konya'da toplu açılış töreninde müjdeyi duyuran Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, şöyle konuştu: "Gabar'da günlük 100 bin varil üretim kapasitesine sahip petrol bulduk. Cizre'ye 20 kilometre mesafedeki bu petrol rezervi çok yüksek kaliteye sahip. Yerin 2 bin 600 metre derinliğinde bulduğumuz petrolü, bölgede açacağımız 100 kuyu ile 100 bin varillik üretim kapasitesine çıkartabileceğiz. İlk kuyudan aldığımız petrolü şimdiden işlenmek üzere rafinerilere sevk etmeye başladık. Gabar'daki

kuyumuza bölücü terör örgütünün alçakça katlettiği şehit öğretmenimiz Aybüke Yalçın'ın adını verdik."

REZERV MİKTARI

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ndan (TPAO) alınan bilgiye göre, Şehit Aybüke Yalçın Sahası'ndaki yeni keşfin, toplam 'yerinde petrol rezerv' miktarının yaklaşık 1 milyar varil, üretilebilir rezervin ise yaklaşık 600 milyon varil olacağı tahmin ediliyor. Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü verilerine göre, günlük petrol üretimi 1999'da yaklaşık 59 bin varil iken, 2020'de 64 bin varile, 2021'de 69 bin varile ve 2022 sonu itibarıyla 80 bin varile ulaştı. Yeni keşifle birlikte Türkiye'nin günlük petrol üretiminin 180 bin varile çıkarılması hedefleniyor. Yeni petrol

keşfine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Petrol ve Doğal Gaz Platformu Derneği Genel Sekreteri Murat Kalay, geçen yıl yine Gabar'da Şehit Esmâ Çevik sahasında yapılan keşifle Türkiye'nin günlük üretiminin 80 bin varil seviyesine yükseldiğini hatırlattı. Kalay, "İlerleyen dönemde 100 kuyudan toplamda günlük 100 bin varillik yeni üretim yapabileceğimiz düşünüldüğünde, bu keşfin bugünkü rakamlarla ekonomimize katkısı yıllık bazda yaklaşık 2.9 milyar dolar civarında olacaktır" dedi. Kalay, keşiflerin enerjide dışa bağımlılığı ve enerji ithalat faturasını azaltacağını, 100 bin varillik yeni üretim artışıyla Türkiye'nin kendi tüketiminin yaklaşık yüzde 20'sini yerli üretimden karşılayabileceğini de söyledi.

Akkuyu NGS'ye 700 milyon Euro'luk sigorta

TÜRKİYE'de yapılan en büyük yatırımlar arasına giren ilk nükleer güç santrali Akkuyu NGS, sigortacılık anlamında da birçok yeniliği beraberinde getirdi. Türk Reasürans'ın teknik işletmeciliğini üstlendiği Özel Riskler Yönetim Merkezi'nce, Türkiye'de ilk defa bir nükleer sorumluluk riskleri için operasyonel etkinliği ve risk yönetimi yapılmak suretiyle Akkuyu NGS'nin sigorta poliçe yapısı oluşturuldu ve teminat verilmeye başlandı. Teminat tutarının ise 700 milyon Euro olduğu kaydedildi. Hatırlanacağı üzere, uluslararası nükleer riskleri kontrol eden bir protokoller bütünü olan Paris Sözleşmesi'ne Türkiye de taraf durumda. Paris Sözleşmesi'nin yanı sıra Viyana konvansiyonu da bulunuyor. Diğer taraftan Türkiye, 8 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Nükleer Düzenleme Kanunu ile bu işin çerçevesini de belirlemişti. Söz konusu kanun; nükleer risklerin nasıl yönetilebileceği, nükleer operatörün, yani işletmecinin sorumlulukları ve bu sorumlulukları nasıl yöneteceği ile ilgili düzenlemeleri içeriyor. Kanun, operatörün işletmeyi aldığı gün itibarıyla bir garanti göstermek zorunda olduğuna işaret ediyor. Bu garanti, başka bir teminat yöntemi olarak gösterilebileceği gibi sigorta poliçesi olarak da sağlanabiliyor.

Derleyen: Necmi Uysal necmi.uysal@ito.org.tr

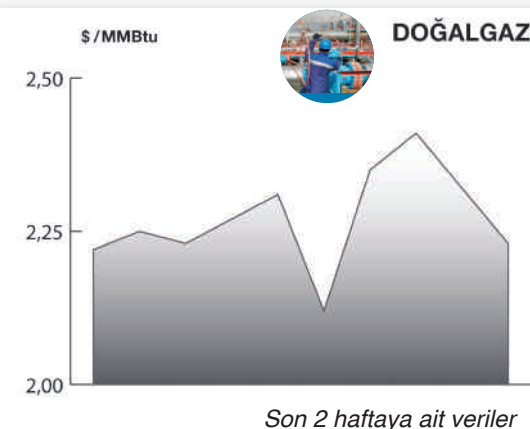
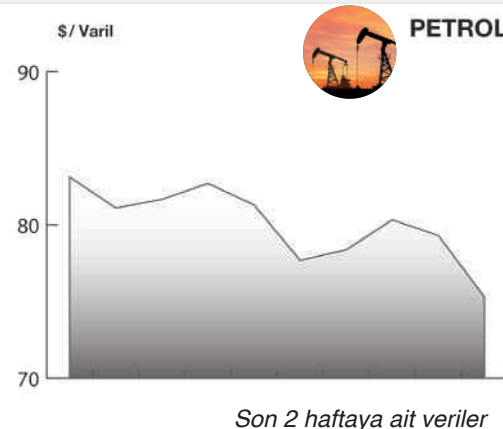
Uluslararası emtia piyasaları

Güncel Haftalık Yıllık

		Değişim %	
ENERJİ	Petrol (Brent, \$/Varil)	75.4	-7.3 -30.1
	Doğalgaz (Henry Hub, \$ /MMBtu)	2.23	-6.7 -70.2
	Doğalgaz (Dutch TFF, EURO/MWh)	37.5	-5.8 -62.3
	Termal Kömür (\$/Ton, FOB, Newcastle)		
	Avustralya, 6.000 KCal/kg)	187.5	-0.8 -42.3
METALLER	Altın (\$/Ons)	2.014	1.0 8.1
	Gümüş (\$/Ons)	25.2	0.8 11.5
	Platin (\$/Ons)	1.061	-3.5 13.1
	Bakır (\$/Ton)	8.479	-1.5 -10.8
	Alüminyum (\$/Ton)	2.365	1.3 -18.8
	İnşaat Çeliği (Çin, \$/Ton)	527	-1.7 -32.6
	Demir Cevheri (\$/Ton, CFR, Tianjin-Çin, %63.5)	105	-1.4 -26.1
	Kurşun (\$/Ton)	2.169	0.4 -4.3
	Kalay (\$/Ton)	26.774	2.0 -39.0
	Çinko (\$/Ton)	2.594	-0.9 -35.9
TARIM ÜRÜNLERİ	Nikel (\$/Ton)	24.224	1.5 -21.6
	Buğday (\$/Ton)	232	-4.1 -43.6
	Mısır (\$/Bushel)	6.3	-3.2 -22.5
	Mısır (\$/Ton)	257	
	Pamuk (\$/Lb)	0.80	1.1 -47.6
	Kakao (GBP/Ton)	2.197	-1.3 30.0
	Kahve (\$/Lb)	1.89	-1.6 -12.5
	Şeker (\$/lb)	0.25	-5.5 35.0
	Kereste (\$/m³)	145	-6.2 -67.2
	Ayçiçek Yağı (USD/Ton)	950	-6.9 -53.0
	Palmye Yağı (\$/Ton)	901	-1.4 -46.9
	Baltık Kuru Yüke Endeksi	1.552	2.8 -35.4
	Emtia Endeksi (CRB Index)	287	-3.0 -12.0

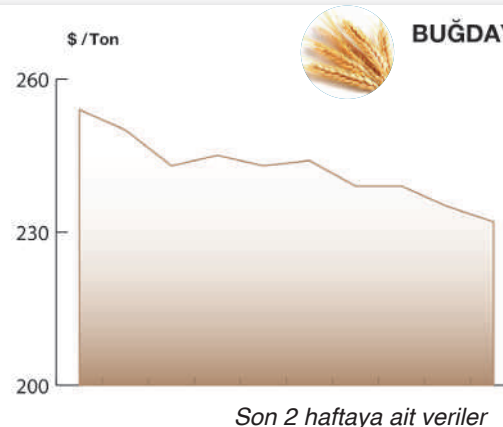
Veriler, 2 Mayıs 2023 itibarıyla düzenlenmiştir.

En hareketli ürünler

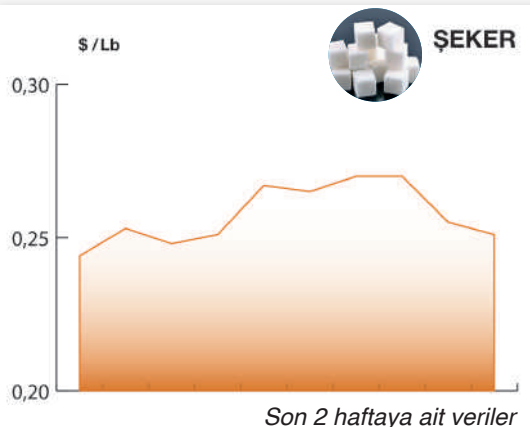
İran üretimi artırıyor

OPEC+'nın üretim kesintisi kararına rağmen petrol fiyatlarındaki düşüş hızlandı. ABD Merkez Bankası Fed ve Avrupa Merkez Bankası'nın faiz artırımları beklenirken, Avustralya Merkez Bankası'nın faiz artırımına gitmesi tedirginlik yarattı. Ancak asıl tedirginlik yaratan, ABD'nin borçlanma tavanının yükseltilmesi konusundaki tartışmalar ve temerrüde düşme ihtimali oldu. İran'ın petrol üretimi ise artarak günlük 3 milyon varile geçti. Çin ekonomisinde görülebilecek yavaşlama işareti, brent petrolünü 70 doların da altına getirebilir.

Onda bir fiyatında

ABD doğalgaz fiyatları, üretim artışı ve azalan ısıtma talebi ile yeniden 2 dolar sınırına gerilemeye başladı. ABD'nin 48 eyaletinde günlük doğalgaz üretimi 101.7 milyar kübik feet ile rekor kırarken, talep 91.1 milyar kübik feete düştü. Avrupa doğalgazı ise geçen hafta yüzde 5.8 ile 37 Euro'ya geriledi ki, bu rakam geçtiğimiz yıl ağustos ayının onda birine denk geliyor. Fiyatlardaki bu olağanüstü düşüş, Türkiye'deki fiyatlarla da yansımaya başladı. BOTAŞ, sanayide kullanılan doğalgaz fiyatlarında indirim yaptı.

İhracat zayıf

Düşen talep ve artan stoklar, buğday fiyatlarını 21 ay öncesine getirdi. ABD'de buğday ekim alanları yüzde 9 artışla son 8 yılın en yükseğine çıktı. Rusya'nın 2023 yılı üretiminin ise 78 milyon ton olması bekleniyor. Üretim tarafında olumlu bir hava hakim iken, ihracat düşüyor. Rusya'nın 1.4 milyon ton buğday ihraç ettiği Sudan'daki olaylar ihracatı sektöre uğrattı. Rus buğday ihracatçıları, resmi fiyatların altında 275-280 dolar ihracat fiyatı belirliyor. Ukrayna'nın ihracatı da yüzde 22.4 düşüşle 14.4 milyon ton olarak gerçekleşti.

Zirveden döndü

Büyük şeker üreticisi ülkelerde beklenen düşük üretim nedeniyle geçtiğimiz hafta 27 cente kadar yükselen şeker fiyatları, keskin bir düşüşle 25 cente geriledi. Haftalık kayıp yüzde 5.5. Brezilya'nın 2023-24 dönemi şeker üretiminin yüzde 4.4 artışla 38.8 milyon tona yükseleceğinin açıklanması, zirveden düşüşteki en önemli neden. Hindistan, Çin, Tayland ve AB'den gelen düşük üretim beklentisi haberlerine rağmen Uluslararası Şeker Organizasyonu, 2022-23 dönemi şeker üretiminin yüzde 4.8 artışla 180.4 milyon tona çıkacağı konusunda ısrarlı.

Kömürü doğalgaza dönüştürmek için harekete geçildi. Türkiye’de mevcut 20 milyar ton kömürden ‘yerinde gazlaştırma’ yöntemiyle temiz enerji elde edilerek, ekonomiye büyük katkı sağlanacak. Bu dönüşümle kömürden; doğalgaz, etan, karbonmonoksit, propan gibi kalorifik gazlar da elde edilecek.

20 milyar ton kömürden temiz enerji mümkün

İTHALATIN önemli bir bölümünü oluşturan enerjide yerleşme çalışmaları devam ediyor. Ülke genelinde klasik madencilikle çıkarılma ihtimali bulunmayan yaklaşık 20 milyar ton rezervli kömürün ‘yer altında’ yakılarak; temiz enerji kaynakları doğalgaz ve hidrojene dönüştürülmesi için düğmeye basıldı. Bu yöntemle ekonomik getirisi yüksek sentez gazların üretimi de mümkün olabilecektir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) işbirliğindeki Enerji Akademi Programı kapsamında jeolojik zorluklar nedeniyle madencilik yapılamayan linyitlerin ekonomik değeri yüksek gazlara dönüştürme çalışmaları, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Laboratuvarlarında sürüyor.

SAHALAR GENİŞLEYECEK

Kömürlerin Yeraltı Gazlaştırma Potansiyelinin Araştırılması Projesi’nin yürütücüsü İTÜ Maden Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abdullah Fişne, dünyada giderek yaygınlaşan ‘kömürü yerinde gazlaştırma’ yönteminin, klasik madencilikle üretilmeyecek durumdaki kömürlerin yer üstünden sondajlar açılarak, yer altındayken yakılması prensibine dayandığını anlattı. Doç. Fişne, “Trakya havzasıyla başlayıp Afyonkarahisar’daki kömür yatakları ile devam edeceğiz. Bu teknik, başka diğer sahalara da uygulanabilecek. Projenin hayata geçirilme olasılığını çok yüksek görüyoruz” dedi.

DIŞA BAĞIMLILIK AZALACAK

Karadeniz gazından sonra Türkiye’nin enerjide dışa bağımlılığını azaltacak yeni bir projeyi başlatmanın heyecanını yaşadıklarını belirten Doç. Dr. Fişne, şunları söyledi: “Kömürden başta doğalgaz elde edeceğiz. Bu doğalgazın içinde başta metan ve hidrojen olmak üzere etan,

karbonmonoksit, propan gibi kalorifik değeri olan gazlar elde edilmesini hedefliyoruz. Türkiye’de yaklaşık 20 milyar tonluk linyit kömürü rezervinden yılda ortalama 80-100 milyon ton üretim yapılabilecek. 20 milyar tonluk kaynağımızdan, yerinde gazlaştırma projesi hayata geçtiğinde ekonomiye büyük katkı sağlanacak. Projemiz başarı ile neticelenip ilk gaz üretimini gerçekleştirdiğimizde Karadeniz gazında yaşadığımız sevincin bir benzerini ülkemize yaşatmak istiyoruz.”

PETROL VE GAZ KUYULARI

4 yıl önce kömürü yer altında gazlaştırma teknolojisi geliştirmeye başladıklarını vurgulayan İTÜ Petrol ve Doğal Gaz Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Murat Çınar da şu bilgiyi verdi: “Kömürü oksijenle reaksiyona sokup kısmi olarak yanmasını sağlıyoruz. Bu yanmanın ürünü olarak da sentez gazı dediğimiz gazlar ortaya çıkıyor. Bunlar elektrik üretimi için kullanılabileceği gibi farklı kimyasalların sentezlenmesi için de kullanılabilir. Burada sondaj yaparak petrol ve doğalgaz kuyularına benzer kuyular açılıyor. Bu kuyular aracılığıyla enjeksiyon gazı, kömür damarına enjekte ediliyor ve daha sonra burada bir kısmi yanma gerçekleştiriliyor.”

YENİ TEKNOLOJİLER

Bu teknolojiye yer altına inilemeyen rezervler için yatay ve dikey kuyular açılacağını belirten Çınar, “Petrol ve doğalgaz alanında Türkiye büyüyor. Burada da Karadeniz gazına benzer sondaj teknolojileri kullanacağız. O nedenle maden ve petrol mühendisliği akademisyenleri beraber çalışıyor. Tamamen petrol ve doğalgaz sondaj teknolojisini kullanacağımız bir çalışmaya başlıyoruz. Yer altını görmeden, tamamen yer üstünde tasarlanacak ve hayata geçirilecek bir teknoloji olacak” diye konuştu.

Petrol tüketimi

Enerji ürünlerinin nihai kullanımında 2021’de petrol ürünleri yüzde 39.3 ile ilk sırayı aldı. Petrol ürünlerini sırasıyla yüzde 22.8 ile

doğalgaz, yüzde 21.5 ile elektrik, yüzde 10 ile kömür ürünleri, yüzde 5.2 ile ısı ve yüzde 1.2 ile diğer ürünler takip etti. Hane halklarının

amacı göre nihai enerji tüketimine bakıldığında, en büyük payı yüzde 47.1 ile su ısıtma dahil alan ısıtma/soğutma aldı. Bunu, yüzde 35.2

payla ulaştırma ve yüzde 17.7 payla aydınlatma, pişirme ve ev aletleri tüketimini kapsayan diğer tüketimler takip etti.

Karadeniz gazı sondaj yöntemi

Laboratuvarlarda yer altında uygulanacak sistemi yer üstü deneyleri ile gerçekleştirmeye başladıklarını anlatan Doç. Dr. Murat Çınar, şu bilgiyi verdi: “Yer altında da bir enjeksiyon kuyusu, bir üretim kuyusu olacak. Bir başka üretim kuyusunda gazımızı üreteceğiz ve daha sonra da gaz yukarıda artık ne yapılmak isteniyorsa buna göre ayrıştırma olacak.

Biz bu prosesi geliştirip ülkemize kazandırmak, burada yetiştirdiğimiz öğrencilerle bu teknolojiyi ticari alana taşımak istiyoruz.” Çınar, bu teknoloji için yeni bir santral kurulması gerektiğini belirterek, “Elde edilen gaz, standart bir termik santrale gidecek bir gaz olmayacak. Buna göre bir santral tasarlanması gerekecek” diye konuştu.

DÜNYANIN HER YERİNDEN YÜKSEK POTANSİYELLİ YETENEKLER Mİ ARIYORSUNUZ?

EUROPE'S ||| HEARTBEAT

► Bize katılın! Almanya ekonomisinin güç merkezi Kuzey Ren-Vestfalya’yı (NRW) keşfedin! Dünyanın her yerinden gelen yaklaşık 800.000 üniversite öğrencisine ev sahipliği yapan NRW, tüm sektörlerden şirketler için olağanüstü bir yetenek havuzu sunmaktadır. NRW’ye hoş geldiniz!

www.nrwglobalbusiness.com

NRW.GLOBAL
BUSINESS
Trade & Investment Agency

İhracata ilk adımda 15. etap başlıyor

İstanbul Ticaret Odası, İhracata İlk Adım Programı'nın (İİAP) 15'incisine başlıyor. İİAP, önümüzdeki günlerde KOBİ'leri, 96 trilyon dolarlık küresel ekonomiye adım atmaları için hazırlayacak. Firmalara 4 ay boyunca 48 saat danışmanlık hizmeti verilecek.

BARIŞ CABACI

İSTANBUL Ticaret Odası, 2005'ten bu yana 310 firmaya, İhracata İlk Adım Programı (İİAP) kapsamında danışmanlık hizmeti verdi. İİAP ile bugüne kadar hiç ihracat yapmamış ya da düzensiz olarak ihracat yapmış firmalar, düzenli ihracat yapar hale getirildi. Programın 15. etabı için ise 64 firma ön elemeyi geçip, mülakata girecek. Mülakatlar sonucunda belirlenen firmalara 4 ay boyunca 48 saat yerinde danışmanlık hizmeti verilecek.

İhracata İlk Adım Programı'nun danışmanları Şefik Ergönül, Hüseyin Yazıcıoğlu, Ceyhan Yeşilserit ve Nihat Turhan, programı İTO'da üyelere anlattı.

Toplantıya, İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman da katıldı.

HER ÜYEMİZ İÇİN ÖNEMLİ

“Üyelerimizin ihracatçı olması için var gücümüzle çalışıyoruz” diyen Salman, şöyle konuştu: “2005'ten bu yana İTO olarak İhracata İlk Adım Programı'nı gerçekleştiriyoruz. Türkiye, ihracat odaklı bir ekonomi modeline geçtiğinden bu yana her üyemizin ihracatçı olması için elimizden geleni yapıyoruz. Çünkü ihracat, firmalarımızın büyümesini sağlayacak. Firmalar ihracatta uygun pazarlar belirlemeli. Müşterilerin satın alma gücü, tüketici tercihleri, giriş engelleri, taşıma maliyetleri, vergiler, depolama ve dağıtım maliyetleri göz önünde bulundurularak ihracata odaklanılmalı. Gelin, hep birlikte 96 trilyon dolarlık küresel ekonomiye adım atalım.”

BAĞIMSIZLIK İHRACATTAN GEÇİYOR

Toplantıda programın

danışmanları ise son yıllarda yüz yüze görüşmeler ile yapılan mülakatların firmaların kalitesini artırdığına dikkat çekti. Daha çok ihracatçı firmanın bu programı tercih ettiğini belirten danışmanlar, şu bilgiyi verdi: “Programın ilk zamanlarında ustalıktan gelen bir profil vardı. Son yıllarda ise üretim odaklı firmaların yerini kabuk değiştirmek isteyen, inovatif olma odağı ile hareket eden firmalar alıyor. Genç firmalarımızın da ihracata başlaması oldukça önemli. Çünkü firmaların tam bağımsızlığı ihracattan geçiyor.

Burada yenilikçi olmanız çok önemli. Ayrıca İTO'nun yanı sıra Ticaret Bakanlığı'ndan da destekler alınabilecek.”

2005'TEN BERİ DEVAM EDİYOR

İstanbul Ticaret Odası'nın başlattığı İİAP'ın son zamanlarda ölçülebilir kriterler ile daha verimli hale geldiğini vurgulayan danışmanlar, Türkiye'de, hatta dünyada bile İİAP gibi sürdürülebilir bir program olmadığını, 2005'ten beri devam eden tek proje olmasının da firmalara çok güven verdiğinin altını çizdi.

İİAP'a katılım şartları

■ İstanbul Ticaret Odası üyesi olan, hizmet ve/veya üretim sektöründe faaliyet gösteren, en az 3 ve üzeri çalışanı olan ve ayrıca bunlardan en az birinin yabancı dil ve dış ticaret bilgisine sahip olan (ilgili çalışanlar firma SGK Hizmet Dökümü'nde yer almalı ve özgeçmişleri ile belgelendirilmeli) firmalar katılabilir.

■ Programa katılmak için ihracat yapma potansiyeli olmasına rağmen ihracat yapamamış ya da sistimli ve düzenli olarak ihracat faaliyeti bulunmaması şartı aranıyor.

■ İhracata İlk Adım Programı kapsamında katılımcı firmaların yerinde danışmanlık hizmeti verilecek. 4 ay sürecek programda toplam 48 saat hizmet sunulacak.

■ Program sonunda katılımcılara 'İhracata İlk Adım Programı Katılım Belgesi' verilecek.

İİAP'a katılmak için QR kodu okutunuz

Yeni nesil desteklerle ihracat tabana yayılıyor

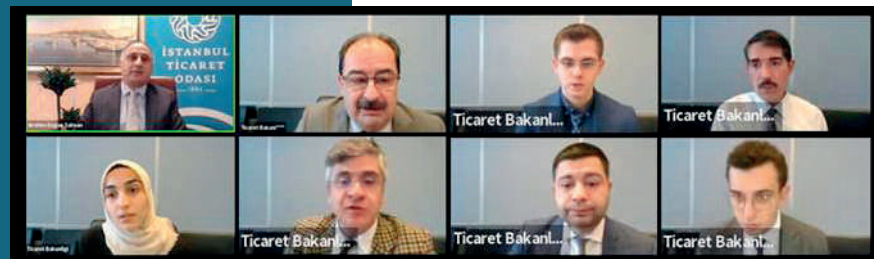
İhracat konsorsiyumları da güçlendirilecek

Yeni Nesil İhracat Destekleri kapsamında getirilen bazı yeni destekler şunlar:

Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği: Şirketlerin ihracat planlama faaliyetine dair rapor ve danışmanlık giderlerine yönelik yeni bir destek tesis edildi. Bu kapsamda, hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi, pazarlama ve kanal stratejisi ve bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren bir ihracat yol haritası hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık hizmetlerinin desteklenmesi öngörüldü.

Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği: Perakende sektöründe faaliyet gösteren, yurt içinde en az 100 fiziksel perakende mağazası bulunan şirketlere yönelik marka tescilli/yenileme/koruma pazar araştırması çalışması ve raporları, tanıtım, birim kira, kurulum/dekorasyon ile franchise giderlerine yönelik yeni bir destek mekanizması geliştirildi.

İhracat Konsorsiyumları Desteği: İhracata yeni başlayan üreticilerin mallarını küresel pazarlara ihraç etmesine aracılık etmek, ihracatçı şirketlerin ortak hareket etmelerini, yeni pazarlara açılmalarını ve uzmanlaşma temelinde ölçek ekonomilerini

sağlamak üzere ihracat konsorsiyumları destek mekanizması oluşturuldu. Sektörel dış ticaret şirketlerine verilen desteklerin ötesinde, ihracat konsorsiyumlarının küresel pazarlara ihracat sürecine dair tanıtım, pazarlama, pazar araştırması, rapor satın alma, danışmanlık ve eğitim faaliyetlerine ilişkin giderlerinin desteklenmesi öngörüldü.

İhracatın sürdürülebilir artışının sağlanması için destek mekanizmaları güçlendirilmeye devam ederken, yeni nesil destekler de devreye alınıyor. Hedef ise ihracatın hem artması hem de tabana yayılması.

ŞEREF KILIÇLI

KÜRESEL ekonomide pandemi, savaş, tedarik zinciri aksaklıkları gibi gelişmelere rağmen Türkiye üretmeye, istihdam sağlamaya ve Türk ürünlerini dünyanın dört bir yanına ihraç etmeye devam etti. Bu süreçte, ihracatın sürdürülebilir artışının sağlanması ve firmalara uluslararası pazarlarda rekabet avantajının kazandırılması için 5973 sayılı 'İhracat Destekleri Hakkında Karar' ile ihracata yönelik devlet yardımlarında da düzenlemeler yapıldı. Tüm destek mekanizmaları sadeleştirilerek birleştirildi. Düzenlemeyle ayrıca ihracata yönelik devlet yardımları, yeni bir bakış açısıyla değişen küresel koşullara adapte edildi, dış ticaret ekosisteminin ihtiyaçlarına uygun yeni destek mekanizmaları da getirildi.

Potansiyeli yüksek fuarlara daha fazla destek

Mevcut ihracat desteklerinde yapılan ve sunumlarda gündeme getirilen değişikliklerden bazıları şu şekilde:

- Destek unsurları şirketlere ve işbirliği kuruluşlarına yönelik olarak bölümlendirildi.
- Destek oranları yüzde 50 ya da yüzde 75 olarak düzenlenerek sadeleştirildi.
- Dolar olarak belirlenen tüm destek üst limitleri Türk Lirasına çevrildi.
- İhracatçı sayısının artırılması ve ihracatın tabana yayılması hedefiyle 'Yeni Nesil Destekler' tasarlandı.
- Pazara Giriş Belgeleri Desteği'ne, yurt dışı pazarlara girişte zorunlu olarak yapılan kayıt, izin ve ruhsatlandırma işlemlerine ilişkin harcamalar da eklendi.
- Yurt Dışı Fuar Desteği'nde, Bakanlıkça belirlenen potansiyeli yüksek fuarlarda tanıtım faaliyetlerinin daha yüksek oranda desteklenmesi öngörüldü. İkili iş görüşmesi faaliyetleri organizatör tanıtım desteği kapsamına alındı.
- Yurt içi Fuar Desteği'nde, daha nitelikli yurt içi fuarların kapsama alınması amacıyla desteklenecek yurt içi fuarların kriterleri güçlendirildi.
- Birim Kira Desteği'nde, şirketlerin değişen ihtiyaçlarına uyum sağlaması için paylaşımlı ofisler birim tanıtımına eklenmek suretiyle bunlara ilişkin üyelik aidatı da destek kapsamına alındı.

altında gerçekleştirilen sunumlarda odak noktası ise KOBİ ve kümelenme destekleri, tanıtım ve fuar destekleri, markalaşma ve tasarım destekleri, e-ihracat destekleri, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve karbon vergisi, bilişim sektörleri ihracatına sağlanan devlet destekleri ve kolay ihracat platformu oldu.

YÜKSEK KATMA DEĞER

İhracata istikrarlı büyümenin gerçekleşmesi için firmaların özverisinin yanında, devletin sağladığı desteklerin de büyük önem taşıdığını belirten İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman, şöyle konuştu: “Ülkemiz büyümesinin en önemli itici gücü, ihracatımızın sürdürülebilir bir biçimde artması ve özellikle katma değeri yüksek ürünlerle desteklenmesidir. 2023'ün ilk üç ayı itibarıyla 61 milyar dolara ulaşan ihracatımız artış hızını güçlü bir biçimde sürdürüyor. Ancak, özellikle cari dengenin sağlanması ve bu artışın kalıcı hale gelmesinde teknolojik olarak öne çıkan katma değerli ürünlerin ağırlıkta olması da ayrıca önem arz ediyor.”

EĞİTİM WEBİNARI

Üyelerini yeni düzenlemeler konusunda da bilgilendirme çalışmalarını sürdüren İstanbul Ticaret Odası, Ticaret Bakanlığı ve TOBB işbirliğinde, 'Yeni Nesil İhracat Destekleri ve Dış Ticaret Eğitimi Webinarı' düzenledi. Açılış konuşmasını İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman'ın yaptığı, Oda'nun youtube kanalından canlı yayımla gerçekleştirilen webinar, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü ile Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü'nden uzman ve uzman yardımcılarının sunum yaptı. Mal ihracatı ve hizmet ihracatı başlıkları

İstanbul Ticaret Odası adına imtiyaz sahibi
Yönetim Kurulu Başkanı
ŞEKİB AVDAGİÇ

Genel Yayın Koordinatörü
Prof. Dr. NİHAT ALAYOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü Yrd.
Ozcan Tokel

Genel Yayın Yönetmeni
Tamer Çerçi

Basın ve Süreli Yayınlar Müdürü
Şükrullah Dolu

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Doğan Erdoğan

Gazete Yayın Sorumlusu
Dilşah Sarhasan

Yayın Direktörü
Canan Bilgin

Dijital Yayın Sorumlusu
Fedayi Yıldırım

Haber Merkezi

Adem Orhun, Sümeyra Yanış Topal, Şeref Kılıçlı, Barış Cabacı

www.istanbulticaretgazetesi.com

İlker Başöz, Necmi Uysal, Hamit Eteevrans

Reklam Abonelik Cengiz Abdülkadir Kazan

Grafik Osman Kuvvet

Fotoğraf Kamal Çatak

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ'NDE YAYINLANAN YAZILARIN VE MAKALELERİN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR. İTO'NUN GÖRÜŞLERİNİ İÇERMEZ. YAZI VE HABERLER, KAYNAK BELİRTİLEREK KISMEN YA DA TAMAMEN KULLANILABİLİR.

ABONELİK:

Yıllık abone bedeli 80 TL'dir.

Abone bedeli, ticaret sicil numarası (tacirler için), ad ve adres belirtilerek T. İş Bankası İstanbul Şirketi Ticari Şube

(Ş. Kodu: 1385) 3092 No'lu hesaba yatırılabilir.

IBAN No: TR 30 0006 4000 0011 3850 0030 92

Yayın türü: Yerel süreli yayın

Yayın tarihi: 05.05.2023

İSTANBUL TİCARET ODASI / www.ito.org.tr

Adres: Reşadiye Cad. 34112 Eminönü / Fatih - İstanbul

İTO Çağın Merkezi: 0212 444 04 86 / Santral: 0212 455 60 00

İSTANBUL TİCARET GAZETESİ

Tel: 0212 455 61 23

Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No:11/A/41 Yenibosna / Bahçeşehir/Tel: 0212 454 30 00

Ticaret diplomasisine devam

Türkiye'nin dış ticaretini artırmak ve uluslararası alanda tanıtmak için lobi çalışmalarını yoğunlaştıran İstanbul Ticaret Odası, yabancı heyetlerin çekim merkezi olmayı sürdürüyor. Burgaz Ticaret ve Sanayi Odası Odası heyeti ile Türk İspanyol Sanayi ve Ticaret Odası temsilcisi Vicente Balbin'i ağırlayan İTO'yu MÜSİAD Avrupa temsilcileri de ziyaret etti.

Burgaz'dan ticaret ve turizmde işbirliği daveti

OSMAN KUVVET

TÜRKİYE'nin Avrupaya açılan Balkan kapısı Bulgaristan, Türkiye ile dostane ilişkilerini ticarete de yansıtmak istiyor. Bulgaristan, Burgaz ve Köstence ile yapılan Ro-Ro ve yolcu taşımacılığı seferlerinin tekrar başlatılarak, iki ülke arasında özellikle altyapı, inşaat, ulaşım ve turizm gibi sektörlerde de işbirliği yapmak için fırsatlar araştırıyor.

10 MİLYAR EURO

Türkiye'ye AB üyelik sürecinde desteğini açıkça gösteren Bulgaristan ile geçen yıl 7.4 milyar dolar ticaret hacmi gerçekleştirildi. İki ülke arasında 2023 yılında 10 milyar Euro ticaret hacmine ulaşılması hedefleniyor. Bu hedefe ulaşmak için işbirliklerini artırmak isteyen Burgaz Ticaret ve Sanayi Odası

Başkanı Todor Demirkov ve beraberindeki heyet, İTO'yu ziyaret etti. Ziyarette konuşan Demirkov; Burgaz'a gelen turistlerin özellikle İstanbul'u da ziyaret etmek istediğini, bunun havayolu ve denizyolu ile çok rahat yapılabileceğini belirtti. Demirkov, "Daha önce düzenlenen Ro-Ro seferin ve yolcu taşımacılığının tekrar başlaması, aramızdaki hem turizm hem de taşımacılık hacmini en üst seviyeye çıkaracak" dedi.

İTO Başkanı Şekib Avdagiç ise yakın komşu ülkelerle ticari ilişkileri geliştirmek istediklerini, bu nedenle Bulgaristan'la da önemli işbirlikleri gerçekleştirmeyi umduklarını söyledi.

VİZESİZ TURİZM

Avdagiç, "Bulgaristan'a AB sürecinde ülkemize verdikleri samimi destekten

dolayı teşekkür ederim. Son dönemde yaşanan gelişmelerden dolayı gümrüklerde bekleme süreleri uzuyor. Bu nedenle Burgaz ve Köstence deniz taşımacılığı için iyi bir çözüm olabilir. Daha önceki yapılan seferleri de değerlendirerek, daha kalıcı bir yol haritası çizmeliyiz" dedi. Avdagiç, turizm alanında Burgaz ve Köstence ile kısa süreli vizesiz seyahatlerin turizme büyük katkı sağlayacağını belirterek, "Benzer uygulama Yunanistan ile adalar üzerinde var. Dolayısıyla AB'ye bu örnek gösterilerek çalışma yapılabilir" diye konuştu.

Avdagiç, ayrıca AB'ye ihracat yapan firmaların bölgeye yakın depolama merkezlerine ihtiyaç duyduğunu, bu alanda işbirlikleri yapılabileceğini belirtti. Toplantının ardından iki Oda arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Türkiye en önemli ticaret ortağımız

SÜMEYRA YARIŞ TOPAL

TÜRKİYE'nin Güney Avrupa'daki en önemli ticari ortaklarından İspanya, Türkiye ile ticari ilişkilerini geliştirmek için yeni adımlar atıyor. En çok hazır giyim ve konfeksiyon ile otomotiv endüstrisi alanında işbirliği içinde olan iki ülke; altyapı, ulaşım, enerji ve turizm gibi sektörlerde de işbirliği yapmak için fırsatlar araştırıyor.

Türkiye'ye yatırım yapan Avrupa ülkeleri arasında ilk sıralarda yer alan İspanya'nın Türkiye'de 5 milyar Euro'nun üzerinde yatırım stoku bulunuyor. Stratejik konumu gereği yapılan yatırımların rekabet ortamında avantajlı bir konuma geldiği Türkiye'de, İspanya ile en çok konfeksiyon ve otomotiv sanayi gibi alanlarda işbirliği çalışmaları bulunuyor.

Türk-İspanyol Sanayi ve Ticaret Odası temsilcisi Vicente Balbin, ilişkileri daha da

güçlendirmek için İTO'yu ziyaret etti. İTO Başkanı Şekib Avdagiç, "Tarihsel ve siyasi potansiyellerimiz işbirliği fırsatlarını geliştirmek için son derece uygun. Bunun için fırsatları değerlendirmeye hazırız" dedi. Balbin de "Bizler sadece Türkiye ile işbirliği yapmak için faaliyet gösteren bir Odayız. Türkiye, bizim için çok önemli bir ticaret ortağı" dedi.

Ticari diplomasi ihracatı artıracak

ŞEREF KILIÇLI

MÜSİAD Avrupa Şubeleri Sektörler Kurulu Başkanları Heyeti, İTO Başkanı Şekib Avdagiç'i ziyaret etti. MÜSİAD Avrupa'da Ticaret ve İhracat Geliştirme Başkanı Musa Aydın'ın başkanlık ettiği heyette; Almanya, Fransa, İngiltere, Hollanda, Avusturya ve İsviçre'den temsilciler yer aldı. Heyet ile gerçekleştirilen toplantıya; İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu, İTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Nihat Alayoğlu ve Genel Sekreter Yardımcısı Özcan Tokel de katıldı.

Toplantıda, Türkiye'nin Avrupa'ya ihracatının daha fazla artırılması konusunda yapılabilecekler ve ticari diplomasi

avantajları istişare edildi. Heyet üyeleri, tedarik zincirinin yeniden şekillendiğini, Avrupalı firmaların önemli bir partner gördükleri Türk firmalarıyla imalat, tekstil, inşaat gibi birçok sektörde işbirliğini artırmak istediklerini belirtti.

İhracatın geliştirilmesi için yapılan tüm katkıları değerli bulduklarını dile getiren İTO Başkanı Şekib Avdagiç, MÜSİAD Avrupa şubelerinin çalışmalarını takdirle karşıladıklarını söyledi.

Sektörel bazda işbirliklerinin önemine dikkat çeken İTO Başkan Yardımcısı Mehmet Develioğlu da vizayla ilgili sorunlar konusunda Avrupa'da yapılacak çalışmaların ticari diplomasiyi güçlendireceğini kaydetti.

Sarah
Proje Yönetimi

#weloveStationery

insights

THE BRANDS
ARE BACK
IN TOWN*

BİZE KATILIN!

NÜRNBERG

11 - 14 EKİM 2023

eXtra-Day dahil

www.insights-x.com

*Markalar geri döndü

6. İKTİSAT KONGRESİYLE HEDEF: KÜRESEL GÜÇ OLMAK

✓ İstiklal Harbi sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin iktisadi temellerinin atıldığı, yerli ve milli ekonominin yol haritasının çizildiği İzmir İktisat Kongresi, 100 yıl sonra aynı yerde yenilenen gündemle yeniden toplandı.

✓ İzmir İktisat Kongresi'nin, 100. yıl dönümündeki ana tema, 'Küresel Ekonomik Güç Olma Yolunda Türkiye Ekonomisi' olurken, temel hedefin ise orta gelir tuzağını aşmak ve dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmek olduğu belirtildi.

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin kuruma arifesinde düzenlenen İktisat Kongresi'ne ev sahipliği yapan İzmir, 2023 yılında yani Cumhuriyet'in 100. yılında da tarihi misyonunu sürdürdü. İzmir İktisat Kongresi, Cumhurbaşkanlığı'nın himayesinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın evsahipliğinde, 29-30 Nisan tarihlerinde 'Küresel Ekonomik Güç Olma Yolunda Türkiye Ekonomisi' ana temasıyla yeniden toplandı. Tarihi misyon çerçevesinde, kongrenin yapılacağı yer olarak Birinci İzmir İktisat Kongresi'nin gerçekleştirildiği alan seçildi ve 1979 yılında yıkılmış 'Guiffroy Hanı' olarak bilinen Banka-Han binası aynı alanda yeniden inşa edildi.

Seref KILIÇLI

TÜRKİYE EKONOMİ MODELİ

Düzenlenen panellerde ise alanında uzman akademisyenler, bürokratlar, iş dünyası temsilcileri, Türkiye ekonomisinin dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girme hedefi doğrultusunda uygulanabilecek politikaları masaya yatırdı. Organizasyon kapsamında düzenlenen gala yemeğinde konuşan Hazine ve Maliye Bakanı Doç. Dr. Nureddin Nebati, Kongre'yi 100. yıl dönümü olan 17 Şubat'ta yapmayı çok arzu ettiklerini, ancak 6 Şubat'taki depremler nedeniyle ertelemek durumunda kaldıklarını belirterek, deprem bölgesindeki vatandaşların yaralarını sarmak için çalıştıklarını söyledi. Türkiye Ekonomi Modeli ile yerli ve milli imkanları daha fazla yatırım, istihdam, üretim ve ihracat için seferber etme kararı aldıklarını ve bu yolda çalışmaya devam ettiklerini vurgulayan Nebati, "Bu süreçte bizim ülkemize adeta yıllarca dayatılan tek tip reçeteleri bir kenara bıraktık. Biz artık kendi reçetemizi uyguluyoruz" dedi.

ÖNCELİKLE YAPILACAKLAR

Kongrenin açılışında konuşan İzmir İktisat Kongresi Akademik Koordinatörü Prof. Dr. Mehmet Hüseyin Bilgin, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ilk yüzyılında özellikle altyapı, eğitim, sağlık ve kentleşme alanlarında önemli ilerlemeler sağladığına dikkat çekerek, şunları söyledi: "Bu süreçte, sanayi sektörü de büyük ilerlemeler gösterdi ve Türkiye ekonomisi küresel ekonomiyeye entegre olmayı başardı. Türkiye Yüzyılı'ndaki ana hedefimiz ise orta gelir tuzağını aşip zenginler ligine katılmak ve dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmek. Bu amaçla kronik cari açığımızın temel nedenlerinden biri olan enerjide dışa bağımlılığı azaltmamız, enflasyon gibi yapısal sorunları çözmemiz, selektif bir şekilde inovatif yönde sanayimizi dönüştürmemiz, yüksek katma değerli üretim ve ihracatımızı artırmamız gerekiyor."

YENİ DÖNÜŞÜM SÜRECİ

'Türkiye Yüzyılında Türkiye Ekonomisi' başlıklı özel oturumda konuşan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve İzmir Ticaret Odası Başkanı Mahmut Özgener, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde 100 yıl önce İstiklal Harbi'nden çıkan Türkiye'nin, Cumhuriyetin eşliğinde, katılımcı bir ruhla en başta iktisadi düzeni ele aldığını hatırlattı. Milli mücadele yıllarındaki Misak-ı Milli'nin nasıl millete bir yön tayin etmişse İzmir İktisat Kongresi'nde alınan Misak-ı İktisadi kararlarının da Yeni Türkiye'ye bir istikamet

1923 Misak-ı İktisadi Kararları ve Atatürk'ün mesajı

17 Şubat 1923 tarihinde toplanan Birinci İzmir İktisat Kongresi'ne katılan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, açılış konuşmasını, "Yeni Türkiye'mizi lâyık olduğumuz düzeye erdirebilmemiz için mutlaka ekonomimize birinci derecede önem vermek zorundayız. Çünkü zamanımız tamamen bir ekonomi devresinden başka bir şey değildir. Siyasi, askeri zaferler ne kadar büyük olurlarsa olsunlar ekonomik zaferlerle

tayin ettiğini, burada alınan tüm kararların günümüzde de halen yol gösterici konumda olduğunu belirten Özgener, şöyle konuştu: "Bugün de sermaye yoğun bir dönüşüm süreciyle karşı karşıyayız. Bundan dolayı da daha fazla yatırıma ve bunun için de sermayeye ve mali kaynağa ihtiyacımız var. 100 yıl önceki kadar akıllı olup küresel önceliklerin getirdiği imkanları sonuna kadar kullanmalıyız. Türkiye'yi yeniden biçimlenen küresel değerler zinciri haritasının merkezine yerleştirme fırsatını yakalamalıyız. Türkiye'miz, doğru yerde durur, doğru kararları alırsa bu yüzyılda kazanacağı çok geniş imkanlar seti var."

İNOVASYON VE İHRACAT

'Türkiye Yüzyılında Orta Gelir Tuzağından Çıkışın Yol Haritası' konulu oturumda konuşan Seul Ulusal Üniversitesi Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Keun Lee, yaşam standardını geliştirmek ve daha hızlı çözüm bulmak için ekonomide kapsayıcı kurallara ihtiyaç olduğunu söyledi. Türkiye'nin ihracatında düşük teknoloji sanayilerin önemini giderek yitirdiğine dikkat çelen Lee, şu tespit ve önerilerini de aktardı: "Orta ve yüksek teknoloji sanayiler öne çıkıyor fakat Türkiye'nin dış ticaret fazlası oluşturmaya ihtiyacı var. Tarımda, sosyal hizmetlerde ve inşaatla önemli atılımlar gerçekleştirildi. Orta gelir tuzağına baktığımızda kurumların değil, inovasyonun ve ihracatın kilit noktada olduğunu görüyoruz. Türkiye kaynak açısından gerçekten zengin ve büyük bir ülke. Bölgesel ve küresel pazarlarda büyüme için ekonomiyi inovasyona dayalı hale getirmek ve ihracata dayalı olmak işe yarayacaktır. Yerel kaynakları daha fazla kullanmaya ihtiyacınız var. Dijital teknolojileri üretmek de çok faydalı olacaktır."

taçlandırılmamışlarsa, meydana gelen zaferler devamlı olamaz. Ekonomi demek, her şey demektir, yaşamak için, mutlu olmak için, insan varlığı için ne lazımsa onların hepsi demektir. Ziraat demektir, ticaret demektir, çalışma demektir, her şey demektir" sözleriyle yapmıştı. Birinci İzmir İktisat Kongresi, iki haftalık bir çalışmadan sonra oybirliği ile kabul edilen 'Misak-ı İktisadi'yi yayımladı. Misak-ı İktisadi kararlarının bir kısmı şu şekildedeydi: "Milli sanayi teşvik edilmeli, öncelikle milli kaynaklar değerlendirilmelidir. Yabancı sermaye kanunlarımıza riayet etmek şartıyla gelebilir. Çiftçiye ve yatırımcıya istenilen kredi verilerle özel teşebbüs desteklenmeli, bu amaçla banka kurulmalıdır. Yabancı tekelleşmelere ve imtiyazlara son verilmeli, milli sanayinin teşviki için bir yasa çıkarılmalı, küçük zanaatkarlıktan büyük işletmelere geçimeli ve teknik eğitim geliştirilmelidir. Gümrük tarifeleri milli sanayinin kalkınma ihtiyaçlarına göre düzenlenmeli, yerli mallar karada ve denizde ucuz tarifeye taşınmalıdır."

Tarihi dönüm noktaları

İzmir İktisat Kongresi, 1923 yılından sonra beş kez daha toplandı ve bu toplantılar da ülke ve dünya tarihinin önemli dönüm noktalarında düzenlendi. Söz gelimi; İkinci İzmir İktisat Kongresi, 1981 yılında, Türkiye'nin dış açılma ve liberalleşme politikalarının başladığı, kapalı bir ekonomiden açık bir ekonomiye geçtiği döneme denk geldi. Üçüncü Kongre, yine tarihi bir dönemeçte, soğuk savaşın bittiği, Doğu Bloku ülkelerinin serbest piyasayla tanıştığı ve küreselleşmenin iktisadi alana yön vermeye başladığı 1992 yılında düzenlendi. Dördüncü Kongre, Avrupa Birliği politikalarının öne çıktığı 2004 yılında yapıldı. Beşinci Kongre; 2008-2009 küresel krizinin ardından, gelişmekte olan ülkelerin giderek yıldızının parladığı, üretimin ağırlık ekseninin Asya'ya kaydığı bir dönemde, yani 2013 yılında düzenlendi. Altıncı Kongre ise pandemi sonrası, küresel tedarik zincirlerinin yeniden şekillendiği süreçte, Cumhuriyet'in 100. yılı olan 2023'te gerçekleştirildi.

Ekonomideki paradigma değişimi de tartışıldı

İki gün süren İzmir İktisat Kongresi'nde; Türkiye Yüzyılında Türkiye Ekonomisi, Gelecek Dünyada Nasıl Bir Ekonomi Paradigması, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ekonomisi, Gelecek Dünyada Kalkınma Girişimcilik ve Yenilik Ekosistemi, Türkiye Yüzyılında Orta Gelir Tuzağından Çıkışın Yol Haritası, Finans Dünyasının Gözüyle Türkiye Yüzyılı, Dijitalleşen Dünyada Finansın Geleceği ve Fintech, Türkiye Yüzyılında Türkiye Ekonomisinin Gelişme

Perspektifi, Türkiye Yüzyılında Doğal Afetlere Hazırlık Politikaları, Büyük Afetlerde Yeniden İnşa ve Ekonomi Politikaları, Türkiye Yüzyılında Girişimci Kadınlar, Türkiye Yüzyılında Girişimci Gençler, İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Bir Çevre Yolunda Türkiye başlıklarında paneller düzenlendi. Kongreye 150'den fazla akademisyen, iş insanı, bürokrat, sivil toplum ile sektör temsilcisi konuşmacı olarak katıldı. Ayrıca 5 ülkeden 30'a yakın yabancı akademisyen ve uzman

da kongrede konuşmacı olarak yer aldı. Panellerde, pandemi sonrası ekonomi paradigmasında yaşanan değişimden Asya'nın yükselişine, sürdürülebilir finanstan fintech uygulamaları ile blockchain teknolojilerine, yapay zekadan yenilik ekosistemine, iklim değişikliğinden sürdürülebilir çevre ve enerji kaynaklarına, savunma sanayinden altyapı yatırımlarına ve otomotiv sektörü başta olmak üzere sektörel gelişmelere kadar pek çok konu detaylarıyla ele alındı.

YENİ EKONOMİ

Prof. Dr. Nurullah GÜR

Reel sektör ve reform

Reform kavramı bir kurumu veya uygulamayı iyileştirmek için değişiklik yapmak anlamına gelir. Ekonomiyle alakalı meselelerde reform denince akıllara makro düzeyde yapılan değişiklikler gelir. Vergi sistemindeki değişimler, emek piyasasına yönelik yeni düzenlemeler ve diğerleri. Aslında, reform sadece makro ile sınırlı tutulamayacak kadar geniş bir alanı kapsar. İşin bir de mikro bacağı olduğu unutulmamalı. Tıpkı ülke ekonomileri gibi şirketler de reforma ihtiyaç duyarlar. Yerel ve küresel ölçekte değişim ve dönüşümler baş döndürücü hızda gelişirken, reel sektörün bunlara hiç yaşamıyormuş gibi hareket etmesi mümkün mü? Tabii ki hayır.

Yönetişim, şirketler düzeyinde reform ihtiyacının kendini ilk hissettirdiği alanların başında gelir. Şirketler büyüdükçe karar alma süreçlerinin yukarıdan aşağıya doğru yayılması gerekir. Karar alma süreçlerinin yetkilendirme ile profesyonel yöneticilere devri, şirket yönetimini kolaylaştırır. Yönetimde yetki devri, şirketlerin kalite ve verimlilikten ödün vermeden ölçek büyütmesine olanak tanır. Hatta yeniliklerin önünü açar.

Teknolojik değişimler

Teknolojik değişimler, şirketler için reformu tetikleyen bir unsurdur. Şirketlerin kendi sektörlerini ilgilendiren yenilikleri yakından takip etmeleri gerekir. Oyun değiştirici nitelikte bir teknolojik değişim olduğu zaman, şirketlerin geç kalmadan yeniliklere adapte olmaları beklenir. Böylesi bir süreç de şirketler açısından çok boyutlu bir reform anlamına gelir.

Eskiden şirket finansmanı denilince akıllara sadece banka gelirdi. Şirketlerin çoğu, finans işlerini el yordamıyla yönetmeye çalışırlardı. Günümüzde ise bu eski anlayış artık yetersiz kalıyor. Bir taraftan finansal enstrümanların sayısı artarken, bir taraftan da şirketlerin finansman ihtiyaçları çeşitlendi. Hal böyle olunca şirketlerin finans işlerini profesyonel bir planlamayla yürütmeleri zorunluluk haline geldi. Reform ihtiyacı burada da kendini hissettiriyor.

Beşeri sermaye

Şirketlerin başarı yolundaki en büyük destekçilerinden biri çalışanlardır. Onlar motive, verimli ve yeniliklere açık oldukları süreç şirketlerin başarıyı yakalamaları çok daha kolay oluyor. Beşeri sermayenin geliştirilmesi sadece çalışan bireylerin değil, şirketlerin de sorumluluğunda. İşe alım sürecinden performans yönetimine, iş başında eğitimlerden şirket dışı eğitimlere kadar tüm insan kaynakları süreçleri zamanın ruhuna ve sektörün ihtiyaçlarına göre şekillendirilmeli. Zira, yeni jenerasyonlar emek piyasasına giriyor, reel sektör açısından yerel ve küresel bazda koşullar ve beklentiler değişiyor...

Konu başlıklarını ve örnekleri çoğaltabiliriz. Günün sonunda yine aynı noktaya geleceğiz. Reform sadece politika yapımcıların makro ekonomik düzlemde gerçekleştirmeleri gereken bir süreç değildir. Ekonominin en temel iki biriminden biri olan şirketler için de reform olmazsa olmaz bir şey. Reform ihtiyacının farkında olan ve buna göre aksiyon alan şirketler daha rekabetçi ve üretken olurlar. Reel sektörün kendini reformdan geçirmesi, makro ekonomiye de olumlu yansır. Böylece ülke ekonomisi daha hızlı ve kalıcı biçimde büyüyebilir.

Savunma sanayinden sivil teknoloji atılımı

Dünyada savunma sanayi için yürütülen çalışmalar zamanla sivil hayatı ve tüketicilerin günlük yaşamını da dönüştürüyor. Hatta savunma sanayi ürünlerini sivil hayata uyarlayabilen ülkeler kendi markalarını da çıkartıyor. Bu ülkeler askeri teknolojilerini sivil teknolojilere dönüştürerek ekonomik refahlarını da artırıyor.

Türkiye de yarım asırlık tecrübesine rağmen savunma sanayindeki ürünleri hızla sivil hayata entegre etmeyi başaran ülkeler arasında yer alıyor. Savunma sanayi şirketlerinin yöneticileri ise bu durumun bileşik kaplar kuralı misali, savunma ve sivil teknolojilerin eşit düzeyde know-how modeline dönüştüğünü söylüyor.

Sivil alanda da kullanılacak

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı (SSB) Prof. Dr. İsmail Demir, savunma sanayi alanında geliştirilen teknolojilerin

sadece askeri alanda değil, sivil alandaki birçok ihtiyaca da cevap verebileceğini söyledi. Demir, "Üretim teknolojilerinin hayata geçirilmesi, sivil alanda kullanılması ve yerli-millî imkanlara ağırlık verilmesi, bir irade ve kararlılık gerektiriyor. Bu irade ve kararlılıkla daha nice teknolojilerin geliştirilmesini göreceğiz. Yerli firmalarımıza imkan tanıyacağız. Onlar da bu imkanlarla beraber ürünlerimizi hayata geçirmeye devam edecek. Geçmiş yıllarda çok sayıda tehdit unsuru olan bombalı araç ve intihar saldırılarına karşı geliştirilen X-Ray, şimdilerde sivil hayatta kullanılan bir teknoloji haline geldi" dedi.

Dönüşen teknolojiler

TELSİZ TEKNOLOJİLERİ

İlk olarak piyade kullanımı için tasarlandı. Savaş sonrasında kullanımı artarak şantiye alanlarında ve üretim sahalarında yerini aldı.

DÜRBÜN

1700'lü yıllarda başlayan dürbün ve teleskop çalışmaları, 1900'lü yılların başında modern prizma dürbün formunu aldı. Günümüzde arazi etüdları, coğrafi veri toplama ve astronomi alanlarında kullanılıyor.

MİKRODALGA

Hedefleri ve mobil radarları tespit etmek için icat edilen mikrodalga, 1967'den itibaren dünyada ticarileşti ve yemekleri ısıtmaya başladı.

BİLGİSAYAR TEKNOLOJİLERİ

Bilgisayar teknolojileri, II. Dünya Savaşı sırasında Nazi şifreleme

makinaları tarafından gönderilen mesajları deşifre etmek için ortaya çıktı. Bugün bilgisayarların cebimize bile sığmasıyla teknoloji büyük ölçekte gelişti ve küçüldü.

JET MOTORLAR

1944'de gökyüzüne çıkan dünyanın ilk jet avcı uçağı Messerschmitt Me 262'de kullanıldı. Günümüzde tüm uçakların parçalarında kullanılıyor.

DÜNYADA savunma sanayi tarafından yürütülen çalışmaların, sivil hayatı da dönüştüren ileri teknolojilerin gelişimini ciddi boyutta etkilediği ve hızlandırdığı gözlemleniyor. Dünya tarihinde savunma sanayi için üretilmiş fakat sivil hayatın seyrini değiştiren birçok ürün örneği var. Örneğin, ilk bilgisayarlar ENIAC, ABD ordusu için geliştirilip, 1946'da kullanılmaya başlandı. Aynı şekilde internet de ilk olarak ABD ordusu için geliştirildi. Askeri sanayiden çıkan öncü teknolojiler, sadece bilgisayar ve internetle sınırlı değil. Uçaklarda kullanılan jet motorlarından uzay araştırmalarına, radar sistemlerinden GPS'e kadar pek çok teknolojik gelişme orduların ürünü.

Barış CABACI

SAVAŞLAR BELİRLEYİCİ

Savaş ve savunma için geliştirilen teknolojiler, gün geçtikçe insan hayatını etkileyen teknolojiler için kullanılmaya başlandı. Teknolojik gelişmelerin yaygınlaştığı savaşlar olarak dünya tarihine geçen I. ve II. Dünya Savaşları sırasında hazırlanan pek çok teknolojik araç, savaş sonrasında insan hayatının ayrılmaz parçası haline geldi. Özellikle iletişim alanındaki gelişmeler önemli bir yere sahip oldu. Teknolojik alandaki bu gelişme sonucu bazı ülkeler teknoloji

üretirken, bazı ülkeler de satın alma yoluna gitti.

MİLLİ TEKNOLOJİLER

1974'e kadar birçok savunma sanayi ürününün ithal eden Türkiye, Kıbrıs Barış Harekati sonrası uygulanan silah ambargosu ile savunma sanayinde yeni bir adım attı. Ambargo, Türk ordusunun silah ve askeri teknoloji ihtiyacını

mümkün olduğunca yerli kaynaklardan sağlaması gerektiğini ve bağımsızlığı korumanın en önemli unsurlarından birinin de milli savunma sanayinden geçtiğini hatırlattı. 1975'te kurulan milli savunma sanayi firması ASELSAN, bugün hem savunma hem de sivil hayat için teknolojiler üretiyor. konuyu değerlendiren ASELSAN Genel Müdürü Prof. Dr. Haluk Görgün, savunma sanayinin gelişmesiyle birlikte Türkiye'deki teknolojinin de ilerlediğinin altını çizdi.

EN BÜYÜK HEDEFİ

"Kıbrıs Barış Harekati'nda kullanılan haberleşme sistemi çok eskiydi. İthal olan telsizler kesildi" diyen Görgün, tarihsel süreci şöyle özetledi: "Hatta kendi savaş uçaklarımız kendi gemilerimizi vurdu. Biz de bu harekattan sonra muhabere olmadan, muharebe

olmaz vizyonuyla kurulduk. Bir apartman dairesinden savunma sanayinin parlayan yıldızı ve ihracatçısı olduk. Artık savunma sanayi dışında vatandaşların hayatını kolaylaştırıyoruz. Sivil hayata etki eden 5 ana çalışmamız var. Bunlar; enerji, sağlık, akıllı sistemler, ulaşım ve güvenlik. ASELSAN'ın en büyük hedefi; savunma için üretilen teknolojileri sivil için de kullanmak."

DEĞİŞEN PARADİGMA

Paradigmanın değiştiğini belirten ASELSAN Genel Müdürü Görgün, şunları söyledi: "Sivil alanda başlayan gayretler, konvansiyonel olarak ilerleyen savunma sanayine de yön vermeye başladı. Artık görüyoruz ki, sivil yaşamı kolaylaştırmak için üretilen ürünler savunma sanayine uyum sağlıyor. Operatör firmalarının 5G servisi, askeri alanlarda da kullanıma başlandı. 5G, savunma sanayini tümüyle birbirine bağladı. Gelişen enerji depolama sistemleri zırhlı araçlarda denenmeye başlandı. Bunlar paradigma değişimi olduğunun bir göstergesi." Prof. Görgün, metaverse, biyoteknoloji ve kuantum teknolojilerinin sivil hayattan savunma sanayine entegre olduğunu belirtti.

Sivilleşemeyen SSCB dağıldı

ABD, Almanya, Fransa ve İtalya, savunma sanayi için geliştirdikleri ürünleri sivil hayata da optimize ederek, teknolojinin gelişmesine öncülük etti. Dünya ekonomisinin önemli ülkelerinden biri olan SSCB'nin, genişleyen coğrafyasında önceliğini güvenlik olarak belirlemesi ise savunma sanayinin dönüşümünü aksattı. Sanayisini tamamen savunmaya çeviren SSCB, sanayileşme ve altyapı yatırımlarına rağmen iç pazara yönelik ürün çeşitliliğini sağlayamadı. Kapalı bir ekonomi politikası izleyen Rusya'nın o dönemde dünya çapındaki tek markasının 'Kalaşnikov' olması da dikkat çekiyor.

Refahı yükseltiyor

"Sanayi devrimi sonrasında gerçekleştirilen icat ve teknolojik gelişmenin önemli bir bölümü önce askeri ihtiyaçları karşıladı, ardından sivil kullanıma açıldı" diyen BMC CEO'su ve ITO eski Başkanı Prof. Dr. Murat Yalçıntaş, İstanbul Ticaret'e şöyle konuştu: "İstanbul Ticaret Odamızın kurduğu Teknopark İstanbul da bu gerçekten yola çıkılarak 'savunma' ağırlıklı tesis edilmiş, burada elde edilen birçok yeniliğin önce askeri, ardından da sivil kullanıma sunulması hedeflenmişti. Savunma sanayi için üretilen her araç, hiçbir zaman arzu etmediğimiz 'savaş' dönemine hazır olmak için yapılır ve olası bir harp durumunda da kullanılır. Savaşlar geçici, barış ise kalıcıdır. Dolayısıyla savunma alanında elde edilen yeniliklerin, icatların, araçların sivilleşmesine müsaade etmemek; hayatı kolaylaştırıp refahı yaygınlaştıracak bu araçlardan insanları mahrum etmek anlamına gelir. Ayrıca oldukça büyük yatırımlar isteyen bu yeniliklerin finansmanında zorluklar yaşanmasını öner. Askeri teknolojiler, sivillerin hayatını kolaylaştıran bir unsurdur ve mutlaka bu amaçla kullanılmalı. Çünkü insanlık için çarpan etkisine sahip kolaylıklar ve refah yükselmesi sağlayacak. Bu teknolojiler, hem savunmayı geliştiriyor hem de refahı yükseltiyor."

Sivile dokunan 7 proje

Teknopark İstanbul Genel Müdürü Bilal Topçu, savunma sanayinde elde edilen birikimin, sivil hayatı kolaylaştıran birçok örneğinin endüstride, haberleşme, sağlık ve ulaşım sektörlerinde görüldüğünü söyledi. Topçu, "Savunma sanayinde yerlilik ve millilik oranımızın yüzde 80'lere ulaşması ile alt sistem ve komponent özelinde çözümlerimizin artması, sivil hayata entegre edeceğimiz çözümleri de aynı ölçüde artırıyor" dedi. Topçu, Teknopark İstanbul'da sivil hayata entegre edilen örnek savunma sanayi projelerini ise şöyle

sıraladı: **C Tech-TÜRKSAT 6A:** Türkiye'nin ilk yerli haberleşme uydusu **C Tech-Modeo Live:** Taşınabilir mobil haber ve canlı yayın sistemi **Pavotek:** Sivil haberleşme, endüstriyel güç kontrol ve akıllı enerji sistemleri **Aspilsan:** Arçelik işbirliği ile üretilen yerli batarya **Armelsan-Kaşif:** Yerli su altı robotu **Interact:** Robot destekli fiziksel rehabilitasyon **Arventek:** İnsansız hava aracı

NASA örneği

Üniversitelerin savunma sanayinin problemlerini çözmek için birçok proje yürüttüğünü belirten İstanbul Ticaret Üniversitesi Mekatronik Mühendisliği Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Muhammet Ceylan, NASA örneğini şöyle özetledi: "NASA'nın uzay araştırmaları için yaptığı çalışmalar neticesinde günlük hayata etki edecek birçok ürün ortaya çıktı. Bu kapsamda su arıtma

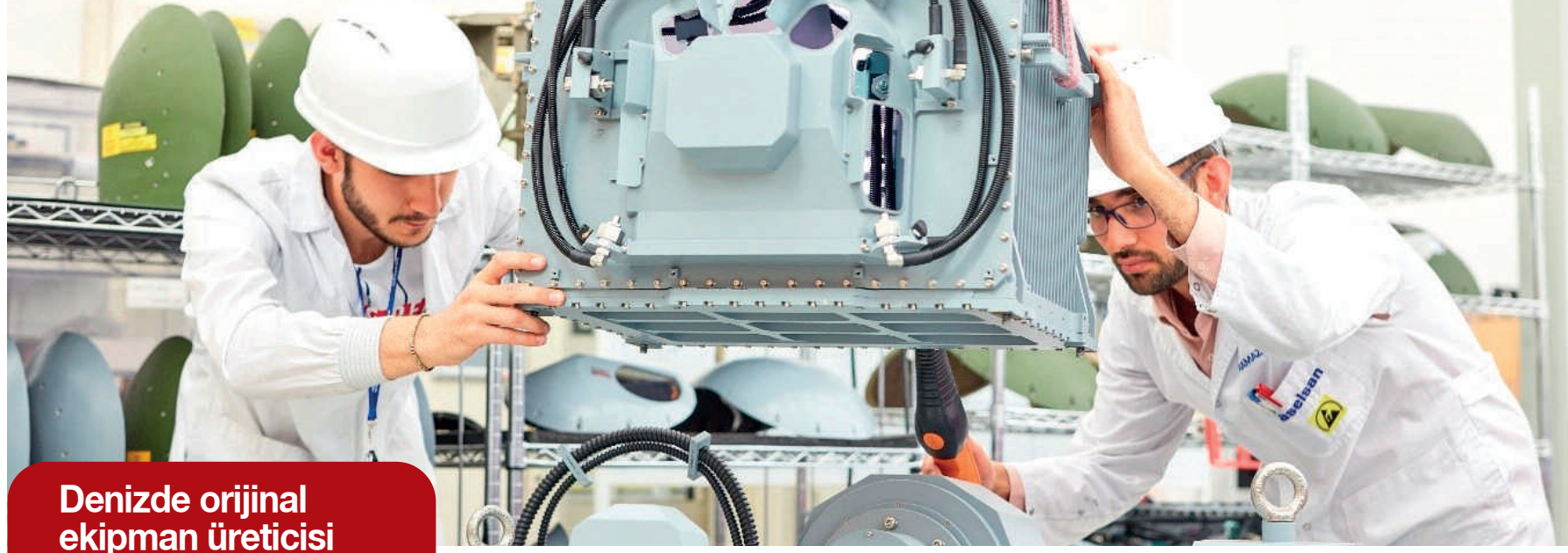

sistemleri ve buna benzer birçok ürün insan hayatını kolaylaştırmak için sivil hayata entegre edildi. Bizde de insansız hava araçları sivil hayata entegre edildi. İHA'ların depremlerde, arama kurtarma faaliyetlerinde, orman yangınlarında, tarım ve lojistik alanlarında kullanıldığını gördük. Yakın gelecekte bu ürünlerin sivil hayata daha fazla katkısını görmeye başlayacağız."

Yüksek teknolojide aranan tedarikçi

✓ İhracatta kilogram birim değeri, savunma ve havacılık sektöründe yüzde 15.6 artışla 56 dolara yükseldi. Ancak bu fiyat, iletişim ve sensör grubunda 1500 doları geçerken, optik kameralarda 86 bin Euro'ya ulaşıyor.

✓ Son yıllarda yaptığı Ar-Ge yatırımlarıyla tasarım ve üretim kabiliyetini artıran Türkiye, binlerce komponent ve üründe ithalatçı pozisyonundan çıkarak birçok ülke için aranan tedarikçi oldu.

Denizde orijinal ekipman üreticisi

İnsansız Hava Araçları'nın (İHA) gaz türbin ihtiyacına yönelik turbojet ve turboprop motorlar geliştiren TEI, denizde de rüşünü gösteriyor. General Electric'in GE Marine gaz türbini iş kolu, TEI ile bir lisans anlaşması imzaladı. Anlaşmayla TEI, GE'nin LM2500 deniz gaz türbinlerinin bakımı, onarımı ve revizyonunda yetkili ülke içi hizmet sağlayıcısı olacak. Böylece, Türk Deniz Kuvvetleri'nde kullanılan GE gaz türbinlerinin yanı sıra Türkiye'nin ihraç ettiği gemiler ve bu türbini kullanan diğer donanmalar da TEI'den hizmet alabilecek. TEI Genel Müdürü Prof. Dr. Mahmut F. Akşit, "Bu lisans sayesinde, dünya çapındaki diğer birçok ülkenin deniz kuvvetlerinin de bakım, onarım ve revizyon ihtiyacını karşılamak amacıyla OEM sertifikalı bir MRO Hizmet Sağlayıcısı haline geldik" dedi.

ANKA'ya yeni pazarlar

İlk ihracatını Tunus'a gerçekleştiren ANKA İHA için yeni anlaşmalar yapıldı. TUSAŞ'ın Kazakistan'a yaptığı teslimlerin ardından Kazakistan'da denizde sahası üzerinde görevlendirmek üzere 3 adet ANKA İHA aldı. Ayrıca yapılan yeni anlaşmalar, 12 adet Endonezya'ya, 10 adet Cezayir'e ve 2 adet Çad'a ANKA İHA teslimini öngörüyor.

Uçakların yarısında Made in Türkiye imzası

Dünyanın en çok satan uçak motorlarının parçalarının ana üreticisi olan TEI'nin her kıtada imzası bulunuyor. Şirketin ürettiği parçalar, dünyadaki uçakların yarısından fazlasında kullanılıyor. NATO'nun Havadan Erken Uyarı ve Kontrol (AWACS) uçaklarının bakımlarını da yapan şirket, zor ve pahalı parçalar konusunda uzman. Şirket birçok özelliğiyle hem ürün hem hizmet tedarikinde adeta 'vazgeçilmez partner' pozisyonunda bulunuyor. Diğer yandan, Türk Hava Yolları Teknik A.Ş. de bakım onarım hizmetleriyle adından söz ettiriyor. Şirketin bu kabiliyetinde 16 binden fazla uçak komponenti bulunuyor.

ADEM ORHUN

YÜKSEK teknoloji ürünler dayalı kalkınma politikası, odak sektörlerde yerlilik oranını artırırken, ihracatta da yeni pazarların açılmasını sağlıyor. Bu politikanın sonucu olarak en çarpıcı ürünler savunma ve havacılık sektöründe çıkıyor. Son 20 yılda savunma sanayinde yerlilik oranı yüzde 20'den yüzde 80'e yükseldi. Gündemdeki milli ve özgün insansız hava araçlarında bu ürünler sayesinde yerlilik oranı yüzde 93'e ulaştı. Önceki yıl Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı kapsamında öngörülen yerlilik oranına ulaşılırken, sektörün ihracat hacmi de hızla artıyor. Birçok parçanın ve ürünün tasarımında ve üretiminde gerekli yeterliliğe ulaşan Türkiye, ithalatçı pozisyonundan ihracatçı sınıfına geçti.

KİLOGRAM DEĞERİ

Nitekim yüksek katma değerli ürünlerin yerli imkanlarla üretiminin artması, ihracat rakamlarına da yansıyor. 2021 yılında 3.2 milyar dolar ihracat yapan savunma ve havacılık sanayisi, 2022 yılında 4.4 milyar dolarlık ihracat gelirin'e ulaştı. Türkiye'nin genel ihracatında kilogram değeri 2 doların altında seyretmesine rağmen savunma ve havacılık sektöründe kilogram değeri 55.99 dolara ulaştı. Sektör, ihracat kilogram değerini bir yılda yüzde 15.6 geliştirdi. Sektörün ihraç ettiği bütün ürün grupları hesaba katıldığında ortaya çıkan ortalama değer, ürün bazlı bakıldığında binlerce dolara yükseliyor.

Savunma, iletişim ve sensör ürünleri özelinde 1500 doların üzerine çıkan ihracat kilogram fiyatı, havacılık sistemlerine entegre optik sistemlerde kat kat artıyor. Sektör firmaları, silahlı insansız hava araçlarına yerli kameraları yerleştirirken, Türkiye de bu ürünlerde ithalatçılıktan kurtuldu.

EN DEĞERLİ GÖZ

Diğer yandan, geçen ay yörüngesine gönderilen İMECE uydusunun sistemleri de ihracatta katma değer artışının somut örneği oldu. 600-700 kilometre mesafeden tarama yapacak olan İMECE'nin

kamerasının kilogram başına ihracat değeri 86 bin Euro. Türkiye'nin yerli uydusu serüveninde milli imkanlarla tasarlanan ve üretilen komponentler de dış alıcılar tarafından talep ediliyor. Gerek kamera gerekse diğer komponentler için talepte bulunan birçok ülke yeni adımlar atlıyor.

ortaklığındaki şirketlerin hem de özel sektör firmalarının inovasyon ve Ar-Ge çalışmaları meyvelerini veriyor. Binlerce yerli komponent ve nihai ürün, artık kara, hava ve deniz araçlarına yerleştirildi ve hizmete başladı. Yüksek teknoloji ürünlerinin en çok kullanıldığı araç, İstanbul'un

AR-GE YATIRIMLARI

İhracat gelirinin atmasında, pazara sunulan ürün kalemlerini artıran araştırma ve geliştirme çalışmaları oldu. Savunma ve havacılık sanayi ciro ve ihracat gelirindeki başarıya, Ar-Ge yatırımlarıyla ulaştı. 2021'de

1.6 milyar dolar Ar-Ge yatırımı yapılan sektör, geçen yıl bu bütçeyi 2.1 milyar dolara çıkardı.

BİNLERCE ÜRÜN DEVREDE

Bu arada hem kamu

ardından İzmir'i selamlayan TCG Anadolu gemisi oldu. Özellikle iletişim sistemleri ve sensör tasarım kabiliyetini gösteren ASELSAN'ın toplam 2 bin ürünü bu gemide faaliyete başladı.

Bileşik kaplar misali her bir ayağı birbirini etkileyen bu gelişmelerin neticesinde yerli imkanlarla tasarım ve üretim gücüne yeni halkalar ekleniyor ve yeni pazarların kapısı açılıyor.

STRATEJİK PARTNERLER

Hem kamuda hem özel sektördeki büyük marka şirketlerin yaptığı stratejik ortaklıkların sayısı artarken, buradaki gelişmeler yerleştirilen ürün sayısını da artırıyor. Benzer şekilde KOBİ'lerle yapılan tedarikçi anlaşmaları, hem katma değerli sektörlerin altyapısını kuvvetlendiriyor hem de farklı üreticiler kanalıyla tedarik güvenliğini temin ediyor.

Sürekli artan Ar-Ge yatırımlarının ve sektördeki işbirliklerinin, yüksek katma değerli komponent üreten şirket sayısını da artıracağı öngörülmüyor. Böylece Türkiye, yüksek teknoloji ürünleri dayalı kalkınma yolunda yeni perçinler atacak.

Hem ürün hem hizmet satışı

Türk Havacılık ve Uzak Sanayii (TUSAŞ), geçen yıl Nijer'e 2 ve Çad'a

Hürkuş'ta Nijer ve Çad'ın dışında Afrika'da ciddi bir pazar bulunduğu belirtiliyor. Afrika semalarında göreve çıkan Hürkuş için eğitim ve bakım anlaşmaları da yapıldı. Böylece ürün ihracatının yanı sıra hizmet ihracatı da gerçekleşiyor.

3 Hürkuş uçağının teslimat anlaşmasını yaptı.

'Washington Konsensüsü' fiyaskosu ve yeni arayışlar

Washington Konsensüsü, ABD'nin 1980'li yıllarda G7'nin diğer ekonomilerini de ikna ederek, IMF, Dünya Bankası, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ve 1990'lı yılların ikinci yarısından itibaren Dünya Ticaret Teşkilatı (WTO) üzerinden dünyaya önerdiği, hatta bir ölçüde empoze ettiği neo-liberal ekonomik düzenin adı. 1980'li yıllardan itibaren IMF ve Dünya Bankası'nın kapısını çalan ve ekonomik yardım isteyen her ülkeye adeta 'standart paket' olarak önerilen ve çok sayıda gelişmekte olan ülkeye benimsetilen bir modelden söz ediyoruz. 'Bağımsız merkez bankası' kavramı altında, aslında serbest bırakılan ve yüksek seviyede tutulan faiz hadleri, bu modelin önemli bir sacayağı. Amacı, yüksek faiz hadleri ile önde gelen gelişmekte olan ekonomilerin para biriminin değer kazanmasını ve daha yüksek miktarda G7 ülkelerinden 'ithalat' yapmasını sağlamayı hedefleyen bir model.

Doğal olarak, Washington Konsensüsü'nün diğer sacayağını da 'tümünü serbest ticaret kuralları' oluşturuyor. WTO aracılığıyla uluslararası ticaretin önündeki engellerin kaldırılması ile gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında küresel ticaret zincirine bağlı bir 'bağımlılık' mekanizması oluşturmaya, gelişmekte olan ekonomileri yüksek miktarda ithalat yapmaktan 'korkmamaya' özendirilen bir model. Peki, böyle bir model önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler için 'cari işlemler açığı'na sebep olursa. İşte tam da bu noktada, söz konusu neo-liberal modelin 3. sacayağı devreye giriyor: 'Finanse edildikten sonra, cari açık bir sorun değildir' pompalaması. Yani, gelişmiş ve önde gelen gelişmekte olan ekonomilerin uluslararası sermaye hareketlerine 'tümünü açık' hale gelmeye ikna edilmesi. IMF, Dünya Bankası ve OECD'nin kabartarak önerdikleri bu model, 40 yılda gelişmiş ve önde gelen gelişmekte olan ekonomilerin tümünü 'dış borç girdabı'na çekti.

Aşırı liberal sistem sorgulanıyor

'Washington Konsensüsü', 'küresel enflasyon riski'nin önünü alamadığı gibi mevcut 'küresel tedarik zinciri'nin sebep olduğu 'aşırı bağımlılık riski' ve 'küresel borç girdabı'nın sebep olduğu endişeler yetmezmiş gibi önerdiği 'aşırı liberal' finansal reformlar ve 'deregüle', yani aşırı kurallardan arındırılmış bankacılık ve sermaye piyasası ortamı nedeniyle 2008 küresel finans krizine ve bugün hâlâ bir anda iflaslara şahit olduğumuz bir bankacılık sistemine sebep oldu. 40 yılın özeti esasen 'tam bir fiyasko'. Şimdi, sistemin kurucusu ABD başta olmak üzere, dünya ekonomisinin önde gelen 40 ülkesi, 'aşırı liberal' küresel finans sistemini, 'aşırı liberal' küresel ticaret sistemini baştan aşağıya sorguluyor. Bu modelin dayattığı para ve maliye politikası yaklaşımlarındaki sorunlar ise halen tam masaya yatırılmış değil. Ama onlara da sıra gelecek. Hele, dünya ekonomisinin bütününde merkez bankalarının para piyasalarında eskisi kadar etkin olup olmadığı ciddi manada sorgulanırken.

Öncelik kendine yetebilen ekonomi

Şimdi, küresel ekonomik sistem yeni bir 'Washington Konsensüsü' arayışı ve inşası ile karşı karşıya. Öyle ki, aşırı serbest bir küresel ticaret sisteminde, 'ithalata bağımlı' bir büyümenin verdiği zararları görüp, artık 'yerli ve milli' üretime ve ihracata dayalı ve daha sağlıklı bir büyüme modeline odaklanmayı, bu amaçla sürdürülebilir altyapı yatırımlarına dayalı, ülkenin özel sektörünün yatırım istahını özendirici bir kalkınma hamlesi. Ülkeleri, çevrenin korunmasına, sıfır atık ve net-sıfır karbona dayalı 'sorumlu' bir üretim anlayışına, 'yerli ve milli' imkanları ayağa kaldırarak, 'kendine yetebilen' bir ekonomik anlayışa özendirerek yeni bir küresel ekonomik düzen anlayışından, bu yönde bir arayıştan söz ediyoruz. Ülkelerin, hammadde, ara mamul, madenler, nadir mineral ve metaller, nihai ürünlerde 'bağımlı' bir küresel tedarik zinciri sistemini sorguladıkları ve tedarik-üretim-ihracat katma değer zincirini yeniden tasarladıkları yeni bir model arayışı. Enerji, tarım, gıda, sağlık ve savunma gibi alanlarda 'kendine yetebilme'yi önceliklendirdikleri yeni bir küresel modelin inşası. Başarılabilir mi, birlikte göreceğiz.

Enflasyon ile ilgili gelişmeler

TÜİK tarafından nisan ayı enflasyon verileri açıklandı. İncelemeye önce tüketici fiyatlarından başlayalım. Nisan ayı TÜFE verisi aylık yüzde 2.39, yıllık olarak da yüzde 43.68 olarak açıklandı. Beklentilerin de altında gelen tüketici enflasyon verisinde, yıllık bazda ciddi düşüş gerçekleşti. Detaya baktığımızda; aylık bazda artış rekorunun yüzde 5.93 ile haberleşmede olduğunu görüyoruz. Onu yüzde 4.24 ile lokanta ve oteller takip ediyor. Gıda ve alkolsüz içeceklerde aylık artış oranı yüzde 3.95, giyim ve ayakkabıda ise yüzde 3.82 olarak gerçekleşmiş. Temel ihtiyaç maddelerinin bulunduğu bu gruplarda enflasyonun hâlâ yüksek olması, sokaktaki vatandaşın enflasyonu daha fazla hissetmesine neden oluyor.

Peki, enflasyondaki düşüş eğilimi devam eder mi?

Global talep daralması

Bunun için önce Yurt içi Üretici Fiyat Endeksi'ne (Yİ-ÜFE) bakıyoruz. Verilere göre nisan ayı aylık artış oranı yüzde 0.81, ancak daha detaya baktığımızda aylık bazda yurt içi ÜFE düşüşünün asıl sebebinin aylık bazda yüzde 16.98 düşen elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme kaleminden geldiğini görüyoruz. Gıdada yurt içi ÜFE verisi, aylık bazda yüzde 4.08 oranındadır. Bu durum, gıda enflasyonundaki ateşin henüz düşmediğini bize gösteriyor. Metal cevherindeki aylık yüzde 4.74 artış oranı, önümüzdeki günlerde metal mamullerde maliyetten kaynaklanan fiyat artışı görme riskini artırdı. Tekstil ürünlerindeki aylık yüzde 3.97 artış da sokaktaki vatandaşın hem gıdada hem de giyim gibi ürünlerde enflasyonu hissetmeye devam edeceğini gösteriyor.

Buradan görüleceği üzere yurt içi ÜFE rakamı bize temel ihtiyaç maddelerinde hâlâ direnç gösteren bir enflasyon bulunduğunu gösteriyor. Bir önceki yazımızda da belirttiğimiz sanayi üretim ve satış verileri ise talepte bir durulma olduğunu gösterdiğinden, temel ihtiyaç maddelerindeki bu yüksek oranın özellikle deprem bölgesine destek amaçlı diğer bölgelerden gelen yüksek taleple ilgili bir enflasyon olabileceği ihtimalini artırıyor. Global talep daralması ile beraber, deprem nedeniyle yapılan yardım amaçlı yüklü satın almaların hızının düşmesi ve sera ürününden tarla ürününe geçilmeye başlanacak olmasıyla önümüzdeki dönemde temel ihtiyaç maddelerinde enflasyon artışının hız kesme ihtimali yüksektir.

Kurlar hayatı önem taşıyor

Önümüzdeki dönemde enflasyonda düşüş eğiliminin sürdürülmesi daha da zor olacak. Baz etkisi azalacağından düşüşler daha sınırlı olabilir. Bu nedenle de kurlar hayatı önem taşıyor. Döviz kurlarında olabilecek oynaklık veya yükselişler arasında fiyatlara yansıtacağından enflasyonu tetikleme riski devam ediyor. O yüzden kurdaki yükselişlere karşı daha hassas olmalı. Enerji fiyatları ve lojistik maliyetlerinin düşmesi ihracatçının maliyetlerini de aşağı yönde etkiliyor. Kaldı ki, hammadde fiyat düşüşleri de girdi maliyetini azaltmakta olduğundan dinamik bir maliyet yönetimiyle yapılan fiyatlamalarda rekabet avantajının kaybolmadığı da görülecektir.

Her kur artışı kalıcı fiyat artışı demek olduğundan sağladığı geçici ihracat avantajından daha ağır zararlara neden oluyor ve gelir dağılımında onarılması zor yaralar açıyor. Bu nedenle yapılan ücret ayarlamaları yetersiz kalıyor ve hayat pahalılığı kalıcı hale geliyor.

Rekabet, verimlilik ve ölçek büyüklüğüyle ilgilidir. Özellikle ihracat yapan firmaların bunu unutmamasında fayda var.

Hikmet BAYDAR

Geçen yıl yaklaşık 1.5 milyon konut satış işlemi yapıldı. Göçler, kentsel dönüşümün hızlanması ve yeni yerleşim alanlarının açılması, gayrimenkul hizmetlerinde yoğunluğu artırıyor. Bu noktada suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi için emlakçıların da yükümlülüğü bulunuyor. Emlakçılar, müşterilerinin şüpheli durumlarını 10 gün içinde MASAK'a bildirmek zorunda.

Emlak işletmelerine şüpheli müşteri uyarısı

İSTANBUL Ticaret Odası Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi'nin öncülüğünde 'Emlak işletmeleri ve emlak danışmanları için yasal yükümlülükler' semineri düzenlendi. Seminerin açılışında konuşan İTO Yönetim Kurulu Üyesi Murat Hazıroğlu, geçen yıl 1. ve 2. el konut satışlarının yüzde 10.1 artarak, 1.5 milyona yaklaştığına dikkat çekti. Hazıroğlu, "Yabancılar konut satışı da sürekli artıyor. 2022'de yüzde 15 oranında artışla 67 bin 490 adet satış yapıldı. Yeni yerleşim alanlarının açılması ve kentsel dönüşüm projelerinin teşvik edilmesi de inşaat ve konut sektörünün canlılığının göstergesidir. Ayrıca hükümetimizin 'Yeni Evim', 'Kentsel

Dönüşümde Yarısı Bizden' kampanyaları, sektörün canlılığını artırıyor. Bu gelişmeler doğrultusunda sektörün denetiminin sağlanması da büyük önem arz ediyor. Bu açıdan mevzuat, sektöre önemli yükümlülükler getirdi. Toplantımız

gayrimenkul işletmelerine dair kriterler, sözleşmeler, vergi yükümlülükleri ve MASAK'ın alanına giren şüpheli işlem bildirimleri konusunda farkındalığı artıracaktır" diye konuştu.

BELGE VE CEZALAR

Moderatörlüğünü İTO Gayrimenkul Hizmetleri Meslek Komitesi Başkanı ve Meclis Üyesi Hakan Akdoğan'ın yaptığı seminerde konuşan İTO Meclis Üyesi Mustafa Hakan Özelmacı, "Taşınmaz ticaretiyle işgal edilebilmesi için işletmenin ve sözleşmeli işletmelerin ayrı ayrı 'yetki belgesi' alması gerektiğini belirtti. İşletmeye yetki belgesi verilebilmesi için sorumlu emlak danışmanlarıyla ilgili yasal kriterlerin olduğuna dikkat çeken Özelmacı, "Eğitim ve tecrübe kriterlerinin yanı sıra kasten işlenen bir suçtan dolayı 5 yıldan fazla kesinleşmiş hapis cezası almamış olmalı. Ayrıca iflas etmemiş olmalı" diye konuştu. 9 Kasım 2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Gelir Vergisi Kanunu'nda değişikliğe dair kanuna dikkat çeken Özelmacı, bu kanunun 34. maddesinde denetim ve para cezalarının yer aldığını vurguladı.

KDV VE GİDERLER

Seminerde, Yeminli Mali Müşavir Ersun Bayraktaroğlu da konularda KDV'nin, çeşitli durumlara göre yüzde 1, yüzde 8 veya yüzde 18 olabileceğine dikkat çekti. Gerçek gider usulünde indirilecek giderleri de hatırlatan Bayraktaroğlu, kiraya veren tarafından gayrimenkul için yapılan giderler, vergi, resim ve harçlar, idare ve sigorta giderlerinin yanı sıra kiraya verilen gayrimenkul için yapılan borçlanmaya ilişkin faiz giderlerinin vergiden indirilebileceğini belirtti.

MASAK'A BİLDİRİM

Seminerde, emlakçıların, müşterilerinin kimlik bilgilerini alması gerektiği kaydedildi. Hazine ve Maliye Bakanlığı Uzmanı Arzu Tulum, Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun (MASAK) alanına giren sorumluluklara dikkat çekti. Buna göre, suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla ilgili bildirimlerin yapılmasını gerektiriyor. İlgili kanun kapsamında müşterinin kimlik bilgilerinin istenebileceğini belirten Tulum, MASAK'ın, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda ilgili istisnai kurumlar arasında yer aldığını belirtti. Tulum, "Emlak işletmesini sahibi veya emlak danışmanı, satış yapılacak müşteri hakkında şüphe oluştuğunda bunu 10 iş günü içinde MASAK'a bildirmek zorundadır. Burada şüphe, müşteri adayının gelirinin kaynağı (kara para, uyuşturucu parası, terörizm veya diğer suçlar) hakkında olabilir. Müşterinin kendisi hakkında da olabilir" dedi. Müşteri bilgilerinin 8 yıl boyunca saklanması gerektiğini hatırlatan Tulum, "Şüpheli işlem bildiriminde gizlilik ihlali, bilgi ve belge vermemek, muhafaza ve ibraz ihlali hallerinde 1-3 yıl hapis ve 5000 gün adli para cezası uygulanır" diye konuştu.

APPAREL SOURCING PARIS 2023 AUTUMN

Paris - Fransa
3-5 Temmuz 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ PARİS'TE BULUŞUYOR

NEDEN APPAREL SOURCING?

- Avrupa'nın önde gelen hazır giyim ve aksesuar fuarı
- Sektörün trendlerini yakalayabileme fırsatı
- 55.000 m² sergileme alanı
- Eş zamanlı düzenlenecek Texworld Evolution Paris 2023 katılımcı ve ziyaretçilerine ulaşma imkanı

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu, temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar kataloğu ve web sayfasında firma bilgilerinin yayınlanması
- Türkiye Milli İştiraki broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince ofis, internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı'nın teşvik işlemleri hakkında bilgilendirme

KATILIM BEDELİ

Minimum stant alanı : 12 m²
Katılım bedeli : 18.050 TL/m²

Gülün Gürsoy / Ruken Ayata Boztaş

Tel : 0212 455 61 17 / 455 65 83
E Posta : gulin.gursoy@ito.org.tr / ruken.ayata@ito.org.tr
GSM : 0530 151 42 33 / 0530 151 42 37

444 0 486 | ito.org.tr | @ito @itokurumsal

Rehberler MASAK'ın web sitesinde

Finansal kuruluşlar ve finansal olmayan mesleklerle yönelik terörizmin finansmanıyla mücadele rehberleri MASAK'ın web sitesinde yayınlandı: <https://masak.hmb.gov.tr/rehberler>

Mısır'a seyahatlerde kapıda vize

MISIR'ı ziyaret edecek Türk vatandaşları için kapıda vize alma uygulaması başladı. Dışişleri Bakanlığı'nın sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, "Mısır'a seyahat edecek vatandaşlarımız bundan böyle Mısır sınır kapılarından vizelerini alabilecektir" denildi.

Elektronik atıklar uygulamayla toplanacak

BİRLEŞMİŞ Milletler tarafından yayımlanan Küresel e-atık İzleme Raporu'na göre, dünya çapında bir yılda 53.6 milyon ton elektronik atık ortaya çıktı. En büyük atık hacmi yaklaşık 24.9 milyon ton ile Asya kıtasında gerçekleşirken, bu kıtayı 13.1 milyon ton ile ABD, 12 milyon ton ile Avrupa takip etti. Bu arada elektronik atıkların geri kazanımı için yeni projeler geliştiriliyor. Bu amaçla çevre mühendisi Müge Baltacı'nın 'Köstebek' adındaki uygulaması, bireylere ve şirketlere elektronik atıklarını geri dönüştürme konusunda kolaylık sağlıyor. Cep telefonundaki uygulamaya kaydedilen elektrikli eşya, kablo veya elektronik ürün, verilen adresten teslim alınıyor. Bunun karşılığında yüklenen puanlar da bağış amacıyla kullanılabilir.

TRT'nin uluslararası dijital platformu Tabii'nin tanıtım etkinliğine Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı, Anadolu Ajansı (AA) Genel Müdürü Serdar Karagöz ve AA Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Özhan'ın yanı sıra sanat, sinema, siyaset, spor, iş ve reklam dünyasından çok sayıda isim katıldı.

Türkiye markası için tabii dijital platform

İlk etapta ücretsiz

TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı, TRT'nin uluslararası dijital platformu 'Tabii'ye 'www.tabii.com' adresinden ulaşılabilirliğinin ve ilk etapta Türkiye'deki kullanıcılara ücretsiz olacağını da müjdesini verdi. Orijinal içeriklerle meraklıların karşısına çıkmaya hazırlanan uluslararası dijital platformda aksiyondan komediye, tarihi dramadan animasyona kadar birçok içerik izleyiciyle buluşacak.

TRT'nin uluslararası dijital platformu 'Tabii', dünya seyircisinin kullanımına sunuldu. 'www.tabii.com' adresli platformda birçok içerik 5 farklı dilde izleyiciyle buluşacak. Platformun Türkiye markasını güçlendirmesi ve ihracata katkı sağlaması bekleniyor.

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin kurumsal yayıncısı TRT, Cumhuriyet'in 100. kuruluş yıl dönümünde stratejik bir açılıma imza atıyor. Tematik kanallarla yelpazenin hemen her alanında yayın faaliyetlerini sürdüren TRT; aksiyondan komediye, tarihi dramadan animasyona kadar birçok alandaki başarılı yapımlarını dijital platform üzerinden dünya seyircisine sunacak. Böylelikle şimdiye kadar Türk dizilerinin tanıtım rüzgarından yararlanan ihracatçılar için dijitaldan daimi bir güç de devreye girmiş oluyor.

KÜRESEL BİR AKTÖR

'www.tabii.com' adresinde yapılandırılan dijital platformun tanıtımı Beykoz Kundura Fabrikası'nda yapıldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, tanıtım programında yaptığı konuşmada, "TRT dijital platformu, küresel alanda çok ciddi bir aktör olarak rekabet edecek. TRT dijital platformu, Türkiye'deki dizi ve film sektörünün daha da güçlenmesine, daha nitelikli, gerçek, toplumsal, kültürel zemini olan içerikler çıkarmasına katkıda bulunacak. Bütünüyle hem sektöre hem ülkemize hizmet edecek. Diğer yandan bu dijital platform, aynı zamanda Türkiye markasının gücüne de güç katacak" dedi.

ÖZGÜN İÇERİKLER

Türkiye'nin uluslararası, bölgesel ve küresel gücüne yaraşır bir proje ortaya çıkarıldığını vurgulayan Altun, "Çok ciddi gayretler gösterildi. Bu güçlü teknolojik altyapıyla, bilişim altyapısıyla çok muhteşem bir proje çıktı. Böylesi bir projenin, yerli bir dijital, teknolojik altyapısı olmaması olsa bu gerçek anlamda sizin projeniz, gerçek anlamda bizim projemiz, gerçek anlamda bu ülkenin projesi olmazdı" dedi. Projenin yerli, milli ve teknolojik altyapısıyla Türkiye'nin, milletin olduğunu belirten Altun, "TRT, zaten çok güçlü yapımları elinde bulunduran bir kanal ve elde olan güçlü yapımlarla böylesi bir dijital platform açılabilirdi. Fakat bunun ötesine geçildi. Bu platform için özgün, güçlü içerikler oluşturuldu" diye konuştu.

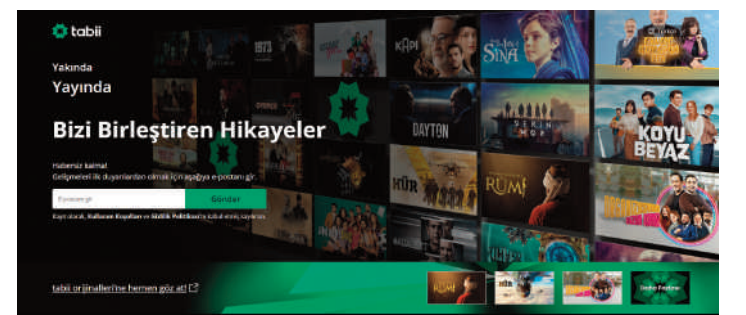
500 MİLYAR DOLARLIK PAZAR

TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı ise TRT'nin Türkiye'nin işitsel ve görsel hafızasını

oluşturması bağlamında bir bellek olduğuna dikkat çekerek, şunları kaydetti: "Bugün geline nokta sesimiz 18 televizyon, 17 radyo kanalı, 7 uluslararası dijital haber platformu, çok sayıda uygulama, ulusal ve uluslararası düzeyde onlarca etkinlik ile 41 dil ve lehçeyle dünyanın 7 kıtasında yankılanıyor. TRT, bugünlere dönüştürerek, gelişerek, büyüyerek geldi. Her daim çağın gereksinimlerini ve ortaya çıkan potansiyelleri değerlendirerek hareket etmeyi temel ilke olarak benimsedi. Günümüzde dünya, çok büyük bir dijital dönüşümün içerisinde. Yayın ve yapım alanı ise bu dönüşümün merkezinde yer alıyor. Kendi değerlerini, ilkelerini varoluş nedenlerini koruyarak bu dönüşüme uyum sağlayan kurumlar ve ülkeler ayakta kalıyor, diğerleri ise izleyici konumunu sürdürüyor. Dijital yayıncılık pazarının 2022 yılı itibarıyla 500 milyar doları bulduğu ve her yıl ortalama yüzde 20 oranında büyüdüğü düşünüldüğünde, bu küresel pazardaki dönüşümü yakalamanın pek çok fırsatı gebede olduğunu görüyoruz."

SEKTÖR CANLANACAK

Sobacı, Türkiye'de dijital platform kullanımının son yıllarda yüzde 347 oranında artışına da işaret ederek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dijital platformumuz sayesinde ülkemizde, bölgemizde ve önümüzdeki süreçte tüm dünyada Türkiye'nin TRT'sine ve yapımlarına insanlar istediği yer ve zamanda ulaşabilecek. Ülkemizin yapım sektörü yenilikçi bir perspektifle, yeni hikayeler ve projelerle canlanacak. Platformumuzun güzel vatanımızın tanıtımından turizm, ekonomisinden kültür zenginliğinin paylaşılmasına önemli katkıları olacak. TRT uluslararası dijital platformu ilk aşamada Türkçe, İngilizce, İspanyolca, Urduca ve Arapça dillerindeki içeriklerden oluşacak. 30 yeni yapım ve 184 bölüm ile açılış aşamasında en zengin orijinal içeriğe sahip platform unvanını taşıyacak."

CITYSCAPE GLOBAL SAUDI 2023

RİYAD / SUUDİ ARABİSTAN
10 - 13 Eylül 2023

İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

SUUDİ ARABİSTAN'DA EMLAK, GAYRİMENKUL, YATIRIM SEKTÖRÜ BULUŞUYOR

CITYSCAPE SAUDI 2023

- Suudi Arabistan'ın Vizyon 2030 Stratejisi ile Gayrimenkul Sektörünün Etkin Fuarı
- 25 ülkeden 250 katılımcı firma ve 90 ülkeden 180.000 profesyonel ziyaretçi
- Orta Doğu'nun Kamu Otoritelerinin ve Özel Temsilcilerinin Bankalar ve Finansörlerle bir araya geldiği platform
- Prestijli gayrimenkul müteahhitleri, dünya çapında mülk alıcılar, yatırımcılar ve işletme sahiplerinin buluşma noktası

KATILIMCI SEKTÖRÜ

• Aracı Kurumlar	• Gayrimenkul Geliştirme	• Perakende
• AVM ve Outlet Geliştirme Yönetimi	• Gayrimenkul Yatırımı	• Proje Yönetimi
• Gayrimenkul Danışmanlığı	• Hizmet Sağlayıcılar	• Tesis Yönetimi
• Gayrimenkul Finansmanı	• Mimarlık ve Planlama	• Yerel Yönetimler

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant İnşaatı, LCD, Maket Sergileme Alanı
- Nakliye, Gümrükleme ve Sigorta İşlemleri
- İletişim ve İkram Hizmetleri
- Fuar Giriş Kartı
- Türkiye Milli Katılım Broşüründe Katılımcı Bilgilerinin Yer Alması

KATILIM BİLGİSİ

- Minimum stant alanı: 12 m²
- Katılım bedeli : 27. 900 TL / m² Nakliyelili
- : 21. 600 TL / m² Nakliyesiz

Şeyma Ceren Yurttaş / Murat Özturan / Esra Avcioğlu / Aylin Odabaş

Tel : (0212) 455 65 07 / (0212) 455 62 21 / (0212) 455 61 10 / (0212) 455 61 00

GSM : (0542) 421 82 85 / (0533) 959 30 57 / Faks: (0212) 520 15 26

E-Posta : seyma.pekcan@ito.org.tr / murat.ozturan@ito.org.tr

esra.avcioglu@ito.org.tr / aylin.odabas@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @ito_kurumsal

Mavi ve Beyaz Nil nehirlerinin Sudan içinde kalan bölgesi, 880 bin hektar

olup dünyada tarıma elverişli yekpare en geniş alan olarak biliniyor. Tarım ülkesi olarak bilinen Sudan, başta altın ve petrol olmak üzere kaynaklar bakımından da dikkatleri çekiyor.

Altın, son yıllarda işletilen yeni maden yatakları ile Sudan'ı Afrika'da ikinci,

dünyada dokuzuncu üretici ülke konumuna getirdi. Darbe ile başlayan, iç çatışmayla devam eden süreçte Sudan'ın başına gelenler, sahip olduklarıyla ilgili olabilir mi diye sorgulanıyor.

Sudan'ın girdaptan çıkışı

AFRİKA'nın Avrupalılarca sömürgeleştirilmesini 3 asır geciktiren Osmanlı Devleti, 19. yüzyılda tüm gayretlerine rağmen buna engel olamadı. Kuzey Afrika'nın güneyindeki Büyük Sahra Çölü'nü çevreleyen Sahel bölgesi, batısı Fransız Sudan'ı, doğusu ise İngiliz Sudan'ı diye ikiye ayrıldı. Toplamda 60 yılı geçmeyen süredeki uygulamalar yüzünden birbirlerine kaynaştırılan ve tamamına yakını Müslüman olan topluluklara dayatılan yeni düzenler, günümüzdeki çatışmaların da ana sebepleri arasında.

15 ASKERİ DARBE

1 Ocak 1956 günü Afrika'da ilk bağımsızlık alanları arasındaki Sudan'da derhal Osmanlı-Mısır idaresinde Hatt-ı İstiva, yani Ekvator Müdürlüğü diye isimlendirilen şimdiki adıyla Güney Sudan isimli ülke ile 1964 yılında başlayan iç çatışmalar, 2011'de bağımsız ilan edilmesine kadar tam yarım asır devam etti. O dönemde uluslararası toplum bunun sebebini, Devlet Başkanı Cafer Numeiri'nin ülkede anayasayı şeriate bağlayınca güneyli Hristiyan azınlığın tepkisine dayandırıyordu. Bu henüz yatışmadan 2003 yılında Darfur'da ve Kordofan ile kuzeyinde de merkezi hükümeti zora sokan direniş hareketleri peş peşe devreye sokuldu. 2019 yılındaki askeri darbeye kadar bir kısmı başarılı da olan 15 askeri müdahale yaşayan Sudan'da en uzun süre etki bırakan, 1989'daki Ömer el-Beşir'in 30 yıl süren iktidarı. Gerçi onun iktidardan uzaklaştırılması, ülkenin siyasi ve ekonomik konumunu iyileştirmedi, hatta daha da kötüleştirdi. 2019'da Korgeneral Abdulfettah el-Burhan tarafından devrilmesinden sonra kurulan yarı askeri ve sivil iktidar da 25 Ekim 2021 günü tekrar değişti ve 2 Ocak 2022'de Başbakan Abdullah Hamduk'un istifasıyla Geçici Egemenlik Konseyi, idareyi tek başına üzerine aldı. Konsey başkan yardımcılığına da Darfur'daki gerginlik sırasında oluşturan gönüllü birliklerin başındaki Hemedti lakaplı Muhammed Hamdan Dagalo getirildi. Bu kişi, özellikle 2013 yılında Sudan'ın kuzeyindeki direnişi kırmayı için Hızlı Destek Kuvvetleri adıyla bir birlik kurmuş, bunları 2016'da Yemen iç savaşında Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin Hüsiler'e karşı savaşına da göndermişti. 2017 yılında da

Prof. Dr. Ahmet KAVAS

Libya'nın doğusunda General Hafter'i desteklemek için gönderildi. Hatta bu etkinliği sebebiyle Rusya'nın son yıllarda Afrika'da en etkin gücü Wagner isimli milislerle de yakın temasa girerek, kendi birliklerine özel eğitim aldırması. Ülke içindeki asayişte yerel direniş hareketlerine karşı ordu birlikleri yerine bunlar sevk ediliyordu, hatta dış operasyonlarda da artık vazgeçilemez hale gelmişlerdi. Dahası özellikle Darfur bölgesinde altın madenleri üzerinde kurduğu etkinlikle birlikte Sudan'ın en zengin adamı haline gelmişti.

YENİ KAYNAKLAR

21. yüzyıl, Afrika'da yeni gelişmelerin habercisi oldu. Sömürgeciliğin aşırı tahribatı ile kıta ülkeleri adeta tüm uluslararası rekabetin dışında kaldı. Bağımsızlıkların ardından ciddi bir şahlanış başladıysa da bu defa iç çatışmalarla sarsıldılar. 1990'lı yıllardan itibaren aralarında epeyce kalkınma hamlesine girişenler vardı. 2000'li yıllar, bir anlamda tüm dünya ile birlikte hareket etme fırsatları sunmaya başladı. Artık sadece Avrupa ve ABD merkezli etkileşimler yerine Asya ve Ortadoğu ülkeleriyle de yakın temaslar kuruldu.

Afrika'nın yeni kaynakları tespit edildikçe her bir ülkenin döviz girdileri arttı ve bir anda geri kalmışlığın yaralarını da sarmaya başladılar. Bu ülkelerin içinde Sudan oldukça hızlı toparlanma sürecine girdi. 1993 yılından 2017 yılına kadar ABD öncülüğünde başlatılan uluslararası ambargo ile ciddi anlamda sarsılsa da bu defa Çin, Malezya, Hindistan, Güney Kore, Türkiye ve Rusya ile Körfez ülkeleri adeta Sudan ile iş yapma konusunda hızlı hamlelere girişti. 2011'de Hartum'dan ayrılmadan önce Güney Sudan'da üretilen petrolün Kızıldeniz sahilindeki Port Sudan limanına taşınması önemli bir gelir kapısı oldu. Her iki Sudan sınırları içinde tespit edilen 5 milyar varillik petrol

rezervi var. Rafineri, petrol boru hattı ve liman hizmetleri ciddi istihdam sağlıyor. Ayrıca altın, kalay, kobalt, granit, mermer, nikel, demir, bakır, krom, kurşun, çinko, uranyum, tungsten, cips, mika, gümüş gibi çok fazla maden yatakları tespit edildiyse de içlerinden sadece altın, krom ve cips dışında henüz işletilen yok. Altın, son yıllarda işletilen yeni maden yatakları ile Sudan'ı Afrika'da ikinci, dünyada dokuzuncu üretici ülke konumuna getirdi.

EŞSİZ TARIM ALANI

1 milyon 879 bin 358 km2'lik yüzölçümü, Kızıldeniz'e olan 853 km'lik sahili, Afrika'nın 3., dünyanın ise 16. büyük ülkesi olan Sudan, halen yüzde 69'u kırsalda yaşayan 48 milyon nüfusa sahip. Geçmiş yıllarda 100 bini Suriyeli 1.5 milyonu aşkın mülteci ve sığınma talebiyle gelen yabancılarla oldukça cazip imkânlarla sahip bir ülke konumuna gelmişti. Özellikle Mavi ve Beyaz Nil nehirleri Hartum'da birleşene kadar ve sonrasında tarım arazileri için bulunmaz bir nimet. Sulama, enerji ve taşımacılık için Sudanlıların hayatında büyük öneme sahip. Mevcut topraklarının tarıma elverişli kısmı 84 milyon hektarı buluyor. Bu da Türkiye'nin toplam yüzölçümünden fazla. Ancak bunun sadece yüzde 15 kadarı ekilebiliyor. Yine yüzde 20 kadarı sulanabilecek durumda. Mavi ve Beyaz Nil nehirlerinin Sudan içinde kalan bölgesi 880 bin hektar olup dünyada tarıma elverişli yekpare en geniş alan ve burada yaklaşık 100 bin çiftçi ziraatla meşgul oluyor. Haliyle Sudan'da GSYİH'nin yüzde 37'sini tek başına tarım karşılıyor ve ülke ihracatının da yüzde 80'lik bir kısmına tekabül ediyor. 80 milyon hektarı da hayvancılık için müsait durumda.

İSTİKRARSIZLIK KAYNAĞI MI?

ABD'nin 14 Aralık 2020 tarihinde Sudan'ı teröre destek veren ülkelere listesinden çıkarması önemli bir gelişmeydi. 15 Nisan 2023 günü başkent Hartum'da başlayan silahlı

çatışmalarla bu defa sadece ülkede çoğu yatırım için gelen şirketlerin çalışanları dahil binlerce kişi ülkeyi terk etti. Kendi vatandaşlarından da on binlercesi komşusu Etiyopya, Güney Sudan, Orta Afrika, Çad ve Mısır'a sığındı. Petrol ile ülkeye sağlanan gelirler, ekonominin yüzde 75 kadarını sağlıyordu. Ne yazık ki, Güney Sudan'ın 2011'de ayrılmasıyla oradan gelen petrol boru hattı ve rafineri gelirleri ile yetinmek zorunda kaldı. Yine de Abyei petrol sahası ve diğer bölgelerinde 1 milyar varile yakın rezervden şimdilik çıkan petrol ile ciddi bir gelir sağlıyor. Ancak altın madenlerinin sayısının artması ve 2012 yılı eylül ayında faaliyete geçerek bu madeni işleyen yıllık 300 ton işleme kapasiteli büyük bir rafineri çevre ülkelere de hizmet veriyor. 2020'li yıllarda Sudan'da petrol gelirlerinin yerini altın madeni aldı ve yıllık 2.5 milyar dolarlık bir girdiye ulaştı. Ülkede son yıllarda yaşanan siyasi istikrarsızlığın ana sebebini bu gelişmeye bağlayanlar da var.

GELİR KAYNAKLARI

Mevcut arazilerinin tarım ve hayvancılık için son derece elverişli olması sebebiyle Sudan, Afrika'da bu iki alanda ciddi yatırımcılar çekmeye başlamıştı. Böylece ülkenin gelir getiren kaynakları sıralamasında altın birinci, petrol ikinci ve canlı hayvan ihracatı üçüncü sıraya yükseldi. Ayrıca şeker kamışı, darı, arap zamkı, yer fıstığı, susam, mango, sorgum ve sebzeler de önemli yer tutuyor. Özellikle içlerinde arap zamkı dünyadaki tüm talebin yüzde 80 kadarını karşılıyor ve ihracattaki payı 100 milyon doların üzerinde.

18 eyaletten oluşuyor

Sudan'da 2005 yılında kabul edilen yeni anayasa ile devlet başkanları 5 yıllık süreyle en fazla iki defa seçilecekti ve başbakanlık görevi de üzerlerinde olacaktı. 18 farklı eyaletten oluşan federal bir devlet. Yasama organı 450 milletvekili bulunan Millet Meclisi ve eyalet meclislerinden oluşuyor. Halkının yüzde 70 kadarı kendisini Arap soylu kabul ediyor, geriye kalanlar ise Dinka, Fellata, Beca, Nube ve Fur gibi yerel kabilelerden oluşuyor.

Türkiye ile ticaret geriledi

Sudan'ın en çok ithalat yaptığı ülkeler Çin (1 milyar 752 milyon dolar), Hindistan (1 milyar dolar), Mısır (716 milyon dolar), Suudi Arabistan, Rusya (306 milyon dolar), Türkiye (298 milyon dolar) ve ABD (201 milyon dolar) şeklinde sıralanıyor. Türkiye, 2021 yılında Sudan ile 395 milyon dolarlık ticaret yaptı. 2015 yılına göre gerileyen bir durum söz konusu. Çünkü o sene toplamda 450 milyon dolarlık ticaretin 425 milyon doları Türkiye'den yapılan ihracattı.

TBYM ve Basın Yayın Birliği'nden ziyaret

TÜRKİYE Basın Yayın Meslek Birliği (TBYM) ve Basın Yayın Birliği yönetimi, İstanbul Ticaret Üniversitesi'ni ziyaret ederek, Mütevelli Heyet Başkanı Dr. İsrail Kuralay ile görüştü. Ziyarette, TBYM Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Burhan Genç ve Basın Yayın Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karagüllüoğlu ile iki kurumun yönetim kurulu üyeleri ve TİCARET Genel Sekreteri Dr. Oğuz Özcan yer aldı. Türkiye'de yayın faaliyetleri, kurumların çalışmaları, kitap telifleri ve dijital yayınların değerlendirildiği ziyarette konuklar, İstanbul Ticaret Üniversitesi ile işbirliği yapmaktan mutluluk duyacaklarını belirtti.

TBYM ve Basın Yayın Birliği'nin engellilere yönelik sesli kitap ve dijital yayın gibi projeleri de yer alıyor. Bu çalışmalar hakkında da bilgi veren kurum yetkilileri, İstanbul Ticaret Üniversitesi Kütüphanesi ile ikili çalışmalar yapılabileceğinin altını çizdi. Ayrıca kitap telifi ve dijitalleşme ile ilgili eğitimlerin de üniversite ve TİCARET Sürekli Eğitim Merkezi bünyesinde düzenlenebileceği vurgulandı. Mütevelli Heyet Başkanı Dr. İsrail Kuralay, İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin çalışmalarını ve hedeflerini anlattı. Dr. Kuralay, bu kurumlarla üniversite olarak işbirliği yapmaktan memnuniyet duyacaklarını söyledi.

Digidays 2023 başlıyor!

Citizen Talks Podcast yayını TİCARET stüdyolarında

TRT World Citizen tarafından hazırlanıp sunulan Citizen Talks Podcast Yayınları; insani yardım uzmanları ve aktivistler, sanatçılar ve değişim yaratıcılarla yapılan tartışmaları içeriyor. Küresel insani sorunları araştıran bir podcast dizisi olan Citizen Talks'da aynı zamanda erişilebilirlik başlığı da önemli bir yer tutuyor. Citizen Talks Podcast Yayınları'nın son bölümü, İstanbul Ticaret Üniversitesi stüdyolarında, üniversite

öğrencilerinin de seyirci olarak katılımıyla gerçekleştirildi. Podcast yayınında öğrenciler de sorularıyla programda yer aldı. Hatice Nur Keskin'in sunumuyla gerçekleştirilen 'Engelleri Aşmak: Erişilebilirlik ve Kapsayıcılık İçin Yenilikçi Teknolojiler' başlıklı bölüme, dünyanın ilk akıllı bastonunu icat eden ve Young Guru Academy'de (YGA) görme engelliler için yenilikçi teknolojiler geliştiren Kürşat Ceylan konuk oldu. Programda

erişilebilirliğe öncelik vermenin öneminden teknolojinin engelleri yıkma yollarına ve engelli bireyler için nasıl daha eşitlikçi bir toplum oluşturulabileceğine kadar pek çok noktaya temas edildi. Engelleri yıkmak ve ilham yaratmak için stüdyodan üniversiteye taşınan ve öğrencilerle birlikte gerçekleştirilen podcast yayını, dinleyicilerinin ve üniversite öğrencilerinin büyük beğenisini kazandı.

İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde geleneksel hale gelen Dijital İletişim Günleri (Digidays), bu yıl 11-12 Mayıs tarihlerinde youtube kanalından canlı yayınlı gerçekleştirilecek. Herkesin katılımına açık olacak etkinlikte, e-ticaretten dijital pazarlamaya kadar pek çok farklı konu ele alınacak.

HAMİT KARDAŞ

İSTANBUL Ticaret Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü tarafından organize edilen Dijital İletişim Günleri (Digidays), bu yıl 11-12 Mayıs tarihlerinde üniversitenin youtube kanalından canlı yayınlı gerçekleştirilecek. Digidays, ücretsiz ve online ortamda herkesin katılımına açık olacak.

USTA İSİMLER GELİYOR

Geleneksel hale gelen ve iki gün sürecek olan etkinlikte, dijital iletişim alanındaki 10 usta isim ağırlanacak. Etkinlikte ulusal ve global ölçekte e-ticaret, lüks markaların dijital pazarlama stratejileri, dijital PR, dijital pazarlamada içerik, sosyal sorumluluk projeleri, Fraud analizi, fazlayı teknolojiyle faydaya dönüştürmek, black mirror çağında pazarlama gibi pek çok farklı konu ele alınacak.

10 AYRI OTURUM

Digidays, 11 Mayıs Perşembe günü saat 10.00'da İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Celalettin Aktaş ile Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölüm Başkanı Vekili Prof. Dr. Gülay Öztürk'ün açılış konuşmasıyla başlayacak. Etkinlik kapsamında 10 ayrı oturum gerçekleştirilecek ve ilk gün 'Yetenek TİMM'den Çıkar Yarışması' kazanımları da duyurulacak.

KİMLER KATILIYOR

Digidays'ın bu yılki konuşmacıları ise şu şekilde:

● 11 Mayıs Perşembe:

wnt.com.tr CEO & Kurucusu Volkan Ceyli, shop.samsung.com / tr Satış ve Pazarlama Direktörü Burcu Çakır Koç, Turkuvaz Medya Pazarlama Müdürü Burcu Kunay, Param.com Risk Direktörü Ozan Özcan.

● 12 Mayıs Cuma: CITIPR CEO'su

Derya Aslan, Marka Mimarı Ömer Şengüler, Dijital Stratejist Caner Kayış, Fujifilm Türkiye Dijital Pazarlama Yöneticisi Begüm Yılmaz, VakıfBank Genel Müdür Yardımcısı Ferkan Merdan, Fazla Gıda Pazarlama Lideri Koray Koçer

Digidays 2023 ile ilgili tüm gelişmelerden şu adresteki katılım formu doldurularak haberdar olunabilir: <http://digidays.ticaret.edu.tr>

METaverse EĞİTİMLERİMİZ BAŞLIYOR!

- Metaverse Temel Eğitimi
- Metaverse Geliştirme Eğitimi
- Blok Zinciri ve İş Modelleri
- Siber Güvenlik Temel Eğitimi
- Siber Güvenlik Geliştirme Eğitimi
- CCSO – Chief of Cyber Security Officer Eğitimi
- Aile İşletmelerine Giriş
- Aile İşletmelerinde Kurumsal Yönetim
- R Giriş Eğitimi

Eğitim Şekli : Metaverse

Bilgi ve Ön kayıt için: sem.ticaret.edu.tr

- R Temel Eğitimi
- R Geliştirme Eğitimi
- Birleşme & Devralmalara Yönelik Temel, Geliştirme ve Uygulama Eğitimi
- Dijital Liderlik Temel Eğitimi
- Dijitalleşmenin İş Dünyasındaki Etkilerinin Değerlendirilmesi
- Dijital Liderlik ve Modeller
- Nöropazarlama Eğitimi
- Halka Arzlara Yönelik Temel, Geliştirme ve Uygulama Eğitimi

Her sıfırdan biraz daha sıfırlanmak!

Dijital sistemler ve yapay zekayla insanın ortak çalışması olarak adlandırabileceğimiz Endüstri 5.0 devriminin etkilerini daha yeni yeni görmeye başlıyoruz. Yapay zeka örümceklerinin her yanımızı sarmasına hazır olalım!

Salih
KESKIN
www.inovasyonzaman.com

Endüstri 5.0'ın ayak seslerinden biri, 3D yazıcılar ile gıda üretiminin başlaması...

Haber şöyle: "Japonya'daki Osaka Üniversitesi'ndeki bilim insanları, dünyaca ünlü Wagyu sığır eti üretti. 3D biyo-basım tekniğiyle yapılan üretim, farklı canlı hücre tipleri kültüründen üretilerek, istenilen hayvanın doku yapısına dönüştürüldü. İki tür kök hücreden elde edilen et, sashi dokusu yani mermerimsi dokuya sahip."

Ülkemize henüz gelmese de üretilen yapay etten yapılan hamburgerlerin satıldığı fast food lokantaları birçok ülkede faaliyet göstermeye başladı.

Hatta daha ileri gidersek, e-posta ile birbirinize yemek yollayabilmeniz artık mümkün hale gelecek; arkadaşımızın yolladığı yemeği kendi yazıcınızdan çıkartıp yiyebileceksiniz!

Sırada Endüstri 6.0 var...

5. Endüstri devrimi, robotların giderek daha ağırlaştığı ve üretimdeki emeğin neredeyse yok denecek kadar azalacağı bir dönemi işaret ediyor.

Mesela ChatGPT ile yakında düşünmemize bile gerek kalmayabilir... ChatGPT, OpenAI tarafından geliştirilen ve diyalog konusunda uzmanlaşmış bir prototip yapay zeka sohbet robotu. Olumsuzlukları bir yana, tarihin hiçbir döneminde böyle bir imkân elde edilmedi.

Endüstri 6.0'ı (benim değerlendirmemle) 'insan zekasının dijital sistemlerin denetimine girmesi ve hatta yapay zeka destekli sistemlerin insan beyninin içine yerleştirilerek birlikte çalışması' olarak düşünebiliriz.

Yani her rakamdan sonra gelen yeni bir sıfır, insana ait özelliklerin biraz daha makinalara devredilmesinin bir sonraki evresini temsil ediyor gibi...

20-30 sene sonra, örneğin Endüstri 8.0'a ulaştığımızda, yani robotik bir insan tipiyle karşı karşıya kalmamız hiç sürpriz olmayacak.

Merakımı cezbeden şey, bize sunulan bu geleceği tam olarak anlayabiliyor muyuz? Yoksa insan beyninin elektronik sistemlerle kontrol edileceği, yönlendirileceği bir geleceği şimdiden kabul mü ettik?

Bir şeyleri gözden kaçırıyorsunuz

Bilinen bir hikâye vardır. İki ülke arasında bir sınır noktasında geçer hikâye...

Sınırdan geçmek isteyen genç bir adam bisikletiyle arama noktasında durdurulur. Muhafız, bisikletin arkasındaki karton kolide ne olduğunu sorar.

Kolide kum vardır. Kumun içini iyice eşeleyip muhafız bir şey bulamayınca geçişe izin verir. Bu şekilde 6 ay boyunca haftanın neredeyse 5 günü aynı kişi yine bisikleti ve içinde kum olan karton koliyle sınırdan geçiş yapar. Her seferinde koli iyice aranır ama içinde sadece kum vardır.

Muhafız, bir gün şehirde dolaşırken kafede bisikletli adamı görür; yanına gidip merak ettiği soruyu sorar: "6 ay boyunca ülkeye bisikletle kum geçirdiniz, merakımı bağışlayın ama sebebini sorabilir miyim?"

Genç adam hiç beklemeden şu cevabı verir: "Yanıyorsunuz ben kum değil, bisiklet geçiriyordum!"

Çoğu zaman belli bir noktaya o kadar odaklanırsınız ki, önümüzden geçen asıl şeyi gözden kaçırsınız, hemen yanındakini görmez olursunuz.

Buna 'yakın mesafe miyopluğu' da diyebiliriz.

Firmalar olarak belli konulara da fazla odaklanabiliyoruz. Ama acaba neyi gözden kaçırıyoruz?

Gözden kaçırdığımız şey, eski çalışma ve iş yapma kültürümüzün bizi geride bırakan 'asıl' şey olduğudur. Bunu göremediğimiz ve bu kültürü değiştirmeyemediğimiz sürece önümüze gelen her türlü yeni teknolojiyi kendimize uyarlamak ve adapte etmek durumunda kalacağız. Halbuki değişimi bizim yapabileceğimiz bir bakış açısını kazanmanın yolunu aramalıydık. En azından bundan sonra aramalıyız...

Sonuç olarak, bu yeni süreç hazırlanmak için neler yapabiliriz ve acaba yapay zekanın değil, insanın belirleyici olacağı bir geleceğin inovasyonlarını hep birlikte inşa edemez miyiz?

Hibrit çalışmada çıktıya odaklanmalı

Avantajları

- İşe gidip gelmek için harcanan sürenin azalması.
- İş-yaşam dengesine entegre bir odaklanmayla çalışma imkanı.
- Çalışanların üretkenliğinin artması.
- Ofis giderlerinin azalması.
- Kurumlar geniş bir yetenek havuzuna ulaşabiliyor. Çalışanlar yetenek havuzunda kendini gösterebiliyor.

Dezavantajları

- İletişim kopuklukları.
- Verimlilik kaygısında artış.
- Çalışan bağlılığını ve yeni çalışan uyumunu sağlamada problemler.
- Tükenmiş çalışanlar ve artan şikayetler.
- Güvenlik riskleri.

Pandemi sonrası, haftanın 2-3 gününde ofis dışında olacak şekilde uygulanan hibrit çalışma modeli giderek daha çok tercih ediliyor. Uzmanlar, bu konuda en önemli endişenin kontrolü sağlamak olduğuna dikkat çekerek, "Kontrol endişelerini aşmak için çıktıya ve bu çıktıyı elde etmek için yapılan plana odaklanmak gerekir" diyor.

ADEM ORHUN

SON yıllarda iş yerlerini ve çalışma hayatını değiştirmeye başlayan hibrit çalışma modeli, giderek daha fazla işletmede uygulanıyor. Pandemi acil çözüm olan 'biraz evde, biraz iş yerinde çalışma' şeklinde uygulamalar, hibrit modelin yaygınlaşmasını sağladı. Konu hakkında İstanbul Ticaret Odası tarafından bir webinar düzenlendi. Hibrit Çalışma Modeli başlıklı webinarın açılışında konuşan İTO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman, üyelerin birçoğunu ilgilendiren hibrit çalışma modeli hakkındaki sorulara cevap bulmak amacıyla akademisyenlerin katılımıyla bir webinar düzenlediklerini kaydetti. Özellikle pandemi dönemindeki uygulamaların ardından birçok firmanın, hem çalışanlarına olumlu etkileri hem şirket harcamalarında sağladığı tasarruf sebebiyle hibrit çalışma modelini uygulama yolları aradığını belirtti. Uzaktan çalışma anında iletişim problemlerinin ortaya çıkabileceğine dikkat çeken Salman, şöyle konuştu: "Şirketler sağlam bir altyapı kurmaya dikkat etmeli. Bu da firmaya yeni maliyet getirebilir. Ayrıca çalışanların performans yönetim süreci, ilgili

yöneticiler ve insan kaynakları servisleri tarafından doğru kurgulanmadıysa, sürecin suistimal edilmesi veya tam tersi çalışma disiplininin takdir edilmemesi gibi negatif durumlar da ortaya çıkabilir."

UYUM-VERİMLİLİK

Webinarın sunumlarını; Resilience Akademi Kurucu Ortağı, Klinik Psikolog Doç. Dr. Gizem Cesur Soysal ve Resilience Akademi Kurucu Ortağı, Klinik Psikolog Dr. Ela Arı yaptı. Soysal, "Gelecek biraz hibrit olacak" diyerek, hibrit modelde iki ana konunun uyum ve verimlilik olduğuna dikkat çekti. Soysal, "İK teknolojilerinin geliştiğini varsayıyoruz ve çalışan deneyimini ön planda tutan modele önem veriyoruz. Şimdiye kadar alınan sonuçlara göre yüzde 55 daha yüksek performans elde ediliyor" dedi.

DEVAMLILIK TAKİBİ

Dr. Ela Arı da çalışanların devamlılığının nasıl kontrol edileceğine ilişkin şunları söyledi: "Yüksek üretkenlik deyince daha çok çalışma ya da belirli saatlerde çalışmanın ötesine geçtik. Bu modelde, biraz daha 'çıktılara' odaklanılmalı. Ayrıca bu modelde zaman zaman 8-9 saatin üzerinde çalışıldığını farketmek için de iletişimde kalmak gerekiyor."

İŞ-YAŞAM DENGESİ

Hibrit çalışma modelinde iş-yaşam dengesiyle ilgili problemlere dikkat çeken uzmanlar, "Burada denge, çalışanın seçtiği bir denge olmalı. Bu esneklik, kişiseldir, dolayısıyla standardı yok. İş-yaşam dengesinde sınır çok önemli. Hibrit çalışmanın getirdiği avantajlar, bir noktada dezavantaja dönüşüyor. Esnekliği bir çerçevede tutmak gerekiyor. İş-yaşam dengesi için de bu sınır çok önemli" uyarısında bulundu.

KONTROL YÖNTEMİ

Canlı yayınlanan webinar da gelen sorulardan çoğu, yöneticilerin süreci nasıl kontrol edeceği hakkında oldu. Soruları da cevaplayan konuşmacılar, "Çalışanı mikro yöntemlerle kontrol etmektense daha çok çıktılar üzerinden kontrol etmek uygun olur. Beklenen çıktıları çok net bir şekilde ortaya koymak, çalışanın bunu anladığını doğrulamak gerekiyor. Kontrol de bu çıktıya yönelik plana, süreye uyulup uyulmadığını takip etmek şeklinde olabilir" dedi.

KONTROLÜ PAYLAŞMAK

Kontrolde mikro düzey yönetimin artık etkisinin olmadığını ifade eden konuşmacılar, şunlara dikkat çekti: "Yönetimin paylaşıldığı bir yerdeyiz. Dolayısıyla kontrolün paylaşıldığı modellere geçmek gerekiyor. Ekibin de bunu (iş-çıktı) kontrol yetkisi olmalı. Kontrol için ekip üyelerinin kullandığı uygulamalar var; onlarla çıktıları takip edebilirler."

PSİKOLOJİK FAKTÖRLER

Pandemi sırasında performansı artan şirketlerin, psikolojik faktörlere yaptıkları yatırımla dikkat çektiğini belirten konuşmacılar, "Bu şirketler, çalışanların iş tatmininde yüzde 48'lik bir artışa ulaştı. Geleneksel yöneticilik anlayışı yerine daha çok mentorluk ve koçluk için yatırım yapan şirketlerin performansı arttı. Takımların karar alabilme gücünün artmasını sağlayanlar, yöneticilerin kontrol kaygısını azaltırken, çalışanların geminin parçası olduğu hissini kuvvetlendirdi" bilgisini de verdi.

mipcom
CANNES

Türkiye Milli İştirak Organizasyonu ile

DÜNYAYA AÇILIN!

İSTANBUL TİCARET ODASI ORGANİZASYONU

ile dünyanın lider dizi, film, içerik, TV, yapım fuarı MIPCOM 2023'te yerinizi alın, dünyaya açılın!

16 - 19 Ekim 2023 CANNES / FRANSA

%50 DEVLET DESTEĞİ

NEDEN MIPCOM CANNES?

- Dünyanın içerik sektöründeki lider buluşma noktası
- 14.000 üst düzey sektörün profesyonel temsilcisi
- 2.000 katılımcı firma
- 5.000 format ve içerik alıcıları
- 110 ülke

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant inşaat organizasyonu
- Ürünlerin nakliye, gümrükleme ve sigorta işlemleri
- Fuar katoloğunda ve web sitesinde firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştirak broşüründe firma bilgilerinin yer alması
- Fuar sürecinde iletişim ve ikram hizmetleri
- Stant büyüklüğü ile orantılı giriş kartı

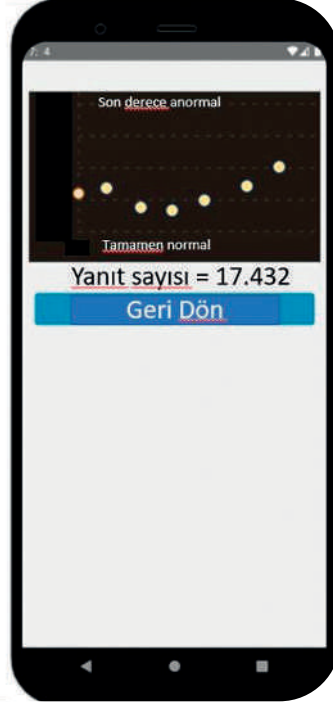
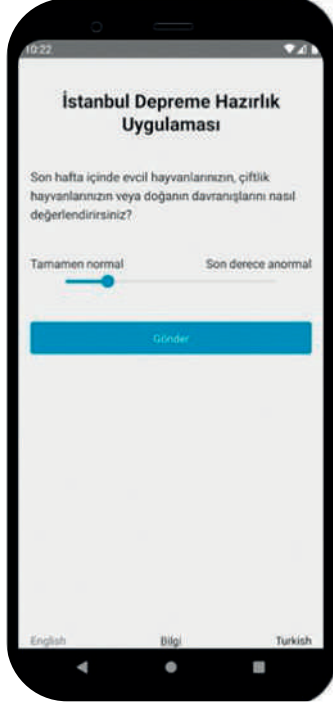
ÖDEME PLANI

Minimum stant alanı: 6 m²
Katılım bedeli : 9.500 TL / m²

Begüm Ece / Mine Güneş / Pelin Karamahmutoglu

Tel : 0212 455 65 03 / 455 61 06 / 455 65 06
GSM : 0533 959 30 57 / Faks: 0212 520 15 26
E-posta : begum.ece@ito.org.tr / mine.gunes@ito.org.tr / pelin.karamahmutoglu@ito.org.tr
444 0 486 | ito.org.tr | itokurumsal

Herkes indirip kullanabilir

“Türkiye’de veya herhangi bir başka ülkede; hayvan davranışları veri tabanı oluşturup, analiz ederek deprem öncesi tahminleme yapan başka bir uygulama yok. Evcil hayvanı olan, çiftlik hayvanları bulunan, balık çiftliklerinde çalışan, balıkçılık yapan, hayvanat bahçelerinde görevli bulunan, veterinerlik fakültelerindeki akademisyen ve öğrenciler, gözlem gücü kuvvetli, meraklı herkes bu uygulamayı indirip, kullanabilir.”

Kullanıcı bilgilendiriliyor

“Uygulama, kullanıcılarından gelen girdileri bir sunucuya gönderiyor. Son 7 gün boyunca girilen cevapların ortalaması hesaplanıyor. Kullanıcıya bir grafik şeklinde geri gönderiliyor.”

Hayvan davranışlarından deprem ön uyarı sistemi

Girişimci Emre Toker, hayvanların deprem öncesinde gösterdiği davranışların bilgi olarak işlenebildiği bir mobil uygulama geliştirdi. iPhone ve Android cihazlarda kullanılabilen ‘İstanbul Depreme Hazırlık Uygulaması’, ön uyarı sistemi olarak görev yapacak.

SOYHAN ALPASLAN

GİRİŞİMCİ Emre Toker, iPhone ve Android cihazlarda kullanılabilen, ‘İstanbul Depreme Hazırlık Uygulaması’ adlı hayvan davranışları veri tabanı modellemesi geliştirdi. ABD Arizona Üniversitesi’nde girişimcilik mentorluğu yapan Toker, Teknopark İstanbul Kuluçka Merkezi’nin düzenlediği konferansta uygulama hakkında bilgi verdi. İstanbul depremini tahminleme üzerine farklı yöntemler geliştiren Toker’in İstanbul Depreme Hazırlık Uygulaması, Afetlere ve Acil Durumlara Yönelik Teknoloji İçeren Çözüm Önerileri II. başlıklı HelpCube raporunda yer aldı.

GİRİŞİMCİLİK EĞİTİMİ VERİYOR

Emre Toker, ABD’de Reed College’da fizik okudu. California Teknoloji Enstitüsü ve Arizona Üniversitesi’nde elektrik mühendisliği eğitimi aldı. Kurduğu 3 tıbbi cihaz startup, büyük şirketler tarafından satın alındı. 15 yıldır girişimcilik eğitimi verdiği kurumlar arasında ABD’de Washington Üniversitesi Tıp Fakültesi ile Arizona Üniversitesi, Japonya’da Keio Üniversitesi de bulunuyor. Toker, geliştirdiği uygulamayla ilgili İstanbul Ticaret’in sorularını yanıtladı.

İSTANBUL’A ACİL FAYDA

İstanbul için mobil deprem uyarı sistemi geliştirme fikri nasıl doğdu?

İstanbul’un tüm binalarını depreme dayanıklı hale getirmek, yaklaşık 50 yıllık bir zaman gerektiriyor. Türkiye’nin karşılayabileceği hangi çözümlerin depreme hazırlık sürecinde acil fayda sağlayıp, yardımcı olabileceği fikrinden hareket ettim. İstanbul’daki evcil hayvan ve çiftlik hayvanı sahiplerinin, balıkçıların, hayvanların deprem öncesinde ne tür davranışlar sergilediklerini, bu davranışlarının bir anomali taşıyıp taşımadığını girdikleri bir uygulama geliştirdim. Hayvanlardan elde edilen davranış analizleri doğrultusunda İstanbul depremi için ön bir uyarı sistemini kapsayan mobil uygulama oluştururdum.

DEPREMİ ÖNCEDEN ALGIYORLAR

Hayvan davranışları deprem öncesinde değişiyor mu?

Bugüne kadar elde edilen en iyi bilimsel kanıtlar, özellikle bazı kuş, memeli ve balık

türlerinin depremleri önceden tespit etme yeteneğine sahip olabileceğini gösteriyor. Köpek, kedi, kurbaga, fare, sıçan, inek, at gibi bazı hayvanların büyük bir depremden birkaç gün önce davranışlarının gözle görülür şekilde değiştiğine ilişkin birçok araştırma verisi mevcut. Mesela kuşlar dünyanın yerel manyetik alanındaki değişiklikleri 1 mikro-tesla kadar düşük bir seviyede tespit edebiliyor. Büyük bir deprem öncesi yeryüzünün manyetik alanındaki değişiklikleri, kükürt ve karbondioksit gazlarının salınımındaki farklılıkları hayvanlar yüksek hassasiyetle algılıyorlar.

HEDEF 2.0 BÜYÜKLÜKTEKİ DEPREMLER

Hayvanlar küçük depremleri de hissedebiliyorlar mı?

Hayvanların çok daha sık görülen 2.0 büyüklüğündeki depremleri öncesinden tahmin edebildiklerini göstermeyi hedefliyoruz. Bu ölçekteki depremlerin İstanbul ve çevresinde çok sık yaşandığını biliyoruz. Türkiye Deprem Bildirim Sistemi (TEN) verilerine göre son iki yılda İstanbul çevresinde 2.0 ve daha büyük 126 deprem meydana geldi.

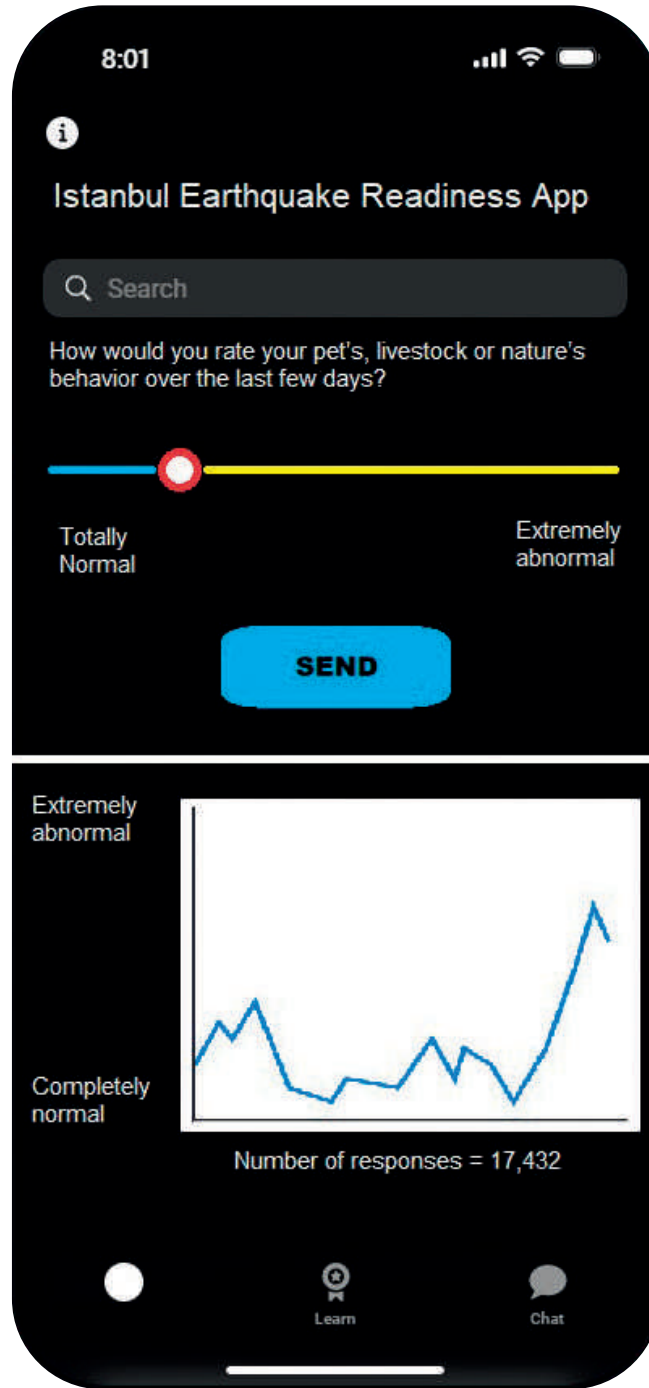
SÜT ÜRETİM MİKTARI DEĞİŞİYOR

Mesela çiftçiler her gün süt üretimini ölçtükleri için küçük depremler öncesindeki üretim miktarına ilişkin verileri bizim için çok kıymetli olacak. Eğer başarılı olursak, bu deney büyük bir olası depremin öngörülmesine olan güvenimizi artıracak. Özellikle balıkların deprem öncesi anormal davranışlar sergilediklerini biliyoruz.

Hayvan davranışları işleniyor

“Kullanıcılar veri tabanına hayvan davranışlarının normal mi anormal mi olduğuna ilişkin bilgi giriyor. Her an büyük bir deprem olmadığı ve deprem öncesi hayvan davranış veri tabanı bulunmadığı için bu verileri ancak geniş bir katılımcı sayısı ile oluşturmak mümkün görünüyor.”

Dünyadan örnekler

- 1975 yılında, Çin’de 7.3 büyüklüğündeki depremden birkaç gün önce ev kedilerinin huzursuz ve tedirgin hale geldikleri gözlemlendi.
- 2004 yılında, yine Çin’de bir çiftlikte 6.2 büyüklüğündeki depremden önce tavukların yumurtlamayı bıraktıkları ve kümeslerine girmek istemedikleri görüldü.
- 2004 yılında Hint Okyanusu’nda meydana gelen deprem ve tsunami öncesi, Tayland’daki fillerin yüksek arazilere doğru yer değiştirdiği bildirildi.
- Sri Lanka’da bir hayvanat bahçesindeki filamingolar, depremden saatler önce alçakta bulunan üreme alanlarını terk edip, yüksek arazilere uçtular.
- 2010 yılında, İtalya’da semenderler 6.3 büyüklüğündeki bir depremden günler önce üreme alanlarını terk ettiler.

Felaketleri unutmamak lazım

“Kahramanmaraş merkezli büyük depremin üzerinden zaman geçtikçe uygulamayı kullananların sayısı azalmaya başladı; bu üzücü bir gelişme. Felaketleri unutmamamız lazım, ancak bu şekilde yıkıcı etkileri azaltıp, önlem alabiliriz.”

Kur korumalı mevduat ve vergi istisnası

Kur korumalı mevduat uygulaması, 2021 yılsonu kur atışı sonrası, kur ataklarının önlenmesi ve enflasyondaki kur kaynaklı ani yükselme kısmının daha hızlı bir şekilde belli bir düzeye indirilmesi amacıyla geçici olarak uygulanacak bir düzenlemedir. Bu uygulamanın cazibesinin artırılması bakımından Kurumlar Vergisi Kanunu’na 7352 sayılı Kanun ile eklenen geçici 14. madde ile kur korumalı mevduata ilişkin vergi istisnası getirilmişti. İlk olarak istisna 31 Aralık 2022 tarihine kadar geçerliydi. 7420 sayılı Kanun ile geçici 14. maddenin ikinci fıkrasına eklenen bir ibare ile bu istisnanın 31 Aralık 2023 tarihine kadar uygulanmasına imkan sağlanmış oldu. Geçici 14. maddenin dördüncü fıkrasına 7420 sayılı Kanun ile eklenen bir ibare ile; kurumların 31 Mart 2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını kur korumalı mevduata döndürmeleri durumunda 30 Aralık 2023 tarihine kadar bu istisna hükmünden yararlanacağı ifade edilmiş, Cumhurbaşkanına istisna hükmünü geçici vergi dönemleri ve hesap dönemi sonu itibarı ile de uygulamaya yetkisi verilmişti. Geçici 14. maddenin beşinci fıkrası ile vergi istisnasının vadesi uzatılan hesaplara da 31 Aralık 2023 tarihine kadar uygulanmasına imkan verilmiş, altıncı fıkra ile de istisnanın aynı koşullarda bilanço esasında gelir vergisi mükellefleri için de geçerli olacağı hükme bağlanmıştı.

İstisna devam ediyor

Mevzuat detayını yukarıda özetlediğimiz bu düzenlemenin temel uygulamaya yetki sahibi Merkez Bankası’dır. Merkez Bankası, geçtiğimiz ayın son günleri ve bu ayın ilk günlerinde, yaptığı bir dizi düzenleme ile şirketlerin; 31 Mart 2023 tarihli bilançolarında yer alan döviz mevcutlarını da kur korumalı mevduata bağlayabileceklerini, Türk Lirası cinsinden kur korumalı mevduat hesabı açabileceklerini, TL’den kur korumalı mevduat hesabı açılma vadesinin bir aylık da olabileceğini ifade etmişti. Uygulamada, Türk Lirası’ndan bir ay vadeli kur korumalı mevduat hesabı açma konusunda bankaların pek istekli olmadığı ifade ediliyor.

Gerçek kişilerin TL’den kur korumalı mevduat hesabı açabilme imkanının başlangıçtan bu yana geçerli olduğunu hatırlatmakta yarar var. Gerçek kişilerin elde ettiği mevduat faizleri veya kâr payları gelir vergisinden istisna olup, geçici 67. madde kapsamında sadece stopaj söz konusu olduğundan ve Cumhurbaşkanı kararı ile stopaj da sıfırlanmış bulunduğu için, gerçek kişiler bakımından herhangi bir vergileme zaten söz konusu değil.

Kurumlar açısından ise özel bir istisna hükmü olmadığı sürece mevduat ve katılım hesabı gelirleri kurum kazancının bir unsuru olarak kurumlar vergisine tabidir. Bahsettiğimiz geçici 14. maddeyle kur korumalı mevduat uygulamasına kurumlar ve bilanço esasında defter tutan gelir vergisi mükellefleri bakımından istisna getirildi.

En son Merkez Bankası düzenlemesi ile 31 Mart 2023 tarihli bilançolarda yer alan döviz varlıkları için de kur korumalı mevduat açılabilmesine imkan verilmesi ile şirketlerce ilave açılan bu hesaplar için kurumlar vergisi istisna hükmünün uygulanabilmesi bakımından bir Cumhurbaşkanı kararı yayınlanması gerekiyordu. Beklenen karar, 25 Nisan 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Böylece, kurumların ve bilanço esasına tabi gelir vergisi mükelleflerinin 31 Mart 2023 tarihli bilançolarında yer alan döviz mevcutlarını da kur korumalı mevduata bağlamalarına kurumlar vergisi istisnası sağlanmış oldu.

TL’den açılan hesapların durumu

Şirketlerin Türk Lirası mevcutlarından da kur korumalı mevduat açılabilmesine imkan verilmesi yeni bir uygulama olduğu için vergi istisnası kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayacak. Bunun nedeni, vergi ve istisnası ancak kanunla konulup kanunla kaldırılabilir olmasından kaynaklanıyor. Cumhurbaşkanı yetkisi ancak kanunla çizilen çerçevede istisna hükümlerinin uygulama süresi genişletip daraltabilir. Cumhurbaşkanı kararının, Merkez Bankası’nın Türk Lirası’ndan kur korumalı mevduat hesabı açılmasına ilişkin durumu kapsamaması kararın bir eksikliği değil, yasal yetkinin bu şekilde olmasındandır. Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimleri nedeniyle zaten Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama dönemini kapattı. Bu istisnanın TL’den kur korumalı mevduat açan kurumlar ve bilanço esasında defter tutan gelir vergisi mükelleflerini de kapsamaması için yeni Meclisin oluşması ve yeni bir yasal düzenleme yapılması gerekiyor.

Ücretsiz kullanım

“Uygulamamız şu anda Google Play ve iOS’da mevcut. İsteyenler uygulamalarımızı şu adresler üzerinden ücretsiz indirip, kullanabiliyorlar. https://play.google.com/store/apps/details?id=com.animal_app_tda&pli=1 <https://apps.apple.com/app/i-istanbul-depreme-haz%C4%B1r%C4%B1k/id6446860892>”

Türkiye'yi okyanusa açan KALKINMA YOLU

Karadeniz'i Basra Körfezi'ne bağlayacak hatta önemli bir eşik olan Yeni Zigana Tüneli de açıldı. Trabzon'dan başlayıp Habur'a uzanan kuzey-güney ulaşım koridoru, Habur'dan devam edecek 'Kalkınma Yolu Projesi' ile Basra Körfezi'ne ulaşacak ve yeni bir ticaret hattı oluşacak. Böylelikle Türkiye, Basra Körfezi'nden Hint Okyanusu'na da açılacak.

TRABZON-Gümüşhane karayolu üzerinde inşa edilen Yeni Zigana Tüneli, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından hizmete açıldı. 14.5 kilometrelik uzunluğuyla dünyanın üçüncü ve Avrupa'nın en uzun çift tüp karayolu tüneli Zigana'nın ulaşım açılmasıyla özellikle zorlu kış şartlarında zamandan ve akaryakıttan önemli tasarruf sağlanacak.

BÖLGESEL BİR HAT

Mevcut güzergahı 8 kilometre kısaltan tünel ile zamandan 92 milyon lira, akaryakıttan 180 milyon lira olmak üzere yıllık toplam 272 milyon lira tasarruf elde edilecek. Yani her yıl 272 milyon lira hazineye kalacak. Ancak söz konusu tünel, sadece yerelde yaşayanlar ve ulusal ekonomi için değil, Türkiye'den Basra Körfezi'ne uzanan bütün bölge için değer üretecek. Çünkü Zigana Tüneli, Trabzon'dan başlayıp Habur'a uzanan ve Habur'dan da güneye devam edecek 'Kalkınma Yolu Projesi' ile Basra Körfezi'ne ulaşacak ulaşım koridorunu da kısaltıyor.

YENİ İPEK YOLU

Irak Başbakanı Muhammed Şiya

es-Sudani'nin mart ayında Türkiye'yi ziyareti sırasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın gündeme getirdiği ve Sudani tarafından da benimsenen 'Kalkınma Yolu Projesi', hem Türkiye hem Irak hem de tüm bölge için stratejik önemi yüksek bir proje olarak tanımlanıyor. 1200 kilometrelik demir yolu ve otoyolu kapsayan Kalkınma Yolu Projesi ile Türkiye'nin Basra Körfezi'ndeki Faw Limanı'na bağlanması öngörülüyor. 'Yeni İpekyolu' olarak da adlandırılan Kalkınma Yolu'nun Avrupa'dan Körfez ülkelerine kadar geniş bir bölgeyi etkilemesi ve ortak fayda üretmesi hedefleniyor.

TİCARET KORİDORU

Yeni bir ticaret koridoru oluşturacak hat ile Çin-Hint Okyanusu-Basra Körfezi ve Trabzon Limanı'ndan Avrupa'ya daha hızlı-kısa ve ekonomik hat oluşabilecek. Türkiye'yi Hint Okyanusu'na bağlayacak hat,

Çin-Hindistan-Pakistan ve İran'ın Karadeniz üzerinden Avrupa'ya bağlanmasında da ortak faydalar sağlayacak.

Ticari lojistik cazibesi

Yeni Zigana Tüneli'nin inşasıyla 12 metre genişliğindeki devlet yolu, 2x2 şeritli bölünmüş yol haline geldi. Zigana'nın zirvesinde 2 bin 10 metre olan ve 1. tünelde 1825 metreye düşürülen kot, Yeni Zigana Tüneli ile 810 metre daha aşağı çekilerek, 1015 metreye indirildi. Proje sayesinde mevcut güzergah üzerinde bulunan 90 viraj ortadan kalktı. Eğim yüzde 7.7'den yüzde 3.3'e düşürülerek yolun geometrisi iyileşti. Güzergah 8 kilometre kısaltılarak, seyahat süresi otomobiller için 30 dakika, ağır tonajlı araçlar için 60 dakika düşürüldü. Böylelikle ticari lojistik cazibesi arttı. Türk mühendisliğinin gurur ve yüz akı eserlerinden biri olan Yeni Zigana Tüneli ve bağlantı yollarının yapımı, tasarımı ve kontrolünde yüzde yüz yerli ve milli kaynaklar kullanıldı.

Enerji ve mal sevkinde önemli

Irak Başbakanı Sudani, mart ayındaki Türkiye ziyaretinde, 'Kalkınma Yolu Projesi'ne atıf yaparak, "Kalkınma Yolu Projesi, eski adıyla Kuru Kanal Projesi, sadece iki ülkeyi ilgilendiren değil, aynı zamanda bütün ülkeleri enerji ve mal sevkıyatı bağlamında ilgilendiren önemli bir proje" ifadelerini kullanmıştı.

İKİ AŞAMALI

Projenin iki aşamalı olduğunu belirten Sudani, ilk aşamada demiryolu inşasının, ardından da karayolunun yapılacağını aktarmıştı. Projenin sadece Türkiye ve Irak'ı değil, bütün bölgeyi ilgilendirdiğini söyleyen Sudani, "3.5 milyonluk bir taşımayı arzuluyoruz. Ardından 7.5 milyon gibi bir aşamaya geçmek istiyoruz. Şüphesiz, bunun gibi önemli ve stratejik bir proje hem Irak hem de bölge ülkeleri için her anlamda yeni fırsatlar doğuracak. Üretim ve istihdam bağlamında da olanaklar sunacak" şeklinde konuşmuştu.

İngiliz savunma şirketini Türkler aldı

KARA, deniz ve hava platformları için silah tasarımı, imalatı ve testleri yapan İngiltere merkezli savunma sanayi firması AEI Systems, Türk savunma sanayi şirketi Canik tarafından devralındı.

Karar, Birleşik Krallık'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda düzenlenen özel bir resepsiyonda duyuruldu. Resepsiyona Birleşik Krallık İstanbul Başkonsolosu ve Doğu

ile Birleşik Krallık arasında savunma sanayindeki ortaklık çok kıymetli. Türkiye, bu alanda koşuyor, yürümüyor. Hatta koşmuyor da sprint atıyor. TCG Anadolu'dan yerli ve milli ilk insanlı süpersonik jet uçağı Hürjet'e ve ilk insansız savaş uçağı Kızılelma'ya kadar Türkiye'nin başarılarını dünya görüyor. Net bir

söyledi. Burada hem Türkiye'nin hem de İngiltere'nin büyük kazançlarının olacağını dile getiren Aral, "İlk defa Türk savunma sanayi şirketi İngiltere'de savunma sanayinde yatırım yapıyor. Özellikle 2024'ten itibaren bu birlikteliğin somut meyveleri daha iyi görülecek" dedi.

Canik Genel Müdürü C. Utku Aral ise şu bilgileri paylaştı: "AEI Systems, orta kalibre silahlarda bir marka olmayı sürdürecektir. AEI Systems'ın Birleşik Krallık'taki tesislerinde geliştirme, üretim ve montaj faaliyetleri artarak devam edecek. 5 sene sonunda orta kalibre top satış cirosunun yıllık 100 milyon doların üzerine çıkmasını hedefliyoruz. AEI Systems operasyonuna şirket iştiraklerimizden Unirobotics de destek verecek."

Avrupa ve Orta Asya Ticaret Müsteşarı Kenan Poleo da katıldı.

Bu ortaklığın Canik ve AEI Systems'a yeni ve mevcut pazarlarda birçok fırsat getireceğini kaydeden Poleo, "Türk savunma sanayisi ciddi anlamda büyüyor. Türkiye

vizyon, liderlik ve başarılı işler ortaya konuluyor" dedi.

Canik Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Aral da savunma sanayinde global bir yapıya ulaştıklarını belirterek, bunun sonucunda AEI Systems ile işbirliğine gittiklerini

SIAL INDIA 2023

Yeni Delhi - Hindistan
7 - 9 Aralık 2023

- Tüm gıda ve içecek ürünler
- Gıda işleme ve ambalaj ekipmanları
- Etiketleme makinaları ekipmanları

1,5 MİLYARA YAKLAŞAN NÜFUSUYLA HİNDİSTAN PAZARI TÜRK GIDA PROFESYONELLERİNİ BEKLİYOR!

NEDEN SIAL INDIA ?

- Dünyanın en büyük 5. ekonomisi
- Genç nüfusun kaliteli gıda ürünlerine olan yüksek talebi
- 20 ülkeden 220 uluslararası katılımcı
- 10.000 m2 alanda, 8.000 profesyonel ziyaretçi

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu ve aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrük, sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve katalogunda firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştiraki Kataloğunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri bilgilendirmesi
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Minimum stant alanı	: 9m ²
Katılım bedeli	: 19.800 TL/m ²
1. Ödeme	: 1.000 TL/m ² (başvuru ile birlikte)
2. Ödeme	: Kalan Bedelin %50'si
3. Ödeme	: Bakiye bedel

- Katılım sözleşmesi ile ödeme dekontunun Oda'mıza iletilmesi gerekmektedir.
- İlk ödemeye ilişkin banka dekontundaki tarih ve saat dikkate alınarak bir sıralama gerçekleştirilecek, stant seçim hakkı tanınacaktır.

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

Çağrı Oluç

Tel : 0212 455 61 05
E-Posta : cagri.oluc@ito.org.tr
GSM : 0532 171 42 03

Sibel Tayanç

Tel : 0212 455 61 11
E-Posta : sibel.tayanc@ito.org.tr
GSM : 0530 664 86 18

444 0 486 | ito.org.tr | @ito_kurumsal

Abu Dabi Kitap Fuarı'nda Türkiye 'onur konuğu' olacak

TÜRK firmalarının küresel pazarlara açılmasına, uluslararası fuarlarda temsil ve iştirak organizasyonlarıyla destek olan İstanbul Ticaret Odası, 2006 yılında başladığı uluslararası kitap fuarları çalışmalarına bu ay yenisini ekleyecek. Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dabi'de 22-28 Mayıs 2023'te

معرض
أبوظبي
الدولي
للكتاب

'Abu Dabi Uluslararası Kitap Fuarı' düzenlenecek. Bu fuarda Türkiye, 'onur konuğu' ülke olacak.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilecek 32. Abu Dabi Uluslararası Kitap Fuarı Onur Konuğu Türkiye çalışmalarına ilişkin niyet anlaşması, Abu Dabi'de imzalandı. Anlaşma metni, İTO Yönetim Kurulu Üyesi Münir

Üstün, T.C. Abu Dabi Büyükelçisi Tugay Tuncer ile Abu Dabi Kültür ve Turizm Bakanlığı Arap Dili Merkezi Başkanı Dr. Ali Bin Tamim tarafından imzalandı. Fuarda Türkiye'nin 'onur konuğu' ülke olmasının, iki ülke yayıncılık endüstrisinde işbirliklerinin verimini artıracacağı bildirildi.

Ayakkabı yan sanayi yaralarını fuarla sarıyor

Dünyanın dört bir yanından gelen ayakkabı yan sanayi üreticileri, İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlenen AYSAF Uluslararası Ayakkabı Yan Sanayi Fuarı'nda buluştu. Sektöründe Avrasya'nın 1., Avrupa'nın ise 2. en büyük fuarı olan AYSAF'ta 327 firma ürünlerini sergiledi. Sektör, 80'den fazla ülkeden 15 binin üzerinde profesyoneli ağırlayan fuarla, depremden aldığı büyük yaraları sarmaya çalışıyor.

ULUSLARARASI Ayakkabı Yan Sanayi Fuarı AYSAF, dünyanın dört bir yanından gelen ayakkabı yan sanayi malzemeleri, deri, suni deri, tekstil, taban, ökçe, aksesuar, makina, kimyasal ve kalıp üreticilerinin de aralarında olduğu 36 iş kolunu, İstanbul Fuar Merkezi'nde bir araya getirdi. Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği AYSAD ve Artkim Fuarcılık işbirliği ile 3-6 Mayıs 2023 tarihleri

arasında 68. kez düzenlenen fuara 327 firma katıldı. Sektöründe Avrasya'nın 1., Avrupa'nın ise 2. en büyük fuarı olan AYSAF, 80'den fazla ülkeden 15 binin üzerinde sektör profesyoneli ağırladı. Yeni iş anlaşmalarının sağlanmasına öncülük ederken, katılımcı firmalara yerli ve yabancı ziyaretçilerle buluşma fırsatı sunan fuarın açılışına, İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Doğan Salman da katıldı.

YERLİ ÜRETİCİYİ KORUYALIM

Fuarın açılışında konuşan AYSAD Yönetim Kurulu Başkanı Sait Salıcı, depremin ilk haftası sektörün gönüllü mensupları tarafından gönderilen yaklaşık 100 bin çift ayakkabının deprem bölgelerine ulaşmasını sağladıklarını söyledi. Salıcı, "Sektörümüzün de en ağır kaybı aldığı bölge olan Hatay'a makina teçhizat yardım kampanyası başlattık. İlk olarak bayram öncesi 3 TIR makina sevk ettik ve 100'e yakın üreticinin üretime başlamasını sağladık. Sektörümüzü tekrar canlandırmak adına elimizden gelen yardımları yapmaya devam edeceğiz" dedi. Sektörün 2022 yılında 1 milyar 218 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiğini belirten Salıcı, sözlerini şöyle sürdürdü: "2022 yılının son çeyreğinde enflasyonist ortamın çok fazla hissedildiği para politikalarının sıkılaştırıldığı döneme girdik ve 2023 yılının ilk 3 ayında etkisini ihracatta azalma, ithalatta artış olarak gösterdi. İlk 3 ayda ayakkabı ithalatı yaklaşık yüzde 120 oranında arttı. Son çeyrekte bizler yan sanayi firmalarımız ile bir araya gelerek, ihracat müşterisinin tekrar Uzakdoğu'ya doğru gideceğinin sinyallerini verdik. Fiyatlamalarda elimizi taşın altına koymamız

gerektiğini anlattık. Görüştüğümüz yan sanayicilerin birçoğu duyarlılık gösterdi ve fedakarlık yaptı. Şimdi fedakarlık yapma sırası zincir mağazalarda. Yerli üreticiyi koruyalım, yerli üretici her zaman lazım."

YABANCI ALIM HEYETLERİ

Artkim Fuarcılık Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Yaman, Ticaret Bakanlığı organizatörlüğünde ve İDMİB koordinatörlüğünde düzenlenen alım heyeti sonucunda Fildişi Sahili, Moldova ve Hırvatistan'dan 8 firmanın alım yapmak için fuara katıldığını söyledi. Yaman, sektörel alım heyeti organizasyonu İtalya, Ukrayna, Rusya, Hindistan, Mısır, Özbekistan, Ürdün, Cezayir, Fas, Filistin, Tunus, Lübnan, Gürcistan ve Kosova'dan 37 firmanın fuarda yer aldığını da belirtti.

SANATLA RENKLENDİ

Sergiler, enstalasyonlar, paneller ve konferans programı ile renklenen AYSAF Fuarı'nda, Kolombiya'da düzenlenen Uluslararası Ayakkabı ve Deri Fuarı'nda 9 saat 40 dakika 32 saniyede en hızlı ayakkabı koleksiyonu oluşturma rekoru kırarak Guinness Rekorlar Kitabı'na giren ve ayrıca Asist Dünya Rekoru'nu kazanan Alexander Moreno da tasarım şovu gerçekleştirdi.

HUKUK
GÜNDEMİ

Av. Muhammet AKSAN

Dijital mülkiyet ve NFT

2020 yılında değeri 250 milyon dolara yükselen ve 2021 Mayıs ayı itibarıyla tamamlanmış satışları için harcanan miktar 34 milyon 530 bin 649,86 dolar olan NFT (non-fungible token), benzersiz bir dijital öğeyi temsil edebilen ve bu nedenle birbirinin yerine geçemeyen, blokzinciri adı verilen dijital defterdeki bir veri birimidir. NFT'ler sanat, ses, video, video oyunlarındaki öğeler ve diğer yaratıcı çalışma biçimlerine benzer dijital dosyaları temsil edebilir. Bu dijital dosyaların kendileri sonsuz bir şekilde yeniden kopyalanabilirken, onları temsil eden NFT'ler ise temel blok zincirlerinde izlenir ve alıcılara sahiplik kanıtı sağlar. Bu kanıtlar uyarınca da dijital sanat eserlerini ve koleksiyon ürünlerini tescil edilebilir ve satılabilir varlıklar haline getirir.

Orijinal eserin sahibi

NFT satın alan kişi eserin orijinaline sahip olur ve bunu belgelemek için de dijital jetonu kullanabilir. Bu sayede tek ve benzeri bulunmayan orijinal eser, sadece satın alan kişiye ait olacaktır.

NFT değerlerine örnek olarak; Bepple takma adlı dijital sanatçının kolaj resimlerden oluşan eseri 69.3 milyon dolara, Twitter'ın kurucusu Jack Dorsey'e ait ilk tweet açık artırmada 2.5 milyon doların üzerinde, Nijeryalı dijital sanatçı Osinachi'nin Microsoft Word kullanarak yaptığı Kobe Bryant portresi 28 bin dolara satıldı.

NFT'lerin değerlerini, üreten kişi veya yatırımcısı belirliyor olsa da bir sanatçının yarattığı bir sanat eserini temsil etmek üzere bir NFT oluşturarak bunu satması, sanat eserinin kendisini sattığı anlamına gelmez. Sadece eserini temsil eden NFT'yi sattığını belirtir. Sanatçı, eser koruma şartlarını kapsadığı takdirde eserinin telif hakkına sahip ve eserinin daha fazla NFT'sini oluşturabilir.

NFT'ler neden değerli

NFT'leri değerli kılan özellikleri aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

1. Benzeri olmayan eşsiz bilgiler barındırmaları ve kolayca erişilebilir olmaları,
2. Sahte ürünlerin yapım ve çoğaltılmasının önüne geçerek dijital varlığın orijinalliği konusunda önceki sahibi ve üreticisine kadar tüm bilgilere sahip olunması,
3. Kendi aralarında değiştirilememesi,
4. Çoğaltılma ve parçalandırılma işlemlerinin yapılamaması,
5. Sanatçıların dünyanın her yerine eserlerini ulaştırarak dijital eserlerin üretiminin yaygınlaşmasını sağlamasıyla aracı kurumların önüne geçerek alıcı ve üreticiyi daha kolay şekilde bir araya getirmeyi mümkün kılması,
6. Satın alınan eserin el değiştirmesi durumunda telif hakkı detaylarıyla sanatçının hakları korunarak sonraki el değiştirmelerde üreticinin de pay sahibi olması sağlanması,
7. Blokzincir üzerinde ve akıllı kontratlarla işlem gördükleri için silinme ya da değiştirilme gibi bir durumun söz konusu olmaması ve her ürünün orijinalliğinin şeffaf bir şekilde kontrol edilebilir olmasıdır.

INSIGHTS-X 2023

Nürnberg-Almanya
11-13 Ekim 2023

Türkiye Milli İştiraki
İstanbul Ticaret Odası Organizasyonu

KIRTASIYE DÜNYASININ ZENGİNLİĞİ INSIGHTS-X 'DE BULUŞUYOR

INSIGHTS-X 2023

- Kırtasiye, büro malzemeleri, ofis araçları, yazı gereçleri sektöründeki Avrupa'nın önemli organizasyonlardan
- 33 ülkeden 150 katılımcı
- 65 ülkeden 2.540 ziyaretçi
- Sergilenebilecek Ürünler: Alıştırma Kitapları, Albümler ve Kitaplar, Blok notlar ve Kağıt, Boyalar ve Renkli Kalemler, CD ve Multimedya, Çanta ve Kılıflar, El Sanatları Malzemeleri ve Çizim Gereçleri, Klasörler, Masa Ekipmanları, Sırt Çantaları, El Çantaları, Okul Çantaları, Posta Malzemesi, Takvimler, Tebrik kartı, Yazı Gereçleri-Aksesuarları

KATILIM BEDELİNE DAHİL HİZMETLER

- Stant dekorasyonu temel aydınlatma
- Ürünlerin nakliye, gümrük ve sigorta işlemleri
- Fuar web sayfasında ve katalogunda firma bilgilerinin yer alması
- Türkiye Milli İştiraki Katalogunda firma bilgilerinin yer alması
- Fuar süresince internet ve ikram hizmetleri
- Fuar giriş kartı
- T.C. Ticaret Bakanlığı teşvik işlemleri bilgilendirmesi
- Devlet desteğine ilişkin ilgili Birlik tarafından talep edilen dosya masrafı

KATILIM BİLGİSİ

Mimumum stant alanı : 9m²
Katılım bedeli : 11.875 TL/m²

Çiğdem Terzi Esendemir / Esra Avcıoğlu

Tel : 0212 455 61 03 / 0212 455 61 10
GSM : 0530 040 83 71 / 0530 386 92 66
E-Posta : cigdem.terzi@ito.org.tr / esra.avcioglu@ito.org.tr

444 0 486 | ito.org.tr | @itokurumsal

Dünya ev tekstili sektörü İstanbul'da buluşuyor

EV tekstilinde dünyanın en prestijli fuarlarından olan HOMETEX Ev Tekstili Fuarı, 16-20 Mayıs 2023 tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde kapılarını açıyor. Sektörün ulusal ve uluslararası oyuncularını İstanbul'da buluşturacak fuarda, ev tekstilindeki yeni ürünler vitrine çıkacak. Fuar, Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TETSİAD) ve KFA Fuarcılık işbirliğiyle düzenleniyor.

Bilgi için:
www.hometex.com.tr

HOMETEX
Ev Tekstili Fuarı

Haydarpaşa istasyonunun merdivenleri

"Haydarpaşa garında/1941 baharında./Saat on beş./Merdivenlerin üstünde güneş/yorgunluk ve telaş./Bir adam/merdivenlerde duruyor/bir şeyler düşünerek. Zayıf. Korkak." Nazım Hikmet

Hüseyin ÖZTÜRK

İstanbul'un taşı topağı altın sözünün doğduğu yerdir Haydarpaşa Garı'nın denize açılan kapısı ve merdivenleri. Bir devrin tarihini, kültürünü, sanatını, ticaretini, insanını, yurtiçi ve dışı göçleri ve daha da önemlisi, Anadolu'dan İstanbul'a ekme parası, başlık parası için göçlerin şahitlerindendir.

İstanbul'un her semti büyük bir Anadolu hikâyesi barındırır, lakin Haydarpaşa İstasyonu ve merdivenlerindeki hikâyeler, kültür ve ekonomi tarihimizin izleriyle doludur. İstanbul'a tahta bavullarla gelip, bugün dünyanın pek çok ülkesiyle ihracat yapan firmalarımız doğmuştur Haydarpaşa İstasyonu merdivenlerinden.

Anadolu'nun, Kafkaslar'ın, Orta Asya'nın, Orta Doğu'nun İstanbul'a giriş kapısıdır. Avrupa'nın son ucunu Anadolu'dan Sirkeci Garı'na bağlayan istasyondur.

Malum Sirkeci Garı da Anadolu insanını Avrupa'ya taşıyan istasyonlardan biridir ve Haydarpaşa kadar olmasa da Sirkeci'nin de tarihi önemlidir. Avrupa ile Türkiye arasındaki ilk bağın hareket noktasıdır.

İbrahim Sadri'nin 'Sirkeci'den Tren Gider' şiirinin ilk mısraı ile Sirkeci İstasyonu'na da uğrayalım. Her iki istasyon da hüznünlü aylıklıların, çokkulu kavuşmaların merkezidir.

"Sirkeci'den tren gider,/Varım yoğun törem gider,/Tuna bizden utanır, biz Tuna'dan,/Yüzüne kapatır ellerini./Aldırma be Tuna'm,/Yiğit çıplak doğar anadan."

★★★

Yazıya başlarken esasında Haydarpaşa İstasyonu'nun tarihine de değinecek ve kısa bir bilgi aktaracağım lakin yazının akışı öyle gelişti ki, sanırım şimdi pek yeni değil gibi geldi. Belki başka bir yazımda değinmek daha munasip olacaktır.

Söze şiirle başlamışken az gerilere giderek bir başka hatıratı vereyim.

"Kaybolan İstanbul'dan Hatıralar" (Ötügen Neş.) kitabında Hikmet Feridun Es, Haydarpaşa Garı'nın merdivenlerini sinema üzerinden şöyle anlatır:

"Yerli filmdeki delikanlı, çıkını omzunda köyden kaçır. Aç ve uykusuz! E-5 karayolundan geçen bütün kamyon şoförlerine yerden temennalar çakarak, işaretler vererek, derin reveranslar eyleyerek; şayet dururlarsa ricalar, minnetler ederek... Nihayet şoförün biri razı olur ve gurbetçiye emreder; 'Atla ula arkaya!'

Atlar kamyonun arkasına bedavacı delikanlı... Ama ancak ilk tren istasyonuna kadar! Orada inince, gişe memuruna lokantadan döner ismarlar gibi:

-Kes bir! Üçüncü olsun! İstanbul, der.

Yerli filmdeki delikanlının en mühim serüveni böylece başlamıştır. O da artık denizi görecek ve o meşhur Haydarpaşa merdivenlerini basamak basamak inecektir. İstanbul'un kapısı! Caddeleri altından cennete inen merdivenleri... Haydarpaşa merdivenleri Türk romanının, Türk hikâyesinin, Türk filminin içinde yükselir. Yeşilçam'ın bir numaralı en büyük dekorudur."

★★★

Peki, Haydarpaşa Garı sadece bu tür sosyal olaylara mı ev sahipliği yapmıştır. Elbet hayır! Yine Hikmet Feridun Es'ten okuyalım:

"O zamanın genç gazetecileri, Haydarpaşa merdivenlerini, Yeşilçam delikanlısının ve rejisöründen çok daha farklı görürdük. Bizim için burası dünyanın en ünlü 'Politika Merdiveni' idi.

Cumhuriyet hükümeti kurulduktan ve başkent, Ankara'ya alındıktan sonra yeryüzünün bütün büyük politikacıları, hükümdarları, kralları, şahları, emirleri, prensleri, sayısız başbakanları bu merdivenlerde mekik dokumustu.

Dünya şöhretleri arasında, hemen hemen Haydarpaşa merdivenlerini çiğnememiş olan yoktu. Venizelos'tan Romanya Ana Kraliçesi'ne, General Mac Arthur'den Mareşal Vorosilov'a... Afgan Kralı'ndan İran Şahı'na... Von Papen'den Karahan Yoldaş'a kadar...

Hatta belki de aynı yerlere basarak bu merdivenlerden çıkmışlar veya inmişlerdi. Öyle bir merdiven ki, her basamağında bir tarih yatıyordu."

★★★

Evet, Haydarpaşa Garı, 117 yıllık tarihi ile kültürden sanata, ekonomiden siyasete ve Osmanlı'dan Cumhuriyete geçişteki şahitliklerin istasyonu...

TÜRKLERİN KURUCU ATASI

Türkiye, geçtiğimiz günlerde Türk Hava Kuvvetleri görüşüne sunulan Milli Muharip Uçağı (MMU) Kaan'ın gururunu yaşadı. Göklerde hava kuvvetlerinin ana savunucu gücü olması planlanan milli muharip uçağının ismi, Türk devlet büyüğü Oğuz Kağan'dan geliyor. Türk töresinin kurucu atası olarak bilinen Oğuz Kağan'ın devlet kurarken en büyük düsturu ise cihan hakimiyeti anlayışıydı.

YERLİ savunma sanayinde her geçen gün yeni yeni atılımlarla envanterini güçlendiren Türkiye, en son Milli Muharip Uçağı'nın (MMU) sevincini yaşadı. İsmi Kaan olarak açıklanan uçak, Türk Hava Kuvvetleri'nin ana savunucu gücü olarak konumlandırılacak. Hanların hanı, hükümdar anlamını taşıyan Kaan isminin en büyük taşıyıcılardan biri, Türklerin devletleşme sürecinde ilk adımı atan Oğuz Kağan. Kimi tarihi kayıtlarda Büyük Hun İmparatoru Mete Han'la aynı karakter olduğu yer alan Oğuz Kağan ismi, Türk destan kültürü için de büyük önem taşıyor.

TARİHİ NET DEĞİL

Türk kültür tarihinin en önemli kaynaklarından biri olarak kabul edilen Oğuz Kağan Destanı'nın yazılı tarihi hakkında net bir bilgi bulunmuyor. Ancak genel görüş, Oğuz Kağan Destanı'nın katmanlar halinde ve uzun yıllara yayılarak yazıldığı. İlk olarak Oğuz Kağan'ın devletleşme ve cihan hakimiyeti kurma yolundaki gayretlerinin anlatıldığı destanda geçen oğuz kelimesinin ise Türk milletinin geneline temsil ettiği görüşü hakim.

ORİJİNALİ PARİS'TE

Milattan önce 209 ile 174 yılları arasında hüküm sürmüş olan Mete Han'dan başlayan destan, yıllar içinde genişletilip farklı eklerle kapsamlı hale getirilmiş. İlk olarak sözlü kültür gelenişinin bir gereği olarak dilden dile dolaşan destan, yazılı olarak 1300'lü yıllarda kayda alınmış. Orijinal dili Uygurca olan Oğuz Kağan Destanı'nın ana metni Paris Milli Kütüphanesi'nde bulunuyor. Destanda İslam öncesi Türk toplumunun yaşayışına dair ipuçları da bulunuyor.

FARKLI VERSİYONLAR

Tarihi kayıtlarda Uygur harfli

tek bir Oğuz Kağan Destanı bulunduğu, ancak buna mukabil farklı dönemlerde 18 adet daha Oğuz Kağan Destanı yazıldığı yer alıyor. Oğuz Kağan Destanları'nın Uygur dilinde kayda geçen nüshasının dışındaki diğer nüshalar, İslamiyet sonrası Türk toplumunun yaşayışını anlatıyor. Batı rivayeti olarak anılan bu nüshaların en eskisinin ise 1300'lü yıllara ait olduğu tahmin ediliyor.

TOPKAPI SARAYI'NDA

Oğuz Kağan Destanları'nın en önemli nüshalarından biri de İlhanlı Sarayı'nda vezir olarak görev yapan Reşidetdin'in yazdığı 'Tarih-i Oğuzan ve Turkan' isimli eser olarak kabul ediliyor. Reşidetdin Oğuznamesi olarak kayıtlarda kendine yer bulan bu nüshada Türklerin İslam dinini kabul ettikten sonraki kahramanlık hikâyeleri anlatılıyor. Eserin bu nüshasının

Kitap İstanbul
www.kitapistanbul.org.tr
Hazırlayan: ÜMİT ÇAKAR

Hattın Celileri Esatize-i Seb'a (Ciltli)

Yazar İsmail Orman'ın kaleminden yayınlanan eserde, İslam hat sanatının kıymetli üstadları olan 'celi' hattatlarının sadece hayat hikâyeleri değil, aynı zamanda getirdikleri yenilikler, eserlerine ait anekdotlar, zengin kültürel birikim ve görkemli bir sanatsal bakış açısıyla anlatılıyor. İstanbul Ticaret Odası tarafından yayınlanan bu eserde sanatın ve kültürel hafızanın her anına tanıklık etmek mümkün.

İsmail Orman
İstanbul Ticaret Odası Yayınları, 2021

Babil'de ölüm İstanbul'da aşk

Bilgeler, katiller, asiller ve sevgililer; ellerinde tuttukları kitabın alev almaya hazır bir aşk külçesine dönüşmek üzere olduğunu bilselerdi... Şair, ipeksi dizeleri arasına hayaller gibi sakladığı şifrelerin hoyrat ellerde ihtirasla parçalandığını, sonsuzluk şarabına kadeh yaptığı gelinlik yapraklarının kinle dağıtıldığını bilseydi... Ve şimdi kim bilebilir neler olacağını, Babil uyandı mı zaman...

İskender Pala, bu eserde birçok farklı karakteri ve duyguyu okuyucuya en hisli haliyle vermeye çalışıyor.

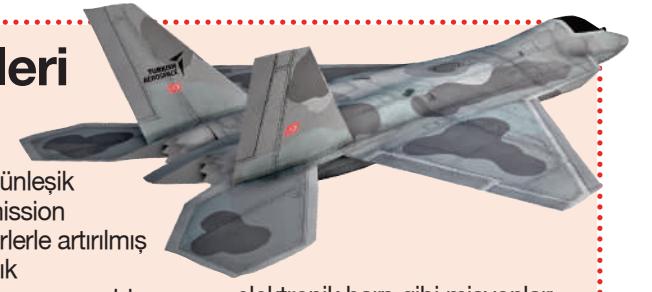
İskender Pala
Kapı Yayınları, 2021

www.kitapistanbul.org.tr

Çok amaçlı jetlerin özellikleri

- İtki vektörlü (thrust vectoring) motorlarla daha gelişmiş manevra kabiliyeti.
- Art yakıcı (afterburner) kullanmadan ses hızının üzerine çıkabilme.
- Kompozit malzeme ve dahili silah yuvaları ile düşük termal iz ve radar görünürlüğü (stealth)
- Gelişmiş radar, bütünleşik görev sistemleri (mission systems) ve sensörlerle artırılmış durumsal farkındalık
- Çok amaçlı görev tasarımı; saldırı, savunma, izleme, istihbarat ve elektronik harp gibi misyonları uygulayabilme.

5. nesil insanlı savaş uçağı KAAN

5 ülkeden biri Türkiye

- Türkiye, 5. nesil uçak üretebilen 5 ülkeden biri oldu.
- İnsansız Hava Araçları (İHA) ve Havadan İhbar ve Kontrol (HİK) gibi platformlar ve tedarik edilmesi planlanan diğer unsurlarla ortak çalışabilecek.
- Yeni nesil silahlarla havadan havaya muharebe, süpersonik hızda dahili silah yuvalarından hassas vuruş gerçekleştirebilecek. Yapay zeka ve nöral ağ desteğiyle artırılmış muharebe gücü sağlayacak.
- MMU kapsamında Yıldırım Test Tesisi, Radar Kesit Alanı Test Tesisi, Rüzgar Tüneli Tesisi gibi dünyanın sayılı büyüklükteki test merkezlerinin ülkeye kazandırılması sağlanıyor.

OSMAN KUVVET

TUSAŞ tarafından geliştirilen ve Türkiye'nin ilk yerli savaş uçağı olacak Milli Muharip Uçak (MMU) KAAN'ın yol haritası belli oldu. Test süreci devam eden MMU KAAN; ABD yapımı F-22 ve F-35, Çin yapımı J-20 ve Rus yapımı Su-57 5. nesil uçaklarıyla aynı sınıfta.

NE ZAMAN UÇACAK

KAAN, aralık ayında ilk uçuşunu yapacak. Elbette KAAN'ın ilk uçuşunu yapması tamamen hazır olduğu anlamına gelmiyor. Havacılık sektöründe ürünün ilk uçuşundan sonra testlerinin tamamlanıp üretime geçilmesi birkaç yılı bulabiliyor. TUSAŞ'ın, 2028 yılında 20 adet KAAN Blok-10 uçağını Hava Kuvvetleri'ne teslim etmesi bekleniyor.

YERLİ MOTOR

Ayrıca TUSAŞ KAAN'ın, 2028 yılında yerli motorla ilk uçuşunu gerçekleştirmesi planlanıyor. Yerli motor ile üretilen KAAN'ın Hava Kuvvetleri'ne teslim edileceği tarih ise 2030 olarak hedefleniyor. Halihazırda KAAN'ın ikinci prototipi üretim sürecinde. Seri üretime kadar 7-8 adet prototip inşa edilecek. 2028 yılında TSK'ya teslim edilecek olan modellerin tamamında AESA radar bulunacak. Uzun ve yoğun test sürecinde uçakta değişikliklerin olması da muhtemel.

HÜRJET

- Türkiye'de ilk kez bir jet uçağının tasarım ve üretim faaliyetleri HÜRJET ile yürütüldü.
- Filolarda göreve başlamadan önce muharip pilotların eğitiminde önemli rol oynayacak.
- Jet Tekamül Eğitimi kapsamında kullanılan T-38 uçakları ile Akrotim gösterilerinde kullanılan F-5 uçaklarının yerine kullanılacak.
- HÜRJET ile birlikte Iron Bird (Demir Kuş) Test Tesisi, mühendislik ve eğitim simülörleri, yakıt test tesisi, kuş çarpma test tesisi gibi tesisler Türkiye'ye kazandırıldı.
- HÜRJET geliştirilirken jet uçağı uçuş kontrol sistemi, uçuş kontrol bilgisayarı, active side stick ve eyleyici kontrolcüsü geliştirilmesi, eyleyici entegrasyonu ve ataletsel sensör sistemi milli imkanlarla geliştirilmiş oldu.
- HÜRJET'in platformu Milli Muharip Uçak başta olmak üzere 5. nesil savaş uçaklarını uçuracak pilotların yetiştirilmesi için kullanılacak.

TUSAŞ tarafından geliştirilen 5. nesil savaş uçağı KAAN (Milli Muharip Uçak), Türkiye'nin ilk yerli savaş uçağı olacak. KAAN, 2028 yılında TSK'nın envanterine girecek.

KAAN'a entegre TULGAR geliyor

ASELSAN'ın Milli Muharip Uçak için geliştirdiği TULGAR Kaska Entegre Görüntüleme Sistemi, F-35 ve J-20 gibi 5. nesil uçaklardaki muadillerine benzer olarak geliştirildi. TULGAR, pilotun durumsal farkındalığının üst düzey seviyede olmasını amaçlıyor. Milli

Muharip Uçak'ta bulunan sensör füzyonu elemanlarından alınan veriler, anlık olarak kask sistemine aktarılarak pilotun vizöründe görüntülenecek. Sensör füzyonu elemanları; TOYGUN elektro-optik sistem, kızılötesi sensörler, BURFIS radar sistemlerinden elde edilen

veriler, anlık olarak tek bir hedefleme arayüzünde birleşerek, pilotun kask vizörüne yansıtılacak. TULGAR'ın hibrit kafa takip teknolojisi ile pilot, baktığı yön farketmeksizin uçağın sunduğu verileri görüntüleyebilecek veya düşman uçağını hedefleyebilecek.

artea⁺ bahçeşehir

ARTEA'NIN ARTISINDA KONFOR VAR

Sanat ve teknolojinin uyumuyla, sevdiklerinizle geçireceğiniz huzurlu zamanları daha da kıymetli kılan geniş bahçe konseptli eşsiz bir mimari.

0212 544 1 544

www.artebahcesehir.com

2023 EYLÜL'DE
TESLİM

LANSMAN ÖNCESİ
FIRSATLAR

%1 KDV
AVANTAJI